

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő: VÉSZI JOZSEF.
Felelős szerkesztő: BRAUN SÁNDOR.
Kiadja: A SZERKESZTŐSÉG.

Egész évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr.,
egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám Budapesten 4 kr., vidéken 5 kr.

Berzenkedés.

Budapest, február 21.

(v.) Még ők mondják, hogy a többséget nem szabad megalázni, megalázáson persze a szabadelvű pártnak új csatlakozások által való szaporodását értvén. Még ők merik ezt mondani, akik belevitték ezt a pártot a szégyenbe és a szerencsétlenségbe, akik mestersegesen tenyésztették számára a kudarcokat, csak hogy kiirihassák belőle az önérdet s a lelkiismeret. Igazán bajos eldönteni, mi nagyobb ebben a cinikus ágaskodásban: a vakmerőség-e, vagy az izléstelenség? A gyanus forrásokból összeharcsolt milliók s a hatóságri erőszak segítségével szedni össze a többséget: ez nem volt a szabadelvű párt megalázása. De ha a politikai elvek azonossága alapján szabad elhatározásból és ingyen csatlakozásnak az új kabinet táborához olyan elemek, amelyek mostanság kívül állanak a többség pártkötelékén: ó ez egészen más dolog, ez már megalázná a szabadelvű pártot. Van-e ebben logika? S amikor a többségnek legértékesebb eleme kirajzik a pártkötelékből, mert nem vállalhat erkölcsi és politikai közösséget az alkotmány elgázolásának politikájával s mert a békés kibontakozás eszméjét számították a kormány akaratával megférő lehetőségek sorából: akkor ez álnok pártútes, mely megalázza a szabadelvű pártot. Amikor pedig megbukik az erőszak politikája s diadalt arat a békés kibontakozás gondolata: akkor nem ez a szörnyű kudarc alázza meg a szabadelvű pártot, hanem az a föltevés, hogy a győzők esetleg visszatérhetnek a régi kötelékbe. Hát ebben van-e logika?

Nem vádoljuk mi az egész többséget ennek az örületes állásfoglalásnak a csunya

odiumával. De azzal igenis vádoljuk s igazságon vádoljuk, hogy eltűri renyhén ezt a berzenkedést. Harmadfél száz emberből áll a többség, harmadfél emberből ez a berzenkedő kotéria. Hát mért nem utasítja vissza az a harmadfél száz ennek a harmadfélnek a gyámkodó terrorizmusát? Mért nem vágja ez a hatalmas párt annak a maroknyi csoportnak a szemébe a maga kemény tiltakozását? Mért nem jelenti ki a többség, hogy akik belevitték a pártot a gyalázatba, azok nem lehetnek az ő önérdetének a tutorai? Mért nem dörög oda ezeknek az embereknek a szabadelvű párt, hogy az az igazi, a legmélysegebb megalázás, mikor egy óriási arányú többség erkölcsi habitusát egy-két türelmetlen becsvágyu ember akarja megsabni? Ha lehetett a pártkérdést felvetni azokkal szemben, akik meg akarták menteni az alkotmányosságot, mért nem lehet ajtót mutatni azoknak, akik most minden módon meg akarják nehezíteni az alkotmányos rendnek helyreállítását? Figyelmeztetjük a szabadelvű pártot, siessen végezni a berzenkedőkkel. Az ország már azt sem tudta megérteni, hogy az ischli klauzula bukása után hogyan maradhatott Bánffy csak egy órahosszat is hivatalban. De hogy Széll Kálmánnak miniszterelnökké jelölése után hogyan tűrheti a többség a Tiszák terrorizmusát, ezt az ország már nem ámulattal, hanem megbotránkozással fogja fogadni. Hiszen a legutolsó falusi bakter is tudja, hogy a Széll Kálmán miniszterelnöksége első sorban nem a Bánffy-kabinetnek, hanem a Tisza-féle törekvéseknek a bukását jelenti. Hát mért nem kényszeríti a többség kapitulációra ezeket a törekvéseket? Mi okon kiméli őket? Nagylelkűségből? Értse meg valahára a többség, hogy ami erkölcsi vagyunkja még megmaradt, azzal már nagyon

fukaron kell bánnia. Avagy tán kegyelethöl? Akik rázuditották ezt a katasztrófát a többség fejére, azok irányában gyávaság volna az ilyen kegyelet.

Nagyon szeretnők, ha a szabadelvű párt helyesen fogná fel a maga helyzetét. Neki magának nem volt politikája egyéb a feltétlen engedelmességnél. Kötélnek állani mindenkor: ez volt az ő programja. Nemcsak a legnagyobb vétke volt ez, hanem egyszerűen az egyetlen mentsége is. Eszköz volt Bánffy kezében, semmi más. Bánffy pedig eszköz volt azoknak a kezében, akik mostanság berzenkednek. S mert emezek elszámították magukat, azért került a többség csávéba. És ezzel beállott a *tabula rasa* állapota. Ma nincs sem kormány, sem politika; a többség egy kopár terület, amelyet a végzet letarolt. És jön Széll Kálmán, az új ember. Odaáll a többség elé s nem követel tőle megalázó engedelmséget, mely beköltött szemmel követi a hatalmat ismeretlen célok felé, hanem hoz magával egy világosan definiált, egyenes uton járó, határozott irány felé haladó politikát, amelyet bele akar kapcsolni a többségnek ez idő szerinti facér meggyőződésébe. Már most a viszonyok kényszerítik hatalma egy alakította meg a mai helyzetet, hogy a szabadelvű párt vagy befogadja ezt a politikát, vagy végrendeletet kell tennie. Vagy ráhelyezkedik erre az elvi alapra, vagy feladja helyrehozhatatlanul a maga létjogosultságát. Ez a többség nem kaphat más politikát; ellenben ez a politika feltétlenül kaphat más többséget. S ha így alakult a helyzet — pedig kétségtelen, hogy így alakult — akkor a szabadelvű pártnak sürgősen bele kell mennie az új viszonyba. Még pedig nem langymelegen, hanem izzó mohósággal; nem félszívvel, hanem egész

T Á R C A.

Mardi gras.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Írta: Székely Béla.

Páris, február 18.

Hónapok óta vészmadarak kórogása hallatszik a levegőben. A politikai égbolton gyászos felhők járnak, titkos összeesküvések villámlása ki-kitor a rejtett műhelyekből, nyílt komplotok exploziója végigzug az ország fölött: a köztársaság épülete meddig fog még szilárdan megállni? Páris, a gondtalan, a könnyelmű, az életvidám, az örökifjú Páris csak táncol, csak mulat, csak kacag, csak öltözködik, csak flanoz, csak szeretkezik, csak mókázik, csak blague-ol: a politika a vén bácsiknak való, a szenátoroknak és a fiatal strébereknek, meg a nagystilű gseftembereknek, a képviselőknél. Mit neki Dreyfus? Éljen a rigolade! Ki neki Napoleon Viktor? Éljen a grissette! Orleans Fülöp manifesztumot küld? Süsse meg! A vezérkar megint fondorkodik? Vive l'armée! Beaurepaire ismét leleplez? Vive Picquart! Faure Felix ismét vadászni ment? Gyerünk a boulevardra, éljen a mardi gras!

Hát gyerünk. A boulevardokon millió ember tolong. Hushagyó kedden az utcák nyílt mulatóhelyekké válnak, ahol mindenki, az egész nép belépődij nélkül ünnepelheti a farsang végét. Az ősrégi gall humor bukfeneket hány a Madeleine-től a Sebastopolig. Ami jókedvet a farsang még el nem használt, az most szabadon kitombolhatja magát. Mozogni csak nehezen lehet, de a tolongás öröme ilyenkor mindennek. Amikor egy-egy helyen megakad a közlekedés és hátulsó erők láthatatlan hatalommal megoldítják a tömeget, asszonyok sikoltása, leányok esipegése mu-

latságul szolgál. A confettit nem levelenként, de mindjárt koszorustul nyújtják. A legkisebb zacskó egy kiló nehéz, de a legtöbbben öt-tíz kilós zacskókat cipelnek s abból röptik az apró lövegeket záporosó alakjában boldog-boldogtalanra. Olyik hölgyet — nem amolyant, de a legjobb körökből valót — közrefognak négyen is, ötten is és pazar bőkezűséggel öntik reá a szives isten áldását, hogy néha alig látszik ki belőle, szinte eltemetik. Aztán a harei kedv mind boldogabb lesz. Csoportok megtámadnak csoportokat, egy tucat asszony egy esomó férfit, leányok fiukat, mamák a papákat: a hölgyek többnyire a bátrabbak, a kikezdők, az elhatározottabbak — a férfiak néha a merészebbek. A járdákon és a kocsiuuton is, sok kilométer hosszú vonalon, már-már bokáig ér a confetti, a levegő telítve van harei zajjal, porral és röpökdő papírkákkal, lélegzetet is alig vehet az ember.

Mindenfelé ágaló alakokat látni, valósággal guerilla-háború folyik és nem tudni, ki lesz a győztes — hacsak nem a confetti-árusok, akik mint a cirkuszok maitre de plaisir-jei, harera ingerlik a küzdő feleket csatakiáltásokkal, hajrával, nótával. Közbe-közbe megszólal a kocsiuoton a népáradat közt méltóságos lassussággal tovaguruló reklámkocsik harsogó harsonája. Itt-ott álarocok figurálnak, többnyire nők férfiruhában, akik bőven gyakorolják az erősebb nem szabadságát és szabadosságát — a férfiakkal szemben. Bezzeg ezek sem restek, adócsok nem maradnak, ha a fel-felhangzó sikoltásnak hihetünk.

A házak ablakából virgona asszonyok, pajkos gyerekek és bolondos férfiak kandikálnak ki. Ameddig a szem eljár, csupa fejet lát, csupa fejet az emeleteken véges-végig. Valami bizarr képet, esudálatosan fura, amint az utcáról ideges szemmel és káprázatos nézéssel egy hirtelen feltekinünk, mintha az a sok fej egyre-egyre csak mozogna és rázná le magáról a szines papíresőt,

mely szüntelen záporral hull alá a járó-kelőkre. Ah, az emeleteken is pompásan mulatnak. Biztos várakból vígan attackozzák az egymás ellen harcoló utcát és a confetti-tűzbe bevillámló felülről a szerpentin-lövegek, ezek a tekeresre gombolyított szines papírfonalak, melyekkel messzire lehet célozni, sőt találni is. Milyen öröm, amikor a kocsiuoton valamelyik ur nyaka köré mászik a tekerős papír, melynek másik végét még kezében tartja egy kacagó asszony ott az első vagy a második emeleten! És a piros, sárga, zöld, kék szerpentin-fonalak utközben meg-megakadnak a boulevardok kopár fáján. A lombtalan ágakat köröskörül fogják rendszertelen öleléssel és mintha megannyi karácsonyfa-lánc fonná körül őket, szingardag pompával, szemnek jól esően kiemelkednek az embertömeg feketeségéből.

A Paillard, a Café Anglais, a Café Américain és a Maison dorée chambre separée-inék habituéi is ott vannak az ablakokban. Mások esukott redőnyök mögött szoktak mulatni villámsugáros éjjeleken át: most fényes nappal mosolyognak a dámák az utcára és pénzét szórnak a nép közé. Hogyan kacagnak, amint a camelot-k ostromot csinálnak, hajba kapnak és megöklözik egymást egy-egy sou-ért. . . Valami nekik való ingerlő gyönyörűség is az, kidobni a pénzt az ablakon, apró kis rézdarabkákat, semmiséget, a milyenből egy aranyban, az egy louis-ban, a párisi cocotte-ok pénzegységében, négyzázszoros érték van, dobálni egész délutánon át, mint a hogy a cigaretta füstjét kilehelljük és nézni, a canaille, a nép, a szegénység mint tőri-zuzza magát utána izgatott szenvedelemmel! Hogyan ordítanak, sivanak, zugnak, lelkesednek, összegomolyodnak, küzdenek: kacagni való látvány ez a szép dámáknak, kacagni való — amíg egyszer egyszer verbe borul a canaille-arc, a játék komoly lesz és a sou helyett az egész aranyat akarja majd, mind az aranyt. . .

lélekkel; és nem megoszott, hanem koncentrált akaraterővel. A többség a legnagyobb mértékben rászorult az erkölcsi restaurálásra; s ezt a felfrissülést az adott helyzetben csakis a Széll Kálmán által kínált elvi alapon kaphatja meg. Az egyetlen rév, amelybe a szabadelvű párt roncsolt hajója bemene-külhet, a Széll-kabinet. De ha megmentését ahhoz a bolond feltételhez fűzi, hogy rajta kívül abban a kikötőben semmiféle más hajó ne horgonyozzon, akkor bizony el fog me-rülni. Irigységnek ez életveszélyes, büszke-ségnek pedig ostoba. A fuldokló az életösz-tönére hallgasson, abban benne lappang egy-uttal az önérzete is.

Nincs tehát a szabadelvűpártra nézve sietősebb feladat, mint az, hogy vagy lesze-relje, vagy kiszorítsa a berzenkedőket. Minél hamarabb kecmereg ki abból a gyalázatból, amelybe a Bánffy-Tisza-csoport politikája vitte bele, annál jobb neki, Siessen magáról le-mosni az elvek szappanával azt a mocskot, amelylyel a most elbukott rendszernek silány opportunizmusa elborította. S gondolja meg, hogy ő fölülte térnek napirendre az esemé-nyek, ha maga nem tér napirendre a ber-zenkedők terrorizmusa fölött. A jövődő, amelyet Széll Kálmán szimbolizál, szilárd léptekkel halad előre; utját nem fogja szegni sem a Bánffy-kabinet koporsója, sem a Tiszák elvetélt reménykedésének siralmas fótusza.

BELFÖLD.

A polgári törvénykönyv. Az általános polgári törvénykönyv tervezetét előkészítő állandó bizottság ma hosszabb szünet után teljes ülést tartott. Az el-nöklő Erdély Sándor igazságügyminiszter kiemelte megnyílt beszédében, hogy a király is figyelemmel kíséri a bizottság működését és annak kívánta tanu-jelét adni, amidőn a bizottság öt tagját udvari taná-csosi címmel tüntette ki. Üdvözlően a bizottság ki-tüntetett tagjait bejelentette, hogy dr. Zsigmond Benő helyét dr. Neumann Ármán foglalta el, hogy a sze-mélyjogi rész szerkesztését Lányi Bertalan vette át, akinek oldala mellett Barna Ignác, az igazságügy-miniszteriumba beosztott ítélőtáblai bíró fog a szer-kesztésben közreműködni. A tanácskozás rendén ezuttal a következő kérdés megvitátása volt:

Fenntartassék-e a nőnek házasságra lépésé-vel való teljeskorúsítása? Ha igen, ne nyer-jen-e kiterjesztést a férfa néve is?

Sípöcs László dr. előadó a mai jog álláspontját kívánja továbbra is fenntartani. Ennek megfelelőleg

javaslatra oda irányul, hogy a nő a házasságra lé-péssel minden esetben nagykorúvá váljék, a férfa néve azonban a házasságnak ez a nagykorúsító hatálya kiter-jesztést ne nyerjen. Megokolja a nőre nézve jelenlegi jogunk megtartását egyfelől az a százados gyakorlat, melynél fogva a szabályozás e módja a nemzet gyözü-lésében mély gyökereket vert. Másfelől meg a tapasztalat azt mutatja, hogy e helyzet reá nézve semmi hátrány-nyal sem jár, sőt nagyobb volna a baj, ha a kiskorun férjhez ment leánya szülői vagy gyámi hatalom alatt to-vábbra is megmaradna. Hogy a férfi a házasságköté-ssel nagykorúvá ne váljék, azzal okolható, hogy ellenkező esetben a könnyelmű házasságkötéseket nagyon előmozdítanók. Mai viszonyaink közt külön-ben is ritka az oly házasságkötés, hol a férj még kiskoru. Szükség esetén pedig a nagykorúsítás intéz-ménye mindig kéznél van. A kiskoru megházasítása sok oly dolog miatt történhetik, (rendes életre szok-tatás stb.) melyek esetében a teljes kor megadása ugyancsak veszedelmes volna mind a fogalom biz-tonsága, mind magának a kiskorunak érdeke szem-pontjából.

A tanácskozás során különböző nézetek jutottak kifejezésre. Az előadó véleményére helyezkedtek dr. Ságly Gyula és Lányi Bertalan, míg Köves György és Neumann Ármán nagykorúsító hatályt kívántak tulajdonítani a házasságkötésnél úgy a férjre, mint a nőre nézve, abból indulva ki, hogy aki képes a családalapításra, az eléggé éretet arra is, hogy vagy-onát kezelje. Oberschall Adolf, Adam András, Plósz Sándor, Köves Gyula és Barna Ignác a mellett ér-veltek, hogy a házasságkötésnek egyik félle szem-ben sem kellene nagykorúsító hatályt tulajdonítani. Nagy Ferenc közvetítő javaslattal állt elő, amely a francia emancipáció intézményének meghonosítását célozza. Annak értelmében a kiskoru házasságok a cselekvési képességnek egy nagyobb fokát nyernék meg, fontosabb ügyletekre nézve azonban, mint váltókötelezés, bírói egyezség kötése, pörvitel stb., tovább is megmaradnának gyámi ellenőrzés alatt. A bizottság határozatot nem hozott.

Szereb egyházi kongresszus. Báró Zsivkovics János, a horvát báni kormány nyugalmazott belügyi főnöke, aki a szereb egyházi kongresszuson a verseci szereb hitközséget képviselte és a kongresszus világi alelnöki tisztét viselte, lekötözt a kongresszusi man-dátumról és alelnöki tisztéről és lekötöztetését Brankovics szereb patriárkához intézett hosszú levél-ben okolja meg. Lekötöztetésének okai között csak az az egy uj, hogy báró Zsivkovics a szereb egyházi ügyek rendezésében az ő véleményével egyedül áll és hogy a kongresszusi képviselők zágrábi értekez-letén mérsékelt eljárásra célzó javaslatait senki sem pártolta, mert a kongresszusi képviselők újabb pan-aszló felterjesztést szándékoznak intézui a királyhoz.

járnak, megállnak és kendőt lobogtatnak feléje. Soká jón az este. Tiszta az ég, enyhe tavaszi szellő járkál. Jól esik az utcán lenni. A diner ideje alatt mégis megfogó a sokaság. A gyomor is meg-kívánja a magát. Aztán mikor kigyulnak a vil-lamos lámpák, a confetti-harc uj erővel, szilajab-ban megkezdődik. Csak kacagás hallatszik az utcán, a tömegek zsongása, a százezek beszéde egybe folyik, zug, zsongás az emberhang végig a boulevardokon, nem fogy el a confetti, mindig kapni frisset, nem fogy el a jókedv, az ósrégi gall humor egyre kifakasztja.

De a szellő szellé válik, frissebb a levegő, tíz óra is elmúlt, tizenegy felé jár az idő, ami-kor csak nem is tudni miért, esni kezd az eső. Tiszta égből hogyan eshet? Mindenki az égre néz fel és bizony már nem volt kék az, de hirtelen borus, nagyon borus. A mulatságnak aznapra vége volt, a nép kávéházba, mulatóhelyekre ment, olyik tán haza is sietett pihenni a harcok után, a bolondságok után, az izgalmak után.

A confetti pedig sárrá ázott, a szép, ked-ves, repülő, simuló szines papírkák agyongázolva, összetiporva élettelenül heverték az utszélen, a járdákon, dicsőségteljes nap után . . .

A párisi azonban nem adja meg oly köny-nyen magát sem a kalendáriumnak, sem az eső-nek. Hiába mult el a farsang, hiába vetett véget az eső éjfél előtt a farsangy kedv ünnepsége-nek: lehet mulatni szerdán is, sőt még csütörtökön is. Es a confetti feltámadott halottaiból, másnap, meg harmadnap folyt újra a csata a boulevardokon.

Egyszerre csak, csütörtök este, valaki rossz tréfát csinált. A Petit Casino előtt elkiáltotta magát, hogy Faure Felix meghalt. Rá sem hall-gattak. De az az ember megismételte a hírt. Ak-kor félre lökték az utból: ne alkalmatlankodjék az ostoba blagne-jával. Az egyik asszony egy kiló confettit, sárgást, pirosat és zöldet vegyest, a fejére öntött. Aztán nem tudni hová lett, eltűnt a halálmadar.

De ime, mintha egyszerre gyorsan, hirtelen

Összeférhetlenség. A képviselőház összefér-hetlenségi bizottsága ma délután Horn Ferenc új-pesti vendéglős összeférhetlenségi bejelentéseinek utolsó csoportját tárgyalta. Az érdekelte képviselők: Szemere Attila, Tallian Béla, Szerb György, gróf Tisza István, Weiss Berthold, Csávolszky Lajos, Tisza Kálmán, Nagy Gyula, gróf Serényi Béla és Vesztler Imre, mind megjelentek a mai tárgyaláson és rövid nyilatkozatban cáfolták az összeférhetlenség fenn-forgását.

Gróf Tisza István kijelentette, hogy a magyar ipar-és kereskedelmi bank s a takarékpénztárak központi jelzálogbankja semmiféle szerződési viszony-ban nincs az állammal; a bihari helyiérdekű vasutak építése pedig már 1886-ban befejezetett s a vasut építésénél semmiféle túlepítési kérdés nem merült fel. A bizottság egyébként mind a három vállalathoz való viszonyát már a mult évben tárgyalta s azóta semmi-féle újabb körülmény nem merült fel.

Weiss Berthold odanyilatkozott és okmányokkal igazolta, hogy az ipar-és kereskedelmi banknak már 1896. óta nem igazgatósági tagja.

Csávolszky Lajos kijelentette, hogy a debrecen-füzesabonyi vasut építése már 1891-ben befejezetett, a vasut az állam részéről semmiféle előnyben nem részesült s az igazgatóság tagjai semmiféle javadal-mat nem huznak.

Tisza Kálmán semmit sem tud róla, hogy az első magyar gyapjamosó gyár bárminő üzleti viszonyban lenne az állammal. Bármint legyen is, a vállalat igazgatóságának nem tagja, még csak nem is részvényese.

Gróf Serényi Béla kijelentette, hogy a magyar általános közszékhelyi részvénytársaságnak soha nem volt igazgatója, de már évekkel ezelőtt lemondott a felügyelő bizottsági tagságról is.

A bizottság egyhangu határozattal kimondta, hogy a letárgyalt bejelentések által érdekelte képviselők egyikére nézve sem forog fenn az összefér-he-telenség esete.

Állatorvosi főiskola. A hivatalos lap mai száma a budapesti magyar királyi állatorvosi akadémiának legfelsőbb helyen jóváhagyott új szervezeti szabály-zatát közli, melylyel az akadémia főiskolai rangra emeltetik. Az új szabályzat értelmében az állatorvosi tanfolyamra két évi átmeneti időszak után, kizárólag a gimnáziumi vagy redükolai bizonyítvány alapján ve-lőtök fel hallgatók, akik a nyolc félévig tartó tanfolyam elvégzése, továbbá egy előszigorlat és három szigorlat letévése alapján szerzik meg az állatorvosi oklevelet. Az „Állatorvosi főiskola” igazgatása és ve-zetése a rektorra bízatik, a nyilvános rendes tanárok pedig más főiskolák tanáraihoz hasonlóan legalább felelőrszében a VI-ik fizetési osztályba sorozat-nak. A földmívelésügyi miniszter előterjeszté-sére jóváhagyott újjászervezés kapcsolatban áll az állatorvosi közszolgálat államosításával, melyre vonatkozólag a miniszter legközelebb törvény-javaslatot szándékozik a törvényhozás elé ter-jeszteni. Az állatorvosi közszolgálat államosítása

bagolysuhogás hallatszanék, vészmadarak káro-gása tölti be az utcát, a boulevardok confetti-hősei megboradnak, a kacagás megdöbbenésbe ful, a camelot-k, az újságárusok, külön kiadásokat su-hogtatnak baljósatlalag a levegőben, gyászkeres-tes külön kiadásokat és ordítják és sipitják és huhogják és károgják:

— Meghalt az elnök! Meghalt az elnök! Szinte hihetetlen. Még mindig kétkelteni szeret-nének az emberek. Egymás kezébe kapkodják ki a lapokat. Igaz. Vége van. Délelőtt még a minisztertanácsban elnökölt. Délután barátokat fogadott, majd az Elysée jövő heti báljára tett intézkedéseket. És most már vége van, egészen vége van . . .

Nem nagyon szerették, de nem is gyűlölték. Középszerű ember volt, szűk szemkörű, de kedves, de jómodoru. A cári párt méltóságos ceremóniá-val tudta fogadni, jól festett az imperátor és a felségség asszony oldala mellett: ez már szinte jöcím volt a népszerűsége. De a nagyobb tö-megeket épp oly kevéssé tudta fellekesíteni, mint maga ellen ingerelni. Utóbbi időben bizonyos fejedelmi pózokat vett fel, ha vadászni ment, katonasággal sorfalat állatott magának a pálya-udvar körül, hozzá távolabb állókak szinte etikett-szerű gravitással kezdett érintkezni, de e fölött csak vicceltek és mosolyogtak, nem haragudtak reá. A Dreyfus-ügy persze az elnök személyét is belevonta a maga mindent megörölő körébe. A revizionisták agitációt indítottak Faure ellen, mert nem szegődött nyíltan melléjük. A Dreyfus-elle-nesek pedig dicsimuzsokot zengtek róla, gon-dolván, vagy legalább is sejtvén a tömegekkel, hogy a köztársaság első hivatalnokja szive mélyen velük érez. De azért Faure még aránylag eléggé jól meg tudta őrizni egy a maga objektivitását, mint az egymás ellen ádáz szenvedélyvel küzdő táboroknak részben jóindulatát, részben semleges-ségét. Persze most, hogy az a nagy nép-tragédia a katasztrófa felé közeleg és a küzdelemnek nem sokára el kell dőlnie, a Faure személyisége sem maradhatott volna sokáig a harcnyalon kívül. És a végső

A mardi gras bolondos vigásai közepette ki gondol a komolyságos jövővel? Vive la rigo-lade! Ime, a Café Anglais első emeleti terméi-nek ablakából is bodorfűrtös, piszeorru, pikáns szemű elegáns hölgyek kacérkodnak a néppel. Az egyik, bárónőnek mondják, igaz-i-e vagy fé-lvilág, vajjon ki tudná, hosszú póznán horogra kötött mézeskalásot, szivart, játékszereket lóbál-gat az utca felé. Ablaka alatt több száz ember ug-rál, fickándozik, kézzel-lábbal kapkod a levegőben, hogy egymás elöl elhalásszák a zsákmányt. A bataille mind tüzeesebb lesz, már-már egymás vál-lára hágnak az emberek, kis gosse-ok a csukott boltajtókon az ablak-párkányig felkuszognak, más-ok a közeli lámpásokon járják a horog-táncot, mindenki sóvár vágyakozással és nyaktörő me-részséggel tör a préda után. A bárónő pedig kacag, kacag és a férfi is, aki mellette van, fizetvén a multság költségeit.

A Maison dorée ablakában egyik híres szőke szépség pláne jól mulat. Cigarettaét vesz ingerlő ajkai közé, mosolyog hozzá, mutatja gyönyörű fehér fogorát, aztán tüzes szeme né-zésével esábit tantaluszi kinra minden férfiszé-mélyt, akiben vér pezseg. Majd finom, formás ujjakkal kecsesen megfogja a cigarettaét, melyen még ott van ajkáknak nyoma és az emberek közé veti. Nosza rajta, halálos tusa után ki lesz a győztes, ki lesz a boldog? És büszkén és izgatottan és lelkendezve lesi ott fenn az az asszony a duló, a szenvedélyes, a szerel-mes küzdelem eredményét, majd újra kezdi a játékok. Ugyanigy és mégis mindig új mosoly-lyal, szebb nézéssel, csábosabb ingerrel. A férfiak pedig éljenek, megbabonázza őket, elbűvölte őket, aki egyszer ott megállt, nem tud elmenni, napestig nézi-nézi a mosolygó szőke demont és elnézni talán még tovább is. Az éljenzést hurrá-zás követi, valahányszor új cigarettát tűnik fel a vakító fogorok között, örömrivalgás hallatszik, köjes üvöltés, a levegő csak úgy rezeg belé, szinte mennydörgésszerűen, kalapokat lengetnek s még az asszonyok is, a tisztességesek, akik épp arra

biztosítani fogja a szakoktatás újjászervezésének sikerét, mert bizvást várható, hogy teljes középiskolai előképzettségű ifjak elegendő számmal fognak lépni az állatorvosi pályára, mely a szolgálati viszonyok méltányos szabályozása után a főiskolai tanulmányoknak társadalmi és anyagi szempontból megfelelő állami állásokat és szép működési kört fog számukra biztosítani.

A nemes-ócsai választás. A Balogh Kálmán halálával megüresedett nemes-ócsai körületben Zámory Béla kormánypárti és dr. Molnár Ákos függetlenségi és 46-as párti jelöltek küzdenek a mandátumért. Molnár Ákos eddig Duna-Ujfalu, Megyeres, Keszegfalu, Ekel, Nagy-Megyer, Góta, Szekesó és Kamocsa községekben mondott programbeszédét nagy tetszés mellett. Kiséretében van Ráth Endre, a függetlenségi párt titkára. A választás 24-én lesz.

A görögkeleti román egyház metropolitája. Mint a hivatalos lap mai száma jelenti, a király jóváhagyta Metianu János aradi püspöknek görög-keleti román érsekké és metropolitává történt megválasztását.

Kibontakozás.

Budapest, február 21.

Magyarország deszignált miniszterelnöke, Széll Kálmán ma haza érkezett és rögtön hozzálátott diadalmas missziójának teljes befejezéséhez. Érintkezésbe lépett az ellenzékkel és saját pártjával; amott a lojalitásába vetett bizalom, emitt őszinte lelkesedés fogadta. Néhány nap még és a válság forma szerint is befejeződik. A béketörékvések diadala minden oldalon teljes, tökéletes. A többség harcias elemeinek leszerelése egyszerűbben bekövetkezett, mielőtt Széll Kálmán megjelent a pártban, mint a korona bizalmának letéteményese.

És Magyarország egész liberális közvéleménye osztozik a bizalomnak, megnyugvásnak és lelkesedésnek abban az érzésében, amely Széll Kálmán felé árad mindazokban a körökben, amelyekben megfordul. A vidékről érkező jelentések hiven tükrözik vissza az ország hangulatát, az elmúlt rettentő veszedelem után való megkönnyebbülést és a jövőben való bizalom megújodását.

A mai nap képét a következőkben rajzolják meg tudósításaink:

pillanatban bármelyik párthoz is szegődik, a győztesekhez, vagy az elbukottakhoz is, a vesztes minden bizonytalanság — ő lett volna. Ennek a szerencsés embernek, akit egész életén keresztül a végzet kedvezése szinte üldözött, még a halálával is szerencséje volt. Akkor mult ki ez árnyékvilágból, amikor még nem járta, nem járhatta le magát.

... A confetti-dobás megszűnt. A mardi gras az idén nem akart egészen sikerülni. Kedden az eső, esütörtökön ez elnök halála zavarta meg. Pedig még eltarthatott volna péntek hajnalig. Nem is a gyász miatt voltak az emberek egyszerűen olyan busak. Felixet nem igen gyászolják. De mindig kellemetlen az, ha mulatság közben valaki meghal. A hangulatnak vége van. Aztán minden némbánomsága mellett a párisi mégis francia. Férfiak is, nők is sovínizták. Ha egyszer abbahagyják a mulatságot, gondolnak a szavával is. Faure meghalt — ki éljen tehát? Ez a kérdés több gondot okozott, mint a mennyi bánatot az elnök halála.

Másnap reggel Clémenceau az Aurore-ban kiadta a jelszót, hogy Faure Félix utóda Loubet, a szenátus elnöke legyen. Amikor képviselő volt, rettegetek, féltak tőle, mint a halálmadártól. És amikor ez a sápadt arcú, aprószemű kis emberke felkelt a kamarában és károgó, kellemetlen hangon, de maró guynyal és éles logikával támadást intézett a kormány ellen, hogy a beszéde végén a bizalmi kérdést felvesse: minden guvernementális többség szertehullott szavára és a minisztérium megbukott. Ő maga sohasem akart hatalomra jutni, megelégedett azzal, hogy ő adta minden kormánynak a halálos döfést. Most nem képviselő, csak az Aurore szerkesztője. Tehát nem kormányokat buktat, de a köztársaságnak elnököt jelöl.

És úgy történt, amint akarta.

Ebben a pillanatban hozzák hírül, hogy Faure Félix utódjának Loubet Emilt választották meg.

A kompromisszum felé.

Széll Kálmán ma délben Budapestre érkezett s a délután folyamán már érintkezésbe is lépett az ellenzéki pártok vezéreivel, akiket erre a találkozóra még az osztrák fővárosból táviratban kért fel. Az alkudozás most már egyébként közvetlen lesz, mert hiszen a Széll Kálmán megbízhatóságát maga az ellenzék is folyton hangsúlyozta s ekként a disszidensek közvetítő szerepe nyomban fölöslegessé vált, amint Széll Kálmánt a felség miniszterelnöknek deszignálta.

Az alkudozások anyaga felől az ország körülbelül eddig is tájékozva van. Kisebbségi jelentőségű kérdések elhagyásával az egész anyag két csoportra válik. Az egyikben a kuriai bíráskodás, a másikban a házszabály-revizió vitás pontjai vannak lerakva. Ámde ebből is kihatható az első csoport, mert a kuriai bíráskodás kérdésében fölös számmal vannak ugyan még eltérések, de ezek mind jelentéktelenek s áthidalásuk komoly akadályba nem fog ütközni. A házszabályok revíziója körül ellenben csak a technikai obstrukció korlátozása tekinthető máris olyanak, amelyet elvi tekintetben az ellenzék sem perhorreskál. Itt csak a mérték körül folyik még a diskusszió. Mig ugyanis a néhai négyes bizottság kormánypárti tagjai azt akarták a szabályokba vétetni, hogy napirend előtt legfőbb hat szónok beszélhessen s egyik sem többet öt perennél, addig a bizottság ellenzéki tagjai több szónoknak akartak helyet biztosítani s mindegyiknek több időt a nézeteik kifejtésére. Látni való, hogy ez tisztán csak a mérték kérdése, ami a közlekedést és a megállapodást nem igen fogja késleltetni.

Marad akkor az elnök diszkrecionális hatalmának kérdése, mint amely ellen idáig hajthatatlanul küzdött az ellenzék. Világos azonban, hogy amikor a negyvennyolcas házszabályok statuáltak egy elnöki jogot, csak az effektuálására nem adták meg az eszközöket, akkor föltöbb kíváncsúság, hogy ennek a diszkrecionális jognak érvényesítését is lehetővé tegye a parlament. Talán nem tévedés, ha az ellenzéknek ebben az irányban való berzenkedését inkább a forma megálázó voltára vezetjük vissza. Az elnök olyan joga, melyet rendőri karhatalommal is érvényesíthet, kétségelenségül nem tetszhetik önértés ellenzéknek. De semmiféle önértéses testületnek sem. Hiszszük azonban, hogy Széll Kálmánnak sikerülni fog az alkudozások során olyan formulával szolgálni, mely effektuálható teszi ugyan az elnöknek a 204. és folytatódó szakaszokban biztosított diszkrecionális jogát, de olyan formában, mely nem sérti az egyes képviselők méltóságát s a parlamentét sem. Ilyenformán a megegyezés ebben a tekintetben sem lesz nehéz, kivált ha teljes értékében honoráljuk azt az erkölcsi obligót, melyet az ellenzék utolsó nunciációjában vállalt, amikor azt az erős hitét és meggyőződését hangsúlyozta, hogy a megegyezés nyomban létrejön, mielőtt olyan miniszterelnök jelentkezik a szemhatáron, akinek egyéni megbízhatóságában az ellenzék is megnyugodhatik.

Talán nem vérmes prognózis tehát, ha azt mondjuk, hogy a békekeelő most rohamosan megy a megoldás felé és csütörtökre meglesz a kompromisszum.

A Politikai Értesítő jelenti illetékes információ alapján: Széll Kálmán az ő felsége által deszignált miniszterelnök, ma délután felkereste Horánszky Nándort, a nemzeti párt elnökét s vele tanácskozott. Innen Kossuth Ferenchez hajtattott s a függetlenségi párt elnökével is tanácskozott. Később más politikusokkal is érintkezett s a szabadelvű klubban késő estig tanácskozott a párt vezető politikusaival. Holnap, szerdán déli 12 órára Széll Kálmán v. b. t. t. és deszignált miniszterelnök a képviselőház I. számú üléstermébe hívta Kossuth Ferencet, Horánszky Nándort, Györy Eleket, Molnár Jánost és Polányi Gézát előzetes tanácskozásra. Ezt a tanácskozást délután 5 órákor ugyancsak a Ház I. számú üléstermében követni fogja az ellenzéki pártok kiküldötteinek érkezése. Ezután következnek majd az ellenzéki párt-értekezletek. Széll Kálmán valószínűleg szombaton Bécsbe utazik, hogy a parlamenti helyzetről referáljon ő felségének. Ilyenformán a képviselőháznak ezen a héten nem lesz ülése.

Mesék.

Gombák és mesék mindig teremnek. Az egyikhez egy kis eső, a másikhoz egy kis esemény kell. Ennyi az egész. Nincs hát azon esodálni való, hogy az utolsó napok nagy eseményei nyomában is megtermettek az elmaradhatatlan mesék.

Az első mese ez:

A király Fejérváry Géza honvédelmi minisztert vasárnap már megbizta a kabinetalakítással s másnap egész váratlanul érte a hír, hogy a felség Széll Kálmánt deszignálta miniszterelnöknek.

De mese az egész. Megirtuk s úgy igaz az utolsó betűig, hogy báró Bánffy Dezső ugyan Fejérváryt ajánlotta utódjának s a király még vasárnap kihallgatáson is fogadta a honvédelmi minisztert, de a kabinet alakításával meg sem kínálta. Báró Fejérváry Géza tehát nem is jöhetett abba a helyzetbe, hogy az uralkodót megkérje, ne rendelkezék vele ilyen irányban. Ha a király megkínálja a kabinetalakításra való megbízással, báró Fejérváry Géza kétségelenségül megkérte volna a felséget, hogy ne tegye az ő gyöngé vállaira ezt a súlyos közjogi feladatot. Ebből a miniszter nem csinált s nem is csinál titkot. De a faktum az, hogy a vasárnapi audiencián a honvédelmi miniszter megbízatása szóba sem került s így a hozzá fűzött kombinációk is a mesék világából valók.

A második mese ez:

Titkos kéz dolgozott Bécsben s az buktatta meg Bánffyt.

Ez a mese sem okosabb. Bánffyt a saját politikája buktatta meg s ha volt titkos kéz, mely ellene Bécsben dolgozott, az a — Bánffy keze volt. A dolog egyszerűen úgy áll, hogy Bánffy szilárdan hitte a maga politikáját Bécsben. Mikor aztán észrevette, hogy a Tisza lex nyomán kirajzottak a pártból a disszidensek, a törvénytelen helyzet eshetősége pedig a megmaradt pártban is szakadással fenyegetnek: akkor kötelességének tartotta, hogy a pártban lassanként elhatalmasodó áramlat vezetőjének meghallgatását kérje a koronától. Még akkor is úgy vélekedett, hogy a király az ő politikáját fogja helyeselni s a Széll Kálmán meghallgatása az ellenkező áramlatnak dezavválását fogja eredményezni, de itt kezdődött az ő tévedése. A korona meggyőződött róla, hogy míg az ex lex csakis a kormány hatáskörében elkövetett passzív alkotmányértés jelentőségével bír, addig annak elmaradhatatlan folyamánya, a parlament feloszlátása már a korona aktív alkotmányértését jelentené. S mert Bánffy itt a kibontakozás más útját nem tudta megjelölni, sőt szorultságában maga ajánlotta, hogy a korona tegyen próbát a Széll Kálmántól ajánlott politikával: *vollaképpen már akkor megbukott.* Mert a korona megbízhat egy hibás politika ajánlójában is, de természet szerint el kell fordulnia attól, aki a maga politikáját mondja a jónak s a másét mondja követendőnek; aki tehát egy szájból hidedt is, meleget is fúj. Bánffy tehát már akkor el volt ejtve, politikája már akkor megbukott. Hogy aztán az uralkodó az új politika érvényesítésével nem bízhatott meg mást, mint aki azt inaugurálta, ez a világon a legtermészetesebb valami.

De a buktott politika rokkantjainak nyilván utolsó reménységük, hogy célzatos mesék kibocsátásával inegakasszák annak a kocsinak kerékeit, mely első sorban az ő politikájukat fogja elgázolni. Csakhogy a mesék nem fognak használni. Éppen mert csak mesék...

A szabadelvűpárt hangulata.

A szabadelvű párt köréből kaptuk ma a következő tudósítást:

A kormánypártban lassan, de egész biztosan kerekedik felül a békés áramlat. Akiket eddig különböző tekintetek lenyűgözve tartottak, most kezdik lelküket megnyitni a béke örömeinek. A harci párt emberei még tegnap erősen berzenkedtek és prozelitákban is próbáltak szerezni a maguk engesztelhetetlen álláspontjának, de vállalkozásuk meddő maradt, őket magukat is nyilván ez törte meg. A változás processzusa különben már meg is indult s akik minden fordulat esetére kivonul-

lással fenyegetőztek, ma már csak szépségflastro-mokat keresnek, hogy meztelen sebeiket eltakarják. Ezért hangoztatják sajtójukban olyan erősen, hogy a szabadelvű párt aiti csak kifelé nyilnak, befelé nem s onnan csak kimenni lehet, de visszajönni nem. De ez csak berzenkedés s a viszonyok hatalma erősebb, semhogy a szabadelvű párt aitió megtrönte. Ami az alakulásnak természetes és logikus folyománya, az lassankint be is fogkövetkezni. A harci párt hozzájárulásával, ha okosan beletörődik, de ellenére is, ha ellenkezni akarna. A kibontakozás és béke politikájának diadala tehát nem fog következni nélkül maradni a pártkeretek változásában sem. Pedig talán ezt akarja megállítani a harci párt sajtójának az a híresztelése is, mintha az új kabinetbe belügyminiszternek gróf Tisza István kerülne be. A sok valószínűtlen eshetőség közül ez körülbelül a legkevésbé valószínű. Mert ugyanaz a tapintat, mely egyelőre kirekeszti az új kabinetből az ellenfeleket az egyik oldalról, távol fogja tartani a másik oldalról is. Már pedig gróf Tisza István is köztük van. Az új kabinet egyelőre csak olyan talentumok előtt nyílhat meg, akik a szabadelvű pártból a béke megvalósításán fáradoztak s ehhez képest a békekabinet munkáját el is végezhetik. A többi a jövő dolga.

*

A Lloyd-klub ma esti hangulata frappánsul igazolta máris az előbbi tudósításban felállított prognózist, amely különben is csak megerősítése annak a várakozásnak, amelynek mi állandó kifejezői voltunk. Ma este bizony már nem berzenkedett ott abban a klubban senki.

A pártkör nagy, márványos terme olyan zsufolt volt, amilyen még a politika nagy napjaiban is ritkán szokott lenni. Széll Kálmán meglehetősen korán megjelent. Belépésekor hosszas, meleg éljenzés köszöntötte. Gratulálva, bókolva sereglettek kéré százával. Bevonulása olyan volt, mint a diadalmos vezéré, akinek már eljövetele is diadal.

A hódolók között első voltak — a Tiszák. Gyönyörűség volt nézni, hogyan siettek körülrajongani Széll Kálmánt, akit még tegnap is meglehetősen alaposan lebecsültek. Széll Kálmán hosszas beszégetett Tisza Kálmánnal, aki a diskurzus alatt folytonosan helyeslőleg hunyorgatott. Gróf Tisza István is sietett csatlakozni az új vezér suitejéhez. A tegnap még igen harcias fiatal államférfi ma csak úgy áradozott a lelkes békeszeretettől. Sietett visszaszívni különösen azokat, a miket tegnap a disszidensekről mondott. Kijelentette, hogy neki semmi kifogása a kilépettek visszajövetele ellen, esze ágában sem volt ez ellen tiltakoznia és mindenféle nyilatkozat, amit szájába adtak, hamisság és rágalom.

Szobájóvén a békefeltételek, kijelentették Tiszáék, hogy a házszabály-revizio dolgában teljesen megegyező a véleményük a Széll Kálmánéval, 204. §-ra nézve tökéletesen kielégíti őket a Széll formulája. Egyszóval, megtörtént a nevezetes kanyarodás, amelyről már eleve meg voltunk győződve.

A párt egy régi tagja így jellemezte tudósítónk előtt a mai este hangulatát:

— A békepolitika diadala teljes, a szabadelvű párt hangulata egységes lett, még a legkisebb árnyalatbeli különbségek is elenyésztek. Kilépésről szó sincs és a legharciasabb elemek legjobban versenyeznek abban, hogy felülmuljanak mindenkit a Széll Kálmán-féle politika odaadó támogatásában.

A párt zöme pedig, élén a párt régi notabilitásaival, a kipróbált közkatonaikkal együtt úszinte, igaz lelkesedéssel követi az új vezért. A legszebb napokra emlékeztetett a mai este, amelyen egy igazi államférfiú egyéniség foglalta el méltó helyét a párt élén, a hívek spontán meghódolásától környékezte. Széll Kálmán ismét lelket öntött ebbe a pártba, amely négy éven át méltatlan szerepre volt kárthatva. Az arcok kigyultak, a termeken végigfutott az örömmel teljes felbuzdulás lázas nyüzsgése. Az elvek, meggyőződések csatáiban megedzett régi harcosok, akik sokáig elkedvetlenül vonultak félre, ismét elemükben érezték magukat. Ugy látszott, a párt vissza van adva ismét önmagának.

Széll Kálmán ma este többekkel érkezett a párt korifusai közül. A maga szokott úszinte-

ségével feltárta előttük politikájának vezető elveit és meggyőződhetett róla, hogy ez a politika számíthat a párt összes számottevő elemeinek úszinte helyeslésére és odaadó támogatására. A beavatottak közt az első egyike volt Hegedűs Sándor, aki eddig is egyik oszlopos harcosa volt a békének. Széll hosszasán félrevonult vele és értesülésünk szerint első sorban a kompromisszum volt a megbeszélés tárgya. Hosszas beszélgetést folytatott Széll Kálmán Lukács Lászlóval és a lelépő kabinetnek még egyik-másik tagjával, valamint Berzeviczy Alberttel is.

A miniszterek nagybörészt államtitkárai kíséretében érkeztek, amiből azt következtették, hogy államtitkárok éppen most adták be lemondásukat, amint ez minden kabinetváltozásnál történni szokott.

Báró Fejérváry Géza fél nyolckor érkezett a klubba; egyenesen a vasutól jött. Ő hozta hírül, hogy Bánffy ma nem jön meg. A honvédelmi miniszterrel megesett az a tréfás malőr, hogy a felső kabátja helyét valaki más foglalta el. Mialatt más szöveget keres, azt mondja egy vele jött képviselő:

— Látod, kegyelmes uram, a helyed már be van töltve!

— Annál jobb! — felel a daliás miniszter az ő szokott bonhomijával. Csak az a kár, hogy ez a szög nem kötelez.

Ellenben a miniszterelnök szögét a fogason tényleg elfoglalta Széll Kálmán cilindere és felöltöje, meg pedig véglegesen.

A klubletyka természetesen különböző miniszterlistákat hozott ma este is forgalomba. A sokféle kombináció közül csak azt az egyet említjük meg, amely Hegedűs Sándort jelöli a kereskedelmi tárcára. A mostani kabinet tagjai közül előreláthatólag azok maradnak meg, akiket a minap jeleztünk. A többi kombinációval foglalkozni nem kívánunk, minthogy biztos értesülésünk szerint Széll Kálmán konkrét alakban semmiféle személyi kérdést nem hoz szóba a kompromisszum létrejövetele előtt.

A kombinációk értékét legjobban jellemzi az öröklő vidám Besenyei Ferencnek az a mondanása, amelylyel egy újságíró kérdésére felelt:

— Becsületesre mondhatom, hogy engem még nem kínáltak meg miniszteri tárcával. Egyebet nem tudok.

Komolyan nem is lehet még tudni semmit és a miniszterlisták közül egyik nem érdemel több hitelt a másiknál. Egyébként fölösleges minden kombináció. A személyi kérdések épp oly kevésbé fognak nehézségeket okozni, amilyen bizonyos, hogy a tárgyi nehézségek körülbelül mind elsimultak. A többség hangulata az, hogy péntekre el lesz intézve minden és hétfőn Széll Kálmán, kabinetje élén bevonul a parlamentbe.

„Idelőtti kombinációk.”

Ezzel a címmel a Magyar Újság ezeket írja: Az obstrukciós lapok különös örömmel állítják már össze az új kabinet listáit. Ugy látszik, ettől a fejőtöréstől is megkivánják kimélni azokat, akiket a dolog mégis csak elsősorban illet. Ezek szerint a kombinációk szerint az államférfiaknak két főosztálya van: egyikbe tartoznak azok, akiket megtérnek, másikba, akiket már eleve proskribálnak. De van ezenkívül másfajta osztályozás is. Olyanok, akik tárcákat vállalni kötelesek és olyanok, akik nem mindenáron vállalnak tárcát. Azt hisszük, hogy ha eltűrhetik is az államférfiak, hogy valamely újságírói toll a proskripcionális listára írja nevüket, azt már nem tűrhetjük el mi, akik a mai kabinet tagjainak politikai egyéniségét közvetlen közelből ismerni és megbecsülni tanultuk, hogy egyeseket úgy állítsanak oda, mint akiknek minden áron és minden körülmény között helyükön kell maradniok, mert — hogy nevet csak példaképpen említsünk, báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszterrel, akit katonai állása ugyan föltétlenül kötelez arra, hogy helyén maradjon ugy és ott, ahová őt, mint katonát a legfőbb parancs rendel, mint politikusról senki sem föltételezheti, hogy a hosszú parlamenti harcok alatt teljesen bevezett politikai egyéniségével és elveivel megmaradhatna politikai állásban, ha ez egyértelmű volna azzal, hogy ez állásban a szabadelvű párt integritása meggyőződéseknek volna egyik tényezője.

Fölemeljük ezt annak dacára, hogy — ma legalább — kizártnak tudjuk azt, hogy ennek az esetrenek lehetősége beállhasson.

Báró Bánffy Dezső lapjának ebből a közleményéből világosan ki lehet érezni a tendenciát. A távozó miniszterelnök megkívánja kabinetjének tagjaitól, hogy kövessék a bukásba, nem bírván elviselni azt, hogy maradjon utána olyanok, akik, osztályosai voltak a hatalomban, de mostani sorsában nem osztozkodnak. Ezért próbálja szembeállítani például báró Fejérváry Géza-ban a katonát a politikussal. Erre az iparkodásra nincs megjegyzésünk; csak följegyezzük, mint olyan jelenséget, amely a bukásban is jellemző.

Félhivatalos híradás.

Bécsből táviratozzák a Budapesti Tudósítónak: Ő felsége báró Bánffy Dezső miniszterelnököt délelőtti 10 órakor, báró Fejérváry Géza honvédelmi minisztert pedig délelőtti fél 11 órakor magánkihallgatáson fogadta. E kihallgatások természetesen nem bírtak bucsukihallgatás jellegével, miként némely oldalról híresztelték, minthogy ő felsége a Bánffy-kabinet lemondó kérvénye felett még nem döntött. Ő felsége a kérvény felett csak akkor fog dönteni, amikor Széll Kálmán v. b. t. tanácsos, aki meg van bízva az ellenzékkel való kompromisszum létrehozásával, a küldetéséről és illetőleg a kabinet alakítása iránt ő felségének jelentést és javaslatot fog tenni. Addig báró Bánffy Dezső miniszterelnök magától értetődőleg tovább viszi a kormányzati ügyeket. A két miniszter ma délután a 2 óra 10 perckor induló gyorsvonattal visszautazott Budapestre.

„Rosszhiszemű, nevetséges koholmány.”

Ime, egy kis cáfolat, amely félhivatalosan is megerősíti utólag azt az értesülésünket, hogy kormányalakítással való megbízása más szóba sem került, mint Széll Kálmán. A Bud. Tud. írja:

Illetékes helyről fel vagyunk hatalmazva annak kijelentésére, hogy egy reggeli lap ama híre, mely szerint báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszter már elkészült volt kabinetje alakításával és hogy Széll Kálmánnak miniszterelnökké való designálása reá nézve ezért is kinos hatással lehetett, nem egyéb éppoly rosszhiszemű, mint nevetséges koholmány.

Rosszival és Komlóssy.

Félhivatalos kommuniké jelenti ma este, hogy Rosszival István és Komlóssy Ferenc, akik eddig pártokon kívül állottak, beléptek a szabadelvű pártba. Belépésüket a békés politika érvényesülésével okolják meg és hozzáteszik, hogy egyházuk érdekeit a szabadelvű párt kebelében is érvényesíteni fogják.

A két katolikus lelkésznek a szabadelvű pártba lépése azonban semmiképpen sem magyarázható úgy, mintha klerikális elemek próbálnának beszűrődni a szabadelvű pártba. Mert éppen Rosszival és Komlóssy volt az a két pap, akit a néppárt minden liberálisnál jobban üldözött, mert paplétükre sem tolták a néppárt szekerét, hanem a liberális eszmék mellett foglaltak állást. Ez teszi a szabadelvű párt keretébe lépésüket is elfogadhatóvá.

Maga a bejelentő levél így hangzik:

Nagyméltóságú Elnök Ur! Tekintettel a beállott politikai helyzetre, midőn nemcsak az összes országgyűlési pártok, hanem szeretett hazánk szent ügye iránt komolyan érdeklődő minden tényező melegen óhajtja a kibontakozást, alulírott országgyűlési képviselőik szívesen ragadjuk meg az alkalmat, hogy törvényhozái működésünkben — elhagyva eddigi pártunkon kívüli álláspontunkat — a szabadelvű párt kötelékébe lépve, ennek hazafias törekvéseit támogassuk.

Tesszük ezt annál nagyobb készséggel, miután a legalkotmányosabb fejedelem, apostoli királyunk, ezen párt köréből szemelte ki azon férfit, kinek bölcs vezérlete alatt reményli leg-sikeresebben rendes mederbe terelni a zilált parlamenti viszonyokat és mert meg vagyunk győződve, hogy egyházunk és vallásunk érdekeit a szabadelvű párt kötelékében is lelkiismeretünk és legjobb meggyőződésünk szerint szolgálhatjuk.

Fogadjon Nagyméltóságod kiváló tiszteletünk nyilvánítását.

Budapest, 1899. február 21-én.

Dr. Komlóssy Ferenc s. k.,
Dr. Rosszival István s. k.

A vidék.

Arad, február 21.

Az aradmegyei szabadelvű párt ma délelőtti tartotta meg közgyűlését a párttagok élénk érdeklődése és tömeges részvétele mellett. Vársárhelyi Béla elnök

vázolta a kormány a kormány visszalépésével beállított helyzetet. A pártnak — ugymond — demonstrálnia kell a régi tradíciók iránti hűségét és ragaszkodását. Ajánlja a következő határozati javaslatot: A megyei szabadelvű párt eddig is kizárólag a liberális eszmék iránti szilárd ragaszkodással vezette magát; most, midőn a kormány lemondásával a szabadelvűség nagy érdekeinek védelme visszacsúszott a párt kezébe, kijelenti, hogy az országgyűlési szabadelvű párt álláspontjához hű marad. Takácsy Sándor képviselő zajos helyesléssel kísért beszédében indokolja a javaslatot és kifejti, hogy a válságos helyzetet a házszabályok teremteték meg, amelyeket tisztossgéttudó politikai korszakban alkottak. Az obstrukció nem győzte le a szabadelvű pártot, de meggököttötte kezét. A disszidensek az obstrukciónak új erőt adtak. Bánffy báróban sokkal erősebb volt a hazaszeretet, mint a hatalmi vágy és ezért mondott le. Hiszi, hogy a nemzet továbbra is a szabadelvűpárt eszméi körül fog tömörülni. Széll Kálmán iránt — ugymond a szónok — a legnagyobb bizalommal vagyunk. Ösztönözzük pártunkat, hogy kövesse eltérés nélkül a régi programot. Ezzel hozzájárulunk Széll Kálmán pozíciójának megerősítéséhez és a szabadelvűpárt szilárdságának megtartásához. A határozati javaslatot egyhangulag lelkesen elfogadták és erről báró Podmaniczky Frigyes, mint a szabadelvűpárt elnökét értesíteni fogják.

Az aradvárosi szabadelvűpárt pedig ma este tartotta meg közgyűlését. A közgyűlés Varjassy József indítványára kimondta, hogy a párt által kiadni szándékolt manifesztáció a politikai válsággal szemben felesleges, mert Széll Kálmán Deák Ferenc letéteményese lévén, liberális elvekkel fog kormányozni. A válság különben is megoldva lévén, most már tényekkel állunk szemben. Széll Kálmánt lelkesen éltetve, megbízta Varjassy Árpád elnököt, hogy Széll Kálmánt a kormány bemutatása és programjának, mely kétségkívül szabadelvű leendő, kifejtése után, a párt nevében táviratilag üdvözölje.

Az aradmegyei szabadelvű párt akciójáról már elmondtuk véleményünket. Ez az akció — a módosult helyzethez képest — módosult némileg, ami véleményünk egy cseppetsem módosult.

Ellenben az aradvárosi szabadelvű párt határozatára annyi a megjegyzésünk, hogy még a rosszakarat sem gyanúsíthatná a párt vezetőit makacs következetességgel.

Szombathely, február 21.

A vas megyei gazdasági egyesület, amelynek 5000 tagja van, ma tartott közgyűlésén Ernusz Kelen elnök indítványára táviratilag üdvözölte Széll Kálmánt. Szombathely város közönsége február 23-án rendkívüli közgyűlést tart, hogy a kormányelnökké deszignált Széll Kálmánt küldöttségileg üdvözölje.

KÜLFÖLD.

A nagy háború epilógja.

Madrid, február 21.

A kormány megrovását követelő indítványt a konzervatívok irták alá. A kamara mai ülésén Aliz képviselő a miniszteriumot teszi felelőssé a vereségért és azt mondja, hogy Santiago huszonháromezer emberrel adta meg magát. (Mozgás.) A szónok azt állítja, hogy a kormány adta ki a parancsot Santiago átadására, hogy megmentsse a monarchiát.

Aunon tengerészeti miniszter holnap fog válaszolni.

Madrid, február 21.

A szenátus mai ülésén egyhangulag elhatározta, hogy Faure elnök elhunytá alkalmából kifejezi részvétét Franciaországnak.

Sagasta miniszterelnök fölolvasta a Filippinszigetek átengedésére vonatkozó törvényjavaslatot. Az elnök azt indítványozza, hogy külön bizottsághoz utasítsák a törvényjavaslatot. Minthogy azonban a konzervatívok ellenzik az indítványt, visszavonja.

Gróf Almenas meg akarja újítani a vitát a tábornokok, nevezetesen Primo de Rivera, Weyler, Blanco, Cervera és Linares eljárása fölött. Szólni akar Santiago de Cuba győzelmes kapitulációjáról. (Nagy zaj. A karzatról többeket eltávolítanak.)

Sagasta miniszterelnök védi a kormány eljárását s a spanyol békebizottságot. Szemére veti az Egyesült-Államoknak tulhajtott követeléseiket, amelyek nem felelnek meg a jegyzőkönyvnek. A háborúról most nem lehet vitakozni, mert a tábornokok még vizsgálat alatt vannak.

Gróf Almenas sajnálja, hogy még egyetlenegy tábornokot sem akasztottak föl. (Ellenmondás. Az elnök a szónokot rendre utasítja.)

Almenas folytonos zaj közepette folytatja tá-

madásait több tábornok ellen. Azt mondja, hogy a háború folytatását a kormány akadályozta meg.

Correa hadügyminiszter tiltakozik Almenas állításai ellen és kijelenti, hogy Kubán a helyzet tarthatatlan volt.

Almenas azt válaszolja, hogy Portoriko feladása győzelmes volt.

Primo de Rivera tábornagy azt mondja, hogy az ily támadás igazságtalan és gyáva. Almenas rágalmoz.

Almenas kijelenti, hogy be fogja bizonyítani állításait.

Blanco kijelenti, hogy a tábornokok és a hadsereg vitézül harcoltak. Ő magára veszi a felelősséget azért, ami Kubában történt.

Giron gyarmatügyi miniszter a kormány és a tábornokok magatartását védi és kijelenti, hogy a tábornokok eljárásért a kormány felelős.

Erre az ülést bezárták.

Washington, február 21.

A képviselőház 219 szavazattal 34 ellenében elfogadta azt a billt, mely szerint Spanyolországnak, a spanyol-amerikai békeszerződés értelmében, husz millió dollár kifizetendő.

Az új elnök bemutatója.

Budapest, február 21.

Hangzatos frázisok helyett komoly programot mutatott be Emile Loubet, a köztársaság új elnöke, a francia parlamentnek. A vezérlő motívum, amelylyel az ő üzenete által van szöve, a béke, a köztársasági elemek szoros összetartása és ennek nyomán a munka, a tudományok és a művészetek felvirágoztatása. Tudomány, művészet és munka: minő szokatlanul hangzik ez ma egy politikai enunciacióban, holott szokva vagyunk, hogy a politika alatt inkább pártaktikázás értendő és hogy a politikában a munka, a tudomány és a művészet megszűnt cél lenni, hanem legfeljebb eszköz. Modern, szélesen látó embernek mutatkozott be ezzel a programmal Loubet. Szavait másutt is megszivlelhetnék.

Az aktuális kérdések közül alig érintett valamit. A béke hangoztatásával együtt jár az az intelme, hogy adassék meg az igazságszolgáltatásnak az, ami az igazságszolgáltatás; a hadseregnek, ami a hadsereg. Ezt hangoztatták a liberális revizionisták is, van tehát remény arra, hogy az elnök az ő befolyását nem fogja az igazságszolgáltatás megbőklözésére fordítani s hogy Franciaországnak nagy pöre, amelyet a saját lelkiismeretével kezdett, immár közeli időben befejeződik.

Az üzenet békés hangja kellemesen fogja érinteni a diplomáciát is. Loubet világosan, érthető céllal tovasiklik „a bonyodalmak során, amelyekben Franciaország átesett”, érve alattuk a külügyi kudarcokat. Ezekre a feledés fátylát borítja és munkára int. Polgári s nem katonai program, szellemi s erkölcsi hasznát és nem kockázatot kalandok fényes hatásait keresi. Illik ez a gondolkodás a demokrata köztársaság elnökéhez s a régi latin egyszerűsége emlékeztet.

Az elnök üzenete.

Páris, február 21.

Loubet köztársasági elnöknek az üzenete, amelyet a kamarában Dupuy miniszterelnök és a szenátusban Lebret igazságügyminiszter olvasott fel, így szól:

Szenátor urak! Képviselő urak! Az ország első hivatalára meghivatván, az ez által reám rótt nagy köteleességek teljesítéséhez szükségem van a szenátus és a képviselőház támogatására. Ezt kérem tehát önöktől és bizonyos vagyok fölé, hogy támogatásukat nem fogom nélkülözni. Számíthatnak uraim, arra az erős akaratomra, hogy minden erőmet az alkotmány megővésének fogom szentelni. Ennek zálogát bírák a köztársaság iránt való rendületlen odaadásomban.

Az államhatalomnak néhány órával Faure Félix, a drága elnök sajnálatmértő halála után végbement szabályszerű átruházása az egész világ szemében újra bizonyosságot tett Franciaországnak a köztársasághoz való hűségéről még abban a pillanatban is, amikor néhány tévelygő az országnak intézményeibe vetett bizalmát megintatni igyekezett. A nemzetgyűlés február 18-án világosan kifejezte azt az óhaját, hogy a kedélyek megnövekedjenek, az összes republikánusok egyetértése helyreálljon és tartós maradjon. Mint a francia forradalom alapelveinek és a szabadság uralkodásának szentvédőlyes híve folyton azon le-

szek, hogy a parlamentet a türelmesség és egyetértés művében támogassam.

Ami a bonyodalmak során, amelyeken átestünk, Franciaország higgadtsága, méltósága és a parlament hazafisága révén emelkedett a világ becsülésében. Miért ne lehetne remélnünk, hogy ugyanilyen megegyezésre jutunk belső ügyeinkre nézve? Nincs meg ez a megegyezés az országban? Van-e jogos kétség az országban a felől, hogy a társadalom lényeges szerveit egyenlőképpen kell megbecsülni, tudniillik a kamarákat, amelyek hűségben tanácskoznak a törvényekről, a bíróságokat, amelyek a törvényeket alkalmazják, a kormányt, amely végrehajtásukat biztosítja és a nemzeti hadsereget, amely a haza függetlenségét és épségét védi, azt a hadsereget, amelyet az ország azért s amelyet szeretni oka van, mert az egész nemzetet az önmegtagadásnak és fejelemnek egyazon kötelessége hatja át és tudja, hogy benne hű örök fogja találni becsületének és törvényeinek? Franciaország teljes öntudattal, nyugodtan fog munkálkodni azoknak a problémáknak a megoldásán, amelyek a polgárok erkölcsi és anyagi jólétét érintik és folytatni fogja békés és termékeny munkáját az eszmék, a tudományok és művészetek terén és a gazdasági munka minden ágában, a mezőgazdaságban, kereskedelemben és iparban.

Legyünk igazságosabbak önmagunk iránt és ne feledjük, hogy Franciaország mindenkor a haladásnak, az igazságnak és az emberiségnek egyaránt szentelte szeretetét. Dicsőséges múltja olyan örökség, amelyet meg kell őriznünk és gyarapítanunk. A köztársaság szabad intézményeket adott Franciaországnak, a szakadatlan béke megbecsülhetetlen jótéteményét biztosította neki, meggyógyította sebeit, újra feltámasztotta hadseregét és tengerészetét, megalapította nagy gyarmatbirodalmát, szervezte a közkutatás minden ágát, becses szövetségeket és barátságokat szerzett neki és soha sem sejtett lendületet adott a kölcsönös segítség intézményeinek és a meg nem érdemelt szenvedések megszűntetését vagy csökkentését célzó gondoskodásnak.

Hadd fejlesszük ezt a művet, amely országunknak becsületére válik. Boldognak fogom magam vallani, ha soha sem lankadó munkával, hála az egyetértésnek, amelynek főntartására minden erőmből törekedni fogok, képes leszek alkotmányosan megillető jogaim keretében, amelyeknek gyöngítését nem fogom megengedni, közös reményeink megvalósulását és a köztársaság megerősítését előmozdítani.

A képviselőház majdnem pártkülönbség nélkül helyesléssel fogadta az elnök üzenetét. A nacionalisták és a jobboldal különösen azt a passzust kísérte nagy figyelemmel és tetszéssel, amelyben azokat a veszedelmes elemeket ostromozta az elnök, akik megrontják az állami intézményekbe vetett bizalmat. Cuneo D'Ornano s más monarchisták és reakcionáriusok gúnyos közbeiktatásokkal zavarták a felolvasást, de a centrum tapsa elnémította őket. A kedélyek lecsendesítéséről, a türelmesség, az igazságszolgáltatás, az egyetértés és a humanizmusról szóló részt a baloldal és a centrum hosszasan és lelkesen megtapsolta. Általános helyeslés kísérte az üzenetnek azt a kijelentését, hogy az igazságszolgáltatást és a hadsereget egyaránt meg kell védeni a támadások ellen.

Az ülésen még Bertheaux azt indítványozta, hogy mivel a tőzsde csőtörtőknön zárva lesz, a kereskedelmi értékpapírok esedékségét csőtörtőkről péntekre tegyék át.

Az indítványt elfogadták, mire a Ház péntekig elnapolta üléseit.

Páris, február 21.

A szenátus négy republikánus csoportjának elnökségei, tekintettel azokra az intézkedésekre, amelyeket a kormány a tüntetések ismétlődésének megakadályozására tett, elhatározta, hogy interpellációjukat, amelyet a tárgyan akartak benyújtani, elhalasztják.

A szenátus ülésén Lebret igazságügyi miniszter felolvasta Loubet elnök üzenetét, amelyet tetszéssel fogadtak.

Bisseuil szenátor előterjesztette a revizió-törvényjavaslatairól vonatkozó jelentését.

Ezután a szenátus vita nélkül egyhangulag megszavazta a kormány által Faure temetésére kért hitelt, valamint a márciusra szóló budget-provizóriumot, mire az ülés véget ért.

Páris, február 21.

Brunetiére, Heredia, Haussouville és Boissier akadémikusok rosszaságukat fejezték ki Coppéneknél és Lemaitreknél az elnökválasztás alkalmával tanúsított magatartásuk felett. Brunetiére kilépett a Ligue de la patrie française választmányából.

Faure temetése.

Páris, február 21.

A kamara mai ülésén *Dejeante* csodálkozását fejezte ki, hogy *Faure* Félixhez, aki szabaddkőműves volt, papot hívtak a nélkül, hogy ez iránt őt megát megkérdezték volna. Ezzel szemben *Le Gall*, *Faure* kabinetfőnöke, *beszűlészavára kijelenté*, hogy *Faure* teljesen eszméletlen volt s két izben is kérte, hogy hívjanak hozzá papot.

A minisztertanács elhatározta, hogy esütőrtökön, *Faure* temetése napján a hivatalok és iskolák, továbbá az érték- és árutószdek zárva maradjanak.

Bécs, február 21.

Faure temetése napján, *Reverseaux* francia nagykövet intézkedése, a Szent-Anna-templomban ünnepires rekviem lesz, amelyre az egész diplomáciai kar hivatalos. A királyt a rekviemen *Liechtenstein* herceg első főudvarmester fogja képviselni.

HIREK.

Budapest, február 21.

— BUDAPESTI NAPLÓ. Február 15-én új előfizetés nyílt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetés ezen a napon lejárt, méltóztassanak a megújításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— **Uj királyi tanácsos.** A király *Geréb* Bélának, Maros-Vásárhely szabad királyi város polgármesterének, e minőségében szerzett érdemei elismerésül a királyi tanácsosi címet díjmentesen adományozta.

— **Stefánia főhercegnő utja.** *Miramárból* távirozta tudósítunk, hogy az özevy trónörökösnek még e héten indul el Földközi tengeri útjára. Meg fogja látogatni a dalmát partokon a kikötőket és márciusban *Dél-Tirolba* fog utazni.

— **Egyházi előléptések.** A király az esztergomi székesfőkáptalanban *Graeffel* János kanonoknak és zóborhegyi címzetes apátnak a barsi főesperességre való fokozatos előléptetését jóváhagyván, az ennek folytán megüresedő utolsó mester-kanonokságot *Kittenberger* István nemcsényi főesperes-plébánosnak adományozta; a nyitrai székeskáptalanban *Malatinszky* József trencseni főesperesnek a székesegyházi főesperességre, *Simkó* Antal zsolnai főesperesnek a trencseni főesperességre, *dr. Bobók* József gradnai főesperesnek a zsolnai főesperességre és *Jeszenszky* Alajos idős mester-kanonoknak a gradnai főesperességre való fokozatos előléptetését jóváhagyván, a megüresedő ifjabb mester-kanonokságot *Nemcsék* Ferenc rajeci esperes-plébánosnak adományozta; végül a váci székeskáptalanban *Csávolszky* József csongrádi főesperesnek a székesegyházi főesperességre, *Ujhelyi* István második mester-kanonoknak a csongrádi főesperességre való fokozatos előléptetését jóváhagyván, az ekként megüresedő két utolsó mester-kanonokságot *Agócs* János címzetes apát kun-félegyházi esperes-plébánosnak és *dr. Bakasy* Károly püspöki titkárnak adományozta.

— **A szultán öröksége.** A napokban meghalt *Konstantinápolyban* *Adela* hercegasszony, a szultán nagynénje. A *Frankfurter Zeitung*nak távirozta *Konstantinápolyból*, hogy a szultán *egy millió* török fontot örökölt.

— **Kitüntetés.** A király *Egán* Ede miniszteri megbízottnak a mezőgazdaság terén szerzett érdemei elismerésül a III. osztályú vaskoronarendet adományozta.

— **Az Erzsébet-alap.** Két szép tervről tettünk említést ma számunkban az Erzsébet-alap állandósításával kapcsolatban. Mind a két terv, mint utólag értesülünk, a nagy közönség körében támadt. A központi bizottság még eddig egyik mellett sem foglalt állást. Érdekes, hogy a magasztos tervek közül megboldogult *Veres* Pálné, ez a jótékonyágáról híres urinó, egyet ezelőtt tizennyolc évvel megpendített a trónörökös házassága alkalmából.

— **A miniszter közzétele.** A földművelésügyi miniszter közönetét fejezte ki *Bécs* Istvánnak, az *Allegationsgesetz* című folyóirat szerkesztőjének és *Hazlinszky* Károly kiadó tulajdonosnak, akik az említett folyóirat két évfolyamának 300 bekiötött példányát a népkönyvtárak részére díjtalanul felajánlották.

— **Dr. Bokor József kitüntetése.** Az irodalom terén szerzett érdemek legfelsőbb elismerését közli ma a hivatalos lap, amikor beszámol arról, hogy a király *dr. Bokor* József egyetemi magántanárnak és írónak a *Ferenc* József-rend lovagkeresztjét adományozta. A kitüntetett író legutóbb egy nagyszabású enciklopedikus művel gazdagította a magyar irodalmat.

— **Fegyelmi ügy a képviselőházban.** A képviselőház alkalmazotjainak fegyelmi bírósága ma délelőtt *Madarász* József korelnök elnöklése mellett ülést tartott. A fegyelmi bíróság tagjai közül jelen voltak: *Csávossy* háznagy, *Molnár* Antal, *Nyegre* László, *Perczel* Béni és *Lakatos* Miklós képviselőházi jegyzők. A bizottság egy képviselőházi alkalmazott fegyelmi ügyét tárgyalta s pénzbüntetéssel intézte el.

— Magyar komandó Görögországban.

A nagy vereség után, amelyet a görög hadsereg a törököktől szenvedett, *Georgiosz* király komolyan hozzálátott a hadserege megreformálásához. Legkedvesebb emberét, *Szomolenszki* tábornokot megbízta azzal, hogy tervet dolgozzon ki, amelynek alapján újjászerveződjék a görög armádia. A király a *Szomolenszki* hadügyminiszter által megkezdett katonai reformok foganatosítása végett *osztrák és magyar tiszteteket fog meghívni*. Ezek a tisztek fogják vezetni a csapatgyakorlatokat s ők fogják intézni, kiképezni a gyalogságot, a lovasságot és tüzérséget. A görög hadügyminiszter fiatal görög tiszteteket az *osztrák és magyar katonai intézetekbe* fog küldeni.

— **Az össetört Jókai-szobor.** A Vigadóban még a nagy Jókai-ünnep óta a folyosón áll Jókai Mórnak hatalmas gipsz-szobra. Minden bízáló fiatal leány ismeri a jóságos arcu nagy poétának ezt a sikerült mellészobrát, amely akkora, hogy az álarcos bálok vidám párijai nyugodtan oszokolózhattak mögötte. Most egyszerre eltűnt a szobor. A város most leltározta a Vigadó berendezését s akkor találta meg a szobor darabjait. Hogy ki követte el a gazságot, nem lehet még tudni. Megállapították azonban, hogy az elmúlt vasárnap éjszaka döntötték le a szobrot, amikor a *Thökölyanum* rendezett mulatságot a Vigadóban. Hogy véletlenül érte volna baleset a Jókai-szobrot, ki van zárva, mert négy ember is alig tudta elmozdítani helyéből a gipsz-kolosszust. Valószínű, hogy egy sereg szerb ifjú kőgyagvos fölment neki a magyar költő szobrának. Érdemes volna a dolognak komolyan utána járni, mert az utóvégre is botrány, hogy kőgyagvos ifjak Jókai Mór szobrának darabjain keresztül csináljanak nemzetiségi politikát. E hirre vonatkozólag *Popovics* Vazul István, országgyűlési képviselő, a Thököly intézet igazgatója a következő nyilatkozat közlésére kért föl bennünket:

A Thököly intézet jó hírneve érdekében kérem az összes fővárosi lapok érdemes szerkesztőseit azon tény konstatálására, hogy a fentnevezett dalestélyt nem a Thököly intézet, hanem az összes budapesti egyetemi szerb ifjuság rendezte, hogy én azon a dalestélyen az intézet növendékei közül csak tizrel vettem részt, hogy 6 órák reggel, mikor én és a növendékek a dalestély befejezése után hazamentünk, *Jókainak* említett szobra tudunkkal a folyosón még épen állott.

Tiltakozom tehát a saját és a Thököly intézet növendékei nevében, hogy minket a Jókai-szobor ledöntésével és összerombolásával bármiféle összekötésbe hozzanak.

— **Az orvosok vizsgálati díja.** A *Budapesti Orvosi Szövetség* ma délután dr. *babarci Schuartz* Ottó elnöklésével rendkívüli közgyűlést tartott, amelynek egyetlen tárgya az *életbiztosítási vizsgálati díjakról* szóló választmányi javaslat volt. *Dr. Flesch* Nándor előadó ismertette a választmány álláspontját, amely kiemeli, hogy az eddigi progressziós díjazást mellőzve, az egyetemes árszabást tartja orvos-elüak szempontból az egyedül helyesnek. Az orvosnak éppoly lelkiismeretesen kell a szegény, mint a gazdag biztosítandót megvizsgálnia. A vizsgálat díját, tekintettel mégis a biztosító-intézetek anyagi viszonyaira, a 10,000 frtj terjedő biztosítás vizsgálatáért 5 frtban, a 10,000 frton felüli biztosítás vizsgálatáért 10 forintban óhajta megállapítani. Többek felszólalása után a közgyűlés egyhanglagon elfogadta a választmány javaslatát.

— **A csuka hal.** *Faure* Félixet, szegényt alaposan kicafolyták egyes párisi lapok. Az egyik fölfedezte *Faurenak* egy könyvét, amelyet az elhunyt elnök még havrei kereskedő korában írt. A könyv Havre iparáról és kereskedelméről szól. A dreyfusista lap mutatványképpen a következő mondatot közli a könyvből:

— *A csuka hal.* (278. lap.)

És ezen pompásan mulat. Mi nem.

— **Szabad Lyceum.** *Dr. Berzevicsy* Albert a Szabad Lyceum részéről két előadást tart március 18-ikán és 20-ikán *A parlamentarizmusról*. Az előadások a Magyar Tanítók Kaszinójában (VIII. József-körút 8. szám) lesznek.

— **Házasság.** *Szendeffy* Dezső huszárhadnagy ma tartotta esküvőjét a budai kapucinus atyák templomában *Freyberger* Vilmával, *Freyberger* Pál fővárosi bizottsági tag leányával. Násznapgyok voltak: *Darányi* Ignác földművelésügyi miniszter és *Némái* Rezső huszárnagy. Az esketést *dr. Nemes* Antal budavári plébános, a menyasszony nagybátyja végezte. — *Schulhof* Márton, a szászberéki Kohner-nradalom gazdasztja, jegyet váltott *Hanak* Emmával Budapesten. — *Hébel* Mihály ma esküdtött örök hűséget *Klein* Marika kisasszonynak a Dohány-utcai zsidó templomban.

— **A Péter-állér.** Egy külföldi lap érdekes statisztikát állított össze arról, hogy az egyes országok mennyi Péter-állért küldtek a mult esztendőben a pápának. E szerint a legtöbbet az Egyesült-Államokból kapta a pápa, összesen 142,200 dollárt. Ebből egy newyorki lap bebizonyítottuk látja, hogy az Egyesült-Államok a legnagyobb katolikus ország. Angliából és gyarmatairól 125,000 dollár, Franciaországból 99,000, Olaszországból 74,000, Ausztria-Magyarországból 60,000 dollár vagyis több mint 120,000 forint, Németországból csak 36,000 dollár gyűlt össze.

— **Az abbé és a konfetti.** A minap Párisban érdekes kijelenetnek volt szemtanuja az egyik körutón sétáló közönség. A farsang utolsó napját a párisi utca különös zajjal ünnepli meg. Sorba járják a boulevardokat a jelmez, vidám alakok, s pazarul szórják a konfettit. Egy kis munkáslány épp javában csapkodta jobbra balra a színes papírdarabkákat, amikor egyszerre szembekerült egy pappal, akit éppen arra, a bolondos tömegben keresztül vitt az utja. Eleinte meghökent, de aztán győzőtt rajta a farsang-utó vidámsága, és gyöngéden az abbé felé szórt egy marék konfettit. Tekintve azonban, hogy a papi ruhán nem valami jól fest a konfetti, a derék abbé — hogy a többitől megmeneküljön — kinyitotta az esernyőjét. De oly hirtelen tette ezt, hogy akaratlanul bár, de *véghasított* a esernyődrótjával a kis munkáslány arcát. A ribillió nagy volt, a papot előbb meg akarták verni, később azonban sikessült elosonnia.

— **Templomeltolás Marosvásárhelyen.** Építészeti és technikai szempontból erősen vitatják a fővárosban is, vajjon meg lehet-e adni az engedélyt a belvárosi templom eltolására. Az engedélyt aligha kapják meg a vállalkozók. Most *Marosvásárhelyről* érdekes hír érkezik. A ferencendi barátok történelmi nevezetességű templomának és rendházának az eltolására már régen foglalkozott *Breiner* Géza marosvásárhelyi mérnök. Ez a terv most egy nagy lépéssel haladt előre. *Breiner* kezdeményezésére *Bobula* János fővárosi építész kíséretében *Horváth* Gyula és *Friesedl* P. L. chikagói építésmérnök vállalkozók tegnapelött Marosvásárhelyen voltak és alaposan megvizsgálták a ferencendiek templomát. Ezután beterjesztették ajánlatukat a ferencendiek főnökségéhez. Az ajánlatban késznek nyilatkoznak a város főterén álló, még a mult században épült, de a főterre már éppenséggel nem illő templomot tornyostul a hozzáépített emeletes rendház és iskolaépületekkel együtt *harmincezer forintért* a jelenlegi alapterület másfél méternyire fölemelni és mintegy százöt méternyire hátrahúzni az ott nyíló utcáig és azt ott egy alapzatra sértetlenül reahelyezni. Teljes óvadék letétele mellett kötelezik magukat, hogy a szerződés megkötésétől számított hat hónap alatt a munkálatokat teljesen befejezik. A hátrahúzás utvonalaiba eső két kőházat szintén hajlandók a költségvetés keretén belül eltolni, illetve az új utcaszíntre kitolni. A vállalkozók tisztelgettek *Mikó* Arpád főispánnal és *Geréb* Béla polgármesternél. Ezen, a város szépítését célzó terv finanszírozását egy már alakulóban lévő társaság fogja eszközölni. A vállalkozók a főispán vendégei voltak, aki határozottan kijelentette, hogy a terv keresztültelét elősegíti és a mozgalom élére áll.

— **Duettek az év komédiájából.** Ez az összefoglaló címe azoknak a mulatságos duettkupléknak, melyeket a *Budapesti Ujságírók Egyesületének* március 5-iki estéjére írtak *Heltai* Jenő és *Makai* Emil és a melyeket színművészetünk két kitünősége *Vizvári* Gyula és *Hegedűs* Gyula fognak énekelni. A lefolyt év érdekes mozzanataira, a fővárosi élet ismert alakjaira, a politikára és művészi eseményekre vonatkozó satirikus és szellemes versek közül a két duettistává vált művész a következőket fogja énekelni: 1. *A csopf*. 2. *A mester*. 3. *Lefegyverzés*. 4. *Leánygimnazisták*. 5. *A levélíró*. 6. *Echegaray*. 7. *Az ujságírók*. — Az est iránt mutatkozó érdeklődés valóban rendkívüli és a vidékről is tömegesen érkeznek megrendelések jegyekre. Az ujságírók estéjén a közélet előkelőségei is meg fognak jelenni. A jegyek és meghívók kiadása naponta délután 3—5-ig történik a *Budapesti Ujságírók Egyesülete* klubhelyiségében (Károly-körút 4. sz. I. em.)

— **Halálozás.** *Dubszky* Farkas, a *Pester Lloyd* kiadóhivatalának vezetője s a pesti Lloyd-társulat főpénztárnoka, ma reggel hatvanöt éves korában meghalt. Az elhunytat, akit kereskedői körökben nagyon becsülték, holnap, szerdán délután három órákor temetik a Nádor-utca 19. sz. a levő gyszaházból. — *Ormós* Béla, a *Budapesti Kerületi Betegsegélyző Pénztár* tisztviselője február 20-ikán meghalt harminckét éves korában Budapesten. Az elhunytat ma délután temették el nagy részvét mellett. — *Dr. Deminszky* Ödön piskitelepi körörszög február 9-ikén rövid szenvedés után meghalt Piskitelepen harminckét éves korában. — *Kelenen* Kajetánné született *Nemeskéri* Kiss Emma, *Kelenen* Kajetán budapesti ügyvéd felesége, február 20-ikán hosszas szenvedés után meghalt Budapesten ötvenhárom éves korában. Az elhunyt urnót 22-ikén délelőtt tizenegy órákor szenteltek be a József-körút 40-ik szám alatt levő gyszaházban, délután öt órákor pedig *Pécelen* örök nyugalomra helyezték.

— **Letartóztatott járásbíró.** *Egerből* jelenté tudósítunk, hogy az odaváló rendőrség letartóztatta *Bodaj* Aurél egri járásbíró, akit megvesztegetéssel és hivatali sikasztással vádolnak. *Bodaj* letartóztatása kinos feltűnést keltett. A letartóztatott járásbíró már az ügyészség börtönében van.

— **Bőjti átutasság.** Az Orozgy-uton levő Kálvária-kápolna minden vasárnap egész napon át, hétköznapokon pedig minden délután a közönség részére nyitva áll.

— **A fől nem akasztott tábornokok.** Gróf *Almenas* — eddig nem ismertük — kijelentette, hogy nagyon csodálkozik, hogy eddig még egy spanyol tábornokot se akasztották föl. Tette pedig ezt a kijelentést nem egy kocsmában, hanem a spanyol parlamentben. És ha önök azt hiszik, hogy gróf *Almenas* e kijelentése után azonnal kidobták a teremből, nagyon csalódnak. Sokan helyeselték ezt a mondást, végül pedig az elnök rendretesítette a nemes grótot. Aztán áttértek egyébre. Ez a jelenet igen kedélyes. Mi, erre kelet felé nagyon komikusnak találjuk, hogy a nyugati gróf csak úgy egyszerűen felkötötté a tábornokokat, mert a háborút elvesztették. A gróf urak azalatt kártyáztak a kaszinóban, költötték a pénzüket, a tábornokok pedig nem ettek, mivel nem volt mit enniük. A golyók röpödték, a hajók süllyedtek, a tábornokok sirtak, a grófok pedig pezsgöztek. Most pedig fölveszik a szemtelenebb arkifejezésüket, kiállnak a szószékre, és megkérdik egészen ártatlan hangon a parlamenttől, hogy miért nem akasztják föl a tábornokokat? Gróf *Almenas* ur csodálkozásának ad kifejezést. Mi inkább azon csodálkozunk, hogy az ilyen frátereket nem kéri föl a spanyol parlamentben, hogy esukják be az ajtót — kívülről.

— **Loubet arcképe.** Az ujon megválasztott francia köztársasági elnöknek, *Loubet* Emilnek itt mutatjuk be legújabb arcképét.

Az olvasó közönséget bizonyára érdekelné fogja ennek a rokonszenves, derék politikusnak a képe, aki ily zavaros időben lép a szerencsétlen *Faure* Félix örökébe.

— **Bucsuneste.** Az *Alliance française de Budapest* holnap, szerdán este 7 órakor *Miklós Ödön* helyettes-kormánybiztos elnöklé alatt bucsunestjévetelét rendez tiszteletbeli elnöke, a távozó gróf *Turenne* volt budapesti francia főkonzul tiszteletére.

— **Betiltott sorsjáték.** Az országos izraelita leánykiképzési jótékony egyesület ellen tudvalevőleg *Robicsék* választmányi tag feljelentést tett. E feljelentés alapján a terézvárosi előjáróság vizsgálatot indított s nagymérvű szabálysértéseket konstátált. A vizsgálat alapján az egyesület vezetőjét főfűggesztették s az iratokat áttették a királyi ügyészséghez. A pénzügyminiszter az egyesület alapítókéjének javára 40.000 koronás tárgysorsjátékra adott engedelmet. A tanács tudatta a miniszterrel az egyesületben történt visszaéléseket, amelyek alapján a miniszter a sorsolási engedelmet visszavonta. A tanács a miniszteri rendelet alapján a sorsjáték lebonyolításával megbízott *Gaedicke A.* bankárnát a sorsjegyek további árusítását betiltotta, felhívta, hogy a még nála levő sorsjegyeket a negyedik kerületi előjáróságnak adja át s kötelezze a bankárt, hogy a már eladott sorsjegyeket, ha a vevő jelentkezik, váltsa vissza.

— **Helyreigazítás.** Egy estilap nyomán azt jelentettük mi számunkban, hogy az újdíeki takarékpénztár sikasztás könyvelőjével együtt *Krötzer* gőzmalomigazgató is eltűnt Újvidékről. Mint most értünk, *Krötzer* eltűnésének híré ellenségei torjeszték. Néhány nap előtt üzleti ügyekben Budapestben és Bécsben járt, de most már visszatért Újvidékre. Mint az újdíeki gőzmalom igazgatója, természetesen üzleti összeköttetésben állott a megdézsmált takarékpénztárral, de az összeköttetése egyáltalán nem érinti *Krötzer* kifogástalan jellemét.

— **Megtagadott kárterítés.** Két hete a *József-kürt* 18. sz. a levő házbán *Horn Ignác* utóda ékszerész üzletébe betörték, a tetteseket azonban a rendőrség még nem kerítette kézre. Most az *Első osztrák betörés ellen biztosító társaság* megtagadta a kár megtérítését a következő megokolással: A biztosítási ajánlat hozzá e hó 1-én érkezett, a károsodás pedig 8-ikán történt. Tekintve, hogy a biztosítottnak a kötvényt még nem kézbesítette és a biztosított a díjrészletet még nem költötte, a biztosítás foganatba sem ment. — Biztosított ellenben arra hivatkozik, hogy ajánlatát 18 óra alatt vissza nem utasították, a kereskedelmi törvény értelmében az elfogadottnak tekintendő, a díját pedig azért nem fizethette, mert a társaság azt még nem követelte tőle. A kárvalott, miután ez a helyes jogi érvelése sem vezetett eredményre, kénytelen volt dr. *Reichfeld* Izor ügyvéd által az *Első osztrák betörés ellen biztosító társasággal szemben perrel fellépni.*

— **A foresti katasztrófa.** A foresti pályaudvaron óráról órára mind rémesebb részletei derülnek ki a szombati vasuti katasztrófának. A romokból csak tegnap huszonnégy holttestet huztak ki és senki sem tudja, hogy még mennyi örszerencsolt ember lehet a vonat alatt. A brüsszeli kórházak tele vannak a katasztrófa sebesültjeivel. Eddig közülük már negyven ember életéről egészen lemondtak a kezelő orvosok Körülbelül ugyanennyien a legjobb esetben is csak mint örökös nyomorékok szabadulhatnak a kórházból. *Brüsszeli* tudósítónk most részletesen megírja, miként történt a katasztrófa. A *Forest-Midi* állomás közvetlenül Brüsszel szomszédságában van, a gyorsvonatok itt meg sem állnak. A 2587. sz. vonatnak, amely *Tourneiból* jön *Engliem* felé, éppen szombati reggel, a sűrű köd következtében negyedóra késése volt. Abban a pillanatban, amikor ez a vonat a pályaudvarból indulni készült, a 2927. számú *valenciennes-mouti* vonat, amelynek Brüsszelbe 8 óra 36 percek kell érkeznie, hátulról beleütközött az előbbi vonatba és rátorlódt az utolsó három kocsiira, melyeket szilánkokká tört. A személyvonatnak hátul nem volt podgyázkocsija, az utolsó harmadosztályú kocsit tehát teljesen alája került a mozdonynak, amely aztán az utasokat péppé gyurta. Az utolsóelöltti kocsis elpusztult. Két szakasza darabokra zúzódt; másik két szakasza azonban csodálatos módon érintetlen maradt. A mozdony ráfeküdt a romokra és rengeteg súlyával agyonnyomott mindent. Az összeütközés átmant a vonat többi kocsijára is, melyek közt több volt a harmadosztályú, ahol igen sok utas súlyosan meg is sérült, míg a közepén beillesztett első és másodosztályú kocsik nem nagy kárt szenvedtek. Az első percben huszonnolte halottat huztak ki a romok alól. A sebesültek számát nem lehetett megállapítani, mert legtöbbször örlött módon elmenekültek. A legborzalmasabb kép a balesetnek színhelyén tárult fel. A mozdonynak kerékei és tengelyeinek, egyéb szerkezetének részei közé az áldozatok nagy száma szorult. Akik szerencsések voltak, egy pillanat alatt kiszenvedtek. Voltak, akiket csak úgy lehetett kiszabadítani, hogy karjukat, lábukat vagdalták le egyenkint. Egy fiatal tanítóné *Degreef* kiasszony csodálatos módon menekült meg. Minálta az egymásra halmozódott holttesteket szedeggették ki, folyton segítségért kiáltott. Hogy hozzá lehessen jutni, négy holttestet kellett elszedni, amelyek ő reá nehezültek. Az egyik holttestnek a feje a tanítóné fején pihent és ebből patakokban ömlött a vér. A mentés oly lassu és oly nehéz volt, hogy *Degreef* kiasszonyt csak tizenegy órára lehetett kimenteni, a mikor három, borzasztóan hosszú órát töltött ej rémséges helyzetében. Egy hetvenéves asszonynak a mellét kellett levágni a mentésnél, a szerencsétlen egy óra múlva meghalt. Két szerzetes, aki egy örület kísért, meghalt mentés közben. Az örült ép bírel menekült meg és a siránkozás, jajveszklés közepette énekelni kezdett... A sebesültek között nagyon sok gyermek van, ezeket ajultan szállították Brüsszelbe.

— **Isteni tisztelet.** A pesti zsidó hitközség dobányutcai templomában perim előestéjén, csütörtökön, e hó 23-án az istentisztelet 5 órakor kezdődik.

— **Máglyán megsütött munkás.** Liptó-Szent-Miklósról írja levelezőnk: Hajmerésben gyilkosság történt e napokban *Szepes-Olaszi* határában fekvő erdőszélgében. A gyilkosságot csak tegnap fedezték fel. Liptómegeyi Lucskiból és Kelemenfaluból néhány embert a *Szepes-Olaszi* határban fekvő erdő letarolásához szerződtetett valamely ottani fakereskedő. A favágók erdei tanyáján e napokban vizsgálódás támadt. *Zahradnik* András lucskii lakost a kelemenfalviak meg akarták verni. Amint a lucskiiak társukal veszélyben látták, segítségére siettek. Erre a két táborra oszlott munkások baltákkal vagdalták egymást. Eközben a vizsály okozóját, *Zahradnik* András a kelemenfalviak elfogták s embertelen módon kivégezték, kezét, lábait összekötözték s égő máglyára tették. A szerencsétlen kétségbeeső kiáltásaira ismét összefutottak a társai s egyesült rohammal megtámadták a máglya körül állókat, de a szerencsétlen *Zahradnik*ot már későn huzták ki a tüzből, néhány óra múlva kiszenvedett. A *roszalegyi* törvényeszk sűrűgöns utasította a *szepesti* csendőrséget, hogy a gyilkosokat fogdossa össze.

— **Öngyilkos orvos.** *Fiuméből* táviratozza tudósítónk, hogy ott ma dr. *Aschenazi* nyugalmazott katon orvos megmérgezte magát. A társaságokban is nagy kedveltségnek örvendő orvos strichninnel velett végezt életének. Az öngyilkosság oka nagyfokú idegesség volt.

— **Zendülő fegyverek.** *Köllersdorfban* (Alsó-Ausztria) az citani fegyházban fellázadt nyolcszáz fegyver a felügyelők ellen. Két század dragonyost rendeltek a fegyházba s így sikerült a zendülést elfojtani. A felbújtókat külön lömlőben vasra verve örzik azóta.

— **Ujságrók sorsjátéka.** A Budapesti Ujságrók Egyesületének segítő-alapja javára rendezett egy milliő koronás sorsjátéka ma végződött be az új város háza dísztermében megtartott utolsó sorsolással. Az emelvényen *Pesti* Ferenc előjáró, politikai hatóság kiküldött, dr. *Jeszenszky* István kir. közigyjező, a sors húzás vezetője, *Cziklay* Lajos szerkesztő, az ujságrók segítő-alap alelnöke, *Szatmári* Mór főtitkár, *Kálnoki* Henrik egyesületi ellenőr és dr. *Bán* Zsigmond számvizsgáló foglalt helyet. *Cziklay* Lajos, a Budapesti Ujságrók Egyesülete nevében üdvözölte a közönséget, köszönetet mondott a kormánynek a sorsjáték engedélyezéséért, a hatósági férfiaknak, akik a sorsjáték húzásait vezették és végül a nagyközönségnek, amely áldozatkészségével a hírlapírók e nagy vállalkozását fényes sikerhez segítette. Azután megnyitották nyilvánította a húzást. A beszédet követő éljénzés csillapultával felolvasták a sorsjáték feltételeit. A legfontosabb az, hogy minden öt koronás nyerménnyel kihuzott szám után következő három szám is öt-öt koronát nyer. (Igy az alábbi jegyzékben, minden öt koronával kihuzott szám után még az utána következő három szám is hozzágondolandó. Például 6956 sorszám 16 (17-18-19) szám nyert öt koronát stb.) Ezzel a húzás megkezdődött. A kihuzott számok a következők:

100.000 koronát nyert 5963-74.
10.000 koronát nyert 5041-17.
5000 koronát nyert 2562-21.
1000 koronát nyertek: 2529-55, 9900-88.
100 koronát nyertek: 4911-92, 3160-4, 3156-14, 1842-89, 8636-100, 1306-80, 1765-20, 348-81, 8885-50, 3736-39.
50 koronát nyertek: 6564-15, 4913-98, 7578-33, 8887-13, 181-6, 1474-5, 4015-67, 7732-25, 1067-60, 6789-100, 2022-8, 7612-37, 9973-84, 2912-71, 2295-41, 2565-71, 2074-50, 951-42, 9354-17, 3317-66, 9474-74.
25 koronát nyertek: 567-93, 4154-50, 3300-87, 5367-43, 5994-41, 4536-8, 2297-56, 2497-16, 4326-64, 3662-65, 2808-99, 3672-90, 1369-75, 6641-83, 1948-14, 2988-17, 524-29, 4305-57, 6474-96, 4539-53, 2900-58, 7273-24, 9052-39, 5927-1, 3114-61, 1057-81, 225-1, 7735-83, 1143-2, 9526-63, 4710-7, 9915-43, 5596-66, 8555-86, 3455-42, 4215-24.
5 koronát nyertek: 1296-9, 6476-4, 5694-92, 3604-17, 9748-27, 4929-2, 8250-50, 2927-86, 4968-94, 2374-68, 7475-63, 786-6, 533-77, 9869-97, 181-43, 1408-57, 5250-14, 9610-33, 1003-27, 2236-70, 786-77, 6506-45, 6536-67, 7024-33, 7330-60, 6944-87, 597-18, 5956-42, 6176-45, 9204-72, 4512-76, 9744-18, 7861-13, 7444-73, 8539-44, 3022-37, 8514-66, 5784-69, 2950-69, 7570-19, 3127-72, 5367-71, 9341-49, 9704-62, 7779-9, 7479-51, 2235-27, 8804-44, 7151-76, 8771-5, 5602-56, 5133-44, 677-58, 8996-71, 8175-3, 8078-1, 2783-14, 636-90, 8707-22, 8159-25, 7993-51, 4337-21, 8892-77, 2262-2, 6548-79, 7463-78, 8238-68, 3138-82, 7802-35, 2161-63, 2413-23, 7171-47, 6154-86, 7081-56, 7985-11, 2151-22, 9832-40, 922-80, 6301-49, 8001-6, 644-99, 4458-80, 9345-34, 3498-51, 6521-24, 4250-16, 6274-5, 3432-90, 741-77, 6090-79, 1208-88, 8558-52, 5686-18, 4438-69, 4380-76, 4700-7, 5811-79, 7301-99, 3394-57, 1344-66, 4115-64, 2886-25, 7192-8, 1072-39, 8419-83, 9377-48, 1682-80, 7326-31, 6672-10, 4022-79, 5317-34, 5700-26, 6465-12, 5992-26, 5685-57, 3884-12, 1418-59, 1133-11, 6172-54, 2449-70, 8568-27, 3707-15, 2888-72, 4785-46, 8387-38, 1690-12, 8744-60, 819-3, 4848-67, 8045-45, 4147-36, 5175-51, 5511-12, 9465-78, 8162-91, 7413-32, 1752-62, 2223-1, 486-51, 6391-85, 5782-7, 5438-93, 6853-74, 3593-92, 7608-54, 8516-22, 150-85, 2099-69, 5443-73, 4456-25, 1680-26, 3678-7, 5201-76, 9651-65, 6963-94, 795-89, 6915-8, 3515-33, 9969-40, 1617-50, 3206-97, 7143-95, 1495-58, 8527-68, 4827-75, 6955-83, 9271-13, 401-16, 2915-15, 8202-5, 7529-64, 6439-22, 6259-11, 3292-28, 3783-97, 6083-23, 1075-30, 5474-69, 2591-35, 8126-98, 4023-3, 2669-7, 2237-31, 2884-57, 2524-53, 5820-51, 9214-38, 4829-30, 9645-54, 4669-22, 9300-58, 8977-40, 6135-86, 6858-55, 6659-28, 2335-89, 9265-67, 1038-62, 1368-75, 3575-4, 347-80, 3152-58, 4487-69, 4701-46, 3829-78, 7029-15, 7645-12, 8175-21, 22-26, 6343-28, 1251-30, 7816-11, 3863-69, 7172-83, 143-42, 8010-44, 69-82, 1084-97, 8100-44, 5963-46, 9757-52, 3063-24, 5874-6, 1521-82, 4282-9, 8062-57, 5624-59, 3562-35, 2873-93, 1675-70, 116-27, 8555-84, 4831-63, 6784-4, 7400-72, 8067-28, 1784-54, 972-18, 3993-77, 631-4, 932-10, 8797-1, 1782-47, 4230-42, 1666-38, 5504-93, 9442-39, 3912-85, 1867-64, 4325-76, 6674-99, 3788-59.

— **Fotografusok utmutatója.** Amatőr fényképezésnek megbecsülhetetlen szolgálatot tesz a *Lechner*-féle bécsi fotografus-folyóirat. (*Lechners Mittheilung aus dem Gebiete der Photographie*). Az első számban csupa hasznos cikk van. A havonként megjelenő tartalmas folyóirat előfizetési ára egy evre csak egy forint. Mutatványszámot kívánatra ingyen küld a kiadóhivatal, *Lechner R. cég.* (Bécs I. Graben 31.)

— **Jubiláló divatárucég.** *Bécsből* írják, hogy *Lessner D.*, a híres divatárucég február 19-ikén ünnepele fennállásának huszonöt éves jubileumát. Az ünnepség alkalmából a cég főnökét számosan üdvözölték, az üzlet személyzetét pedig értékes ajándékokkal lepte meg. A divatosztály vezetője, *Weisz* biztosiotta a főnökét valamennyi alkalmazott hűségéről.

és odaadásáról. Az ünnepségen a kereskedővilág és a nagyipar számos kitünősége is megjelent, többek között: Pollák Lipót, Speyer és Wolfram osztrái tanácsosok, a nagyiparosok közül: Budai Goldberger, Fröhlich, Geizel, Ginzky, Klingner, Langraf stb. Levélben és táviratban küldték üdvözlőiket többek között: Leon és Liebig lovagok, Lederer és Wolf, báró Leitenberger, az alsó-osztriai iparegyesület elnöke, Haypke, Heintschel, Pollák, Hämerle lovag, Haider osztrái tanácsos, Neuman stb. Lessert nagv. vevőközönsége is elhalmozta üdvözlőkkel.

Az ugynevezett különös véletlen.

— Egy kis leleplezés. —

Ön szereti a különös véletlent, szíves olvasó? Én nem. A különös véletlennek ugyanis az a természete, hogy se nem különös, se nem véletlen. Ma például az egyik estilapban olvasható egy ilyen különös véletlen. Egy tanító, G. S. ur véletlenül elsőosztályú kupéba került. Ott egy egyszerű szürke ural ismerkedett meg, akivel beszélgetett a közoktatásügyről és a jövőendő kultuszminiszteréről. G. S. ur a beszéd hevében határozottan oda nyilatkozott, hogy legjobb volna, ha Zsilinszky államtitkár lenne a miniszter. Végül bemutatkozott, és kisült, hogy a szürke ur nem volt más, mint maga — Zsilinszky államtitkár. G. S. ur elpirult, az államtitkár pedig mosolyogva távozott.

Eddig a történet, amely szintén az ugynevezett különös véletlen körébe vág. Szíves olvasó, ön már rég ismeri ezt a dolgot, ugy-e? Az újságok *Különfélék* rovatában olvashatók az ilyen érzékeny történetek, amelyek három csoportba oszthatók. Az első csoport az igazgató-csoport, a második a miniszter-csoport, a harmadik a főkapitány-csoport.

1. Az igazgató-csoport.

Ennek a csoportnak örök sablonja a következő. A postahivatalban megjelenik egy kis, szerény öreg ur, és kér tizenötért bélyeget, nagyon csöndesen.

— Egyben adjam? — rivall rá dühösen a hivatalnok.

— Nem. Külön . . .

— Három darabban?

— Nem . . .

— Hát hányban, maga vén agylágyult? Nyögjön, ha kérdezik!

— Hát kérem . . . adjon egy nyolcast, egy kettőt . . .

— Hát még? Hamar!!

— Meg egy ötöst.

— No, csakhogy kimondta. Fogja, öreg keselyű! Az öreg ur szerényen meghajlik, kifizeti a tizenöt krajcárt, és bemutatkozik:

— Én X. Y. postaigazgató vagyok . . .

Tabló! Ide aztán hozzáírja a jó újságíró, hogy: „Képzeltük, mennyire megrökönyödött a szegény hivatalnok.”

2. A miniszter-csoport.

A vasuti pénztárnál. Egy szürke, sovány öreg bácsi.

— Kérek egy jegyet.

— Várjon.

Félóra múlva:

— Kérek egy jegyet.

— Nem hallotta, hogy várjon?!

— De kérem . . .

— Hordja el magát, szemtelen! Még felesel?!

Végül írja halkan megszólal a kis szürke öreg bácsi:

— Én X. Y. miniszter vagyok . . .

3. A főkapitány-csoport.

Egy kocsi örült vágatással rohan a Kálvin-téren. A rendőr rárivall a kocsisra:

— Megbolondult maga, hé?

— Nem én.

— Hát kuss, lassabban!

Az utas kidugja fejét a kocsiból:

— Rendőr, hogy mer maga így gorbáskodni!

— Micsoda? Maga is beszél? Ugy fölírom mind a kettőjüket, azt a szentséges . . .

Az utas megharagszik:

— Én a főkapitány vagyok!

Ugy-e, szíves olvasó, ezt már sokszor láttuk együtt? Én irtam, ön meg elolvasta. És mind a ketten örültünk, hogy a rossz közegre ime rájárt a rud. De azért másnap ünt is lehordta a rendőr, én se kaptam jegyet és egyikünknek se adtak bélyeget.

Nagyon gyanus ez az ugynevezett különös véletlen!

FŐVÁROS.

(*) A Szent-István bazilika. A főváros tudvalevőleg elhatározta, hogy a Szent-István bazilika építését a maga költségén befejezi s az építésre még szükséges 755.000 forintot megszavazta. A belügyminiszter ma jóváhagyta a közgyűlés határozatát.

(*) A Váci-utj kiépítése ügyében ma az V. és VI. kerületi bizottsági tagok népes értekezletet tartottak, melyen dr. Sámuel Lázár indítványára elhatározták, hogy a legközelebbi fővárosi közgyűlésén sürgős indítványt fognak beadni. Az indítvány megokolja azt, hogy minő fontos nemcsak a két kerület polgárait, de az egész fővárosi iparára és kereskedelmére, hogy a fővárosi tanács többé ne állja útját annak, hogy a közgyűlés ez ut kiépítése ügyében hozott határozatát végrehajtsa. Az indítványt valamennyi jelen volt aláírta.

SZÍNHÁZ, MŰVÉSZET.

** Mignon. Ma este az *Operaházban* Mignon, Thomas regényes dalműve került színpadra, a címszerepben Várady Margittal, mint vendéggel. Az ifjú énekesnőt a természet szép hanggal áldotta meg, amelylyel máris jól tud bánni, de énekművésze, úgy mint játéka még minden ízében kezdőre vall. A mai est a közönséget egy tehetségre figyelmeztette, amely hosszabb tanulmányok után annak idején határozott értéket fog képviselni a magyar művészetben.

** Thomson Cézár. A virtuóznak, a tökéletes mesterembernek a zenéje közvetlenül az instrumentumából hangzik elő, de egészen másként vagyunk az igazi művészzel. Nem a zongora hurjaiból, nem a nyirettőlől álól halljuk elhangzani a muzsikáját, amely valahonnan a lelke mélységéből egyéniségén keresztül szűrődik át, mint sajátosan egyéni megnyilatkozás. És ilyen művész az a nagy hegedűs is, aki valamivel hajlottabban és valamivel szűkebb szakállal lépett ma este a Royal-teremben ismét a magyar közönség elé. Még nem öreg ember Thomson Cézár, de már nem is fiatal, és vállán meglátszik a nyoma az idők ujjának, amely nyomja, hogy könnyebben léphesse át az öregség ajtaját. Hosszu szürke haj és rövidre nyírt szürke szakáll veszi körül haloványárga arcát, amelyben jelentős barna szeme majd tűzben ég, majd fölényes gunnyal mosolyog; amolyan Kiss József-féle Shakespeare hajszelével. De visszahozta nekünk lelkének régi csapongó szilajságát, az érzelmek tüzes mélységét és egyéniségének érdekes rejtelmességét.

Goldmark: *Hegedűversenyének* első tételében (allegro moderato) nem volt szerencséje: az instrumentum hurjai alighanem engedtek és tisztátalan hangok zavarták a füllünket, — de annál légiesebb és illatosabb volt a poétikus *air-andante*; a harmadik tétel közepén elszakadt az egyik hur és Thomson kénytelen volt a művész-szobába voutni, hogy Stradivariusát megigazítsa: majd ismét elülről játszotta el. — Corelli: *Preludió*, — *Vivaldi: Corrente*, — *Nardini: Allegretto és Orientini: Tarantella* című kompozícióit egymásba fonva játszotta el, mint valami zenetörténelmi hangulatképet. A tizenhatodik századból származó *Preludiót* úgy játszotta el, mint ahogy szerzője maga játszhatta. Az ember szinte képzelte magát *Ottoboni* bibornok fényes palotájába, ahol a ragyogó vendégsereg előtt Corelli, a házi zenekar igazgatója a Guarneriből először csalja ki nyirettjével a *Preludiót*, amelynek elhangzása után a kardinális epikureus, mosolylyal finom ajkai körül odafordul a vendégekhez és kiejti a szót, amelyet a zenetörténelem följegyzett:

— Corelli a hegedű családja!

A tizenhetedik század olasz levegőjének egy dallammal teli szellője érte homlokunkat Thomson stilszerű játékból. — Leikesedéssel tapsolt a közönség *Szilágyiné-Bárdossy* Ilonának, a kitünő énekesnőnek is, aki a Stradella-ária és a Mireille keringő művészi előadásával az *Operaház* nem egy szép estjét juttatta eszünkbe. (G-ly.)

** A Vándormadár bemutatója. A kolozsvári Nemzeti Színházban tegnap volt a bemutatója *Prém* József, a kolozsvári intendáns által kitűzött drámai pályázaton díjat nyert *Vándormadár* című darabjának. A színmű a bemutató előadásán, mint egy táviratunk jelenti, zajos sikert aratott s a bemutatón jelenlevő szerzőt nagyon sokszor hívták a lámpák elé. *Bülfényi* József intendáns szép koszorút is adott a pályanyertes szerzőnek. Egy mai táviratunk szerint a *Vándormadár* ma esti második előadása is zsufolt ház előtt folyt le s a színműnek még fokozottabb sikere volt.

** Kozma Sándor siremléke. A *Képzőművészeti Társulat* szobrászati szakosztálya ma délután rendkívül gyűlést tartott, amelyen megválasztották a Kozma-siremlék zsűrijébe Róna Józsefet, Zala Györgyöt és Beszeredy Gyulát. A művészek szóvá tették azt is, hogy a kijelölt 6000 forint igen csekély összeg ahhoz, hogy szép siremléket lehetne előállítani.

** H. Novák Irén föllépése. Érdekes vendége volt ma a *Kisfaludy Színháznak*, amelyben *Kövessy* Albert igazgató a legnemesebb buzgóssággal harcolt részint a magyar kultúráért, részint a fővárosi tanács színvaksága ellen. H. Novák Irén, fiatal színésznőnk között a legerősebb tehetségek egyike, közel három esztendő magánélet után fölkereste újra a színpadot. Elérte a kikerülhetetlen színészsors, amely nem tűr semmiféle hütlenséget az igazi hivatottságtól. H. Novák Irén pedig színpadra termett hamisítatlan művészszer, aki már kiskorában a Nemzeti Színházban játszott apró szerepeket, állandóan színházi levegőben nevelkedett s kitünő tulajdonságait egyik elsőrangú vidéki színpadon mutathatta be már eddig is. Mai föllépésében csak gyönyörűsége lehetett mindenkinél, aki látta. *Szigeti* József *Falu-siak* című vígjátékában Irma szerepét választotta ez alkalomra s abban újabb bizonyosságát adta annak, hogy mint naiva első rangú feladatokat teljesíthet bármelyik színpadon. Vonzó szépsége mellett hangjával, játékaival közvetlenül, behelzögően hat. Mesterkéletlen egyszerűséggel beszél, mozog, arcjátéka kedves, harmonikus s szavával, nézésével mindig megtalálja az utat érzésünkhöz. Elhiszszük jókedvét, el haragját, bánatját, élet-híven hat ránk az alakításával. Mai szereplésével meggyőződött bennünket, hogy minden újabb föllépése egyre közelebb fogja vinni az igazi színpadi sikerhez. A közönség ma lelkes tapsal üdvözölte s újra való bemutatkozásánál jelen volt egyik első vidéki színpad direktora is szerződötési szándékkal. A társulat tagjai egybevágó játékkal törekedtek arra, hogy vendégük mai estjeje minél emlékezetesebbé legyen. H-6.

** A Népszínház premierje. *Jones* Sidney *A gésák* szerzőjének, *A görög rabszolga* című operettje, a jövő héten kerül színpadra a *Népszínházban*. Az operettben a színház balletje is teljes számban vesz részt s öt különböző táncban mutatja be magát. Az operett több szerepét *Hegyi* Aranka, *Küry* Klára, *Bárdi* Gabi, *Csatay* Zsófi, *Eötvös* Stefánia, *Szirmai*, *Németh*, *Raskó*, *Tollagi*, *Ujváry*, *Solymosi*, *Kiss* Mihály és *Lubinszky* játszzák.

** Az Országos Színész-Egyesületből. Az Országos Színész-Egyesület ma délután *Pázmány* Dénes elnöklete alatt rendkívüli tanácsulést tartott, amely a márciusi közgyűlés előtt utolsó ülése volt a tanácsnak. Az ülés elején dr. *Keszler* Zsigmond terjesztette elő a rendezet színtérbárra vonatkozó számadásokat. A számadások szerint a bál jövedelme 3530 forint, a kiadás pedig 2418 forint volt. Tiszta jövedelme marad tehát ezerszáztizenkét forint. Azt javasolja, hogy ebből az összegből a tanács kétszáz forintot juttasson a *Népszínház*, 50 forintot pedig a *Nemzeti Színház* nyugdíjintézetének. A tanács a javaslatot elfogadta s a fennmaradó összeget a nyugdíjalaphoz csatolta. A bál rendező bizottságának, névszerint *Pázmány* Dénes elnöknek, *Mészáros* Kálmán irodaigazgatónak, *Kassai* Vidornak, *Keszler* Zsigmondnak és *Feld* Aurélnak jegyzőkönyvi közönetet szavaz. Elfogadta továbbá a tanács *Tapolczay* Dezsőnek azt az indítványát, hogy az a kétszáz forint hátralék, amelylyel az irodaigazgató a Konstantinápoly mulatóhelyen rendezet mulatságból hátralékban volt, neki javára irassék.

Komjáthy János debreceni igazgató a napirend előtt felszólal a *Nazarénusok* című darabnak a debreceni színügyi bizottság által történt állítólagos beállítás ügyében. Az igazgató kijelenti, hogy a színügyi bizottság nem tiltotta el, hanem ő a maga akaratából vette le a darabot a műsorról.

Pázmány Dénes örömmel konstatálja, hogy a debreceni színügyi bizottság cenzori jogokat nem gyakorolt s így azok az átiratok, amelyeket a tanács ebben a tárgyban az írói körökhöz intézni szándékozott, ezzel tárgytalanokká lettek.

Következett a napirend: a központi tanácsnak az 1899-iki közgyűlés elébe terjesztendő évi jelentése. A tanács a jelentést a *Márkus* József által javasolt módosításokkal elfogadta. Ezután a közgyűlés elébe szánt javaslatokat tárgyalták le s a gyűlés folytatását holnapra halasztották.

** *Jókai* Mór arcképe. A nagybányai művész-társaság egyik kitünő tagját, *Réti* Istvánt kellemes meglepetés érte. *Jókai* Mór megrendelte nála az arcképet, amelyet nemokára meg is fest a művész. *Réti* már Budapestre érkezett Nagybányáról s most állandóan itt telepedik le. Ugy halljuk, hogy az irodalmi és művészeti társaság több előkelősége szintén megrendeli *Rétinél* az arcképet. Ezt a nagy hatást a művész annak a kitünő és minden ízében modern s művészi arcképnél köszöni, amelyet tőlen a nagybányai művészek külön tárlatán kiállított.

** A Vigaszínház premierje. A *Vigaszínház* legközelebbi ujdonsága *Albert Carré*nak *Pepi doktor* (Dr. Jojo) című háromfelvonásos bohózatja lesz.

** Erzsébet királyné szobra. A Magyar Mérnök-és Építész Egylet tegnapi ülésén tárgyalván az Erzsébet emléké végrehajtott bizottságának a pályázati programra vonatkozó átiratát, a mű- és középítési szakosztályok javaslatára egyértelműleg kimondta, hogy nemcsak az emlékműre, de a királyi palotára való tekintettel is *mulhatlanul szükségesnek tartja* a Szent György-teret a dunai bástya felé *egész szélességében kinyitni*, úgy mint azt a székes főváros közönsége óhajtja. Ez a szabályozás azért is szükséges, hogy a minden valószínűség szerint építészeti alkotással kapcsolatos emlékmű (és nem egyszerű szobor) esetleg a bástya felé is elhelyezhető legyen; a többi programpontra még úgy óhajtja az egyesület megváltoztatni, hogy a pályaművek ne 1/10, hanem 1/12. nagyságúak legyenek, ne három, hanem öt pályadíj legyen, (10.000, 6000, 4000, 3000 és 2000 korona.) a pályabírák már a programmban megnevezésenek, csak az első díj nyertese bízható meg a mű létesítésével, vagy esetleg a nyertes tervek szerzői közt szűkebb pályázat rendeztessék. A tér szabályozása dolgában az egyesület külön beadványokban az illetékes hatóságokhoz is fog fordulni.

** Hangverseny. A budapesti V. ker. kir. állami főgimnázium ifjúsága folyó hó 18-án igen sikerült hangversenyt rendezett, amelyen Szántó, Hóman miniszteri tanácsosok, Erdődy főigazgató és igen díszes publikum volt jelen. A hangversenyben főleg Irsai, Kelemen, Witz, Kéty és Szántó tüntek ki.

** Műpártoló egyesület Aradon. Az aradi Amatőr-Klub nemrég elhatározta, hogy Szeged példájára akeiőt fog megindítani egy Aradon létesítendő Műpártoló Egyesület érdekében. Az Amatőr-Klub elnöke érintkezésbe lépett Hock Jánossal, a Nemzeti Szalon alelnökével és fölkerítte őt, hogy március havában tartson a körben felolvasást. Hock János megígérte közreműködését a műpártolás felébresztése érdekében és arra kérte az aradiakat, hogy hazafias és önzetlen fáradozását ne tekintsék egyszerű társasági anyagának, mert ő kulturmissziót akar a művészeti propagandával teljesíteni. Arra kéri továbbá az aradiakat, hogy egész erejükkel támogassák őt az egyesület létesítésében, mert Arad Magyarországnak egyik erre leghivatottabb központja. Ezután így folytatja: „Decentralizálni és népszerűsíteni kell a művészetet, hogy hazánkban ne csak a főváros élvezze ennek kizárólagos kultur-előnyeit, hanem az a lelkes és minden jóra fogékony magyar vidék is, amelynek mindaddig az ilyen esztétikai örömeiből nagyon mostoha rész jutott.“ Az estét, amelyen Hock János közre fog működni, március közepe táján fogják megtartani.

** A góthai színházi affér. Annak idején mi is megemlékeztünk a góthai operánál felmerült színházi afféról, amelynek hősnője egy Farkas Lujza nevű operanékesznő volt. Az eladósodott művésznő ügyében a hercegi udvar egyik előkelő fiatal tagja is érdekelve volt s a pikáns kis ügy akkor azon végződött, hogy az opera intendánsának meg kellett válnia állásától. Egy mai góthai távirat azt jelenti, hogy a Farkas kisasszony adósságaiból nőtt színházi afférnak egy második áldozata Schön főudvarmester, aki szintén lemondott állásáról.

** Uj tenorista. Mostanság, amikor mindenfelé beállt a tenorista-szükség, minden új tenor-hang a művészet világában fölfedezés számba megy. Amint Kolozsvárról jelentik, az ottani színházban sikerrel énekelt próbát Girsik Gyula, vasuti tisztviselő, mint Canio a Bajazzókban. Az új tenorista legközelebb ebben a szerepben fog bemutatkozni a közönségnek.

** Böhm Pál. A régi magyar művészgárdának egyik legérdekesebb alakja, Böhm Pál, mint müncheni levelezőnk jelenti, súlyos betegségbe esett, amelyből csak most kezd kilábadni. Az agy művészt éppen születésnapján érte a kellemetlen baj. Most már jobban érzi magát, bár még mindig nem forgathatja az ecsetet. Remélhetőleg nemsokára folytathatja megkezdett képeit, amelyeket amerikai műbarátok rendeltek meg nála.

** Képkiallítás a szegény egyetemi hallgatók javára. A társadalom minden rétegében üdvös mozgalom indult meg a szegény egyetemi hallgatók nyomorának enyhítésére. Még a múlt évben több neves szobrász és festőművész értékes szobrokat és festményeket adományozott az általános egyetemi segítőegyesületnek, hogy az ezek eladásából befolyt pénzen szegény egyetemi hallgatókat segítsen. Az egyesület most szándékozik a műtárgyakat eladni és e célból — ha lehetséges lesz a Nemzeti Szalon helyiségében — tárlatot rendez. Az ajándékozó művészek névsora a következő: Strobl Alajos, Fadrusz János, Ligeti Miklós, Teltsch Ede szobrászok, Lotz Károly, Bruck Miksa, Bruck Lajos, Karvaly Mór, Fábiny Béla, Kriesch Aladár, Szlányi, Mihálik, László Fülöp, Papp Henrik, Telepi, Keleti, Nadler, Tarnay, Kernstock, Spányi, Neogrády, Vaszary János, Hány Gyula, Schlosinger Magda, Braunecker Mária, Boem Ritta, Telkessy Valér, Strobl Zsófia,

Zilzer Ede, Knopp Imre, Tull Ödön, Innocent Ferenc festőművészek. Ezenkívül egy pár képet névtelen ajándékozók is küldtek.

** Házi hangverseny. A Telefon Hírmondó holnap (szerdán) este fél 9 órakor fényes házi hangversenyt rendez előfizetői szórakoztatására. Az érdekes és változatos műsora koncertben közreműködnek: Dukk Berta, Farkas Jozsef, Funták Ágnes, H. Novák Irén, Wródeci Emilia, Grossi József, Gyöző Lajos, Nyiregyházy Vilmos, Ody Zuzárd. Kezdeté fél 9 órakor lesz. Utána 11 óráig cigányzene lesz hallható a kagylókon.

Az ó-budai közönség.

A II. és III. kerületi bizottságok arra kérték a tanácsot, hogy a Hercegh Mihály és Singer Izor színházát a Bomba-terre, vagy más olyan helyre építsék, ahol az ó-budai közönség is könnyen hozzáférhet.

Kövessy: (jön hamleti töprengéssel.)

Töröm fejem, ámbar nem érhet
Már semmiféle hozzátétel
Ha bár hogy is hozzája férhet,
A távolság, a messzeség,
Nekem, nekik sehogy sem árthat,
Ilyen tapasztalás után
A meggyőződés mélyen áthat
Hogy publikum nincs Ó-Budán!

Hercegh Mihály:

Rektor valék s leszek di-ektor
Felépül s népes lesz a ház,
Ha benn Kalchas Helena Hektor
Dalol, vigad; paródiáz!
Gondoskodom e szent hazáról.
Egy új magyar színház leszén,
S közönségem majd Ó-Budáról
Kövessy, töléd olvaszem!

Kövessy:

Ha erre számítsz ebbe bizol
Hercegh Mihály, s te Singer Izor,
Ugy én a vén színházi róka
Mondom: minden remény csalóka!
Mert azt mi nincs, hiába hívod
És pénzzel ésszel hogyha bírod
Játszathatsz vigat bús: után,
Mint én tevéem meg Ó-Budán,
De annyi tény, nagy lesz a károd
A publikumot ha innen várod.

Hercegh Mihály: (bűszkén)

Nem rémit ám komor beszéded
Én majdnem főrenddé levék,
Értem színházad hogyha véded,
Mert jól tudom, hogy mit tevék!

Singer Izor:

Minek e hosszú magyarázat,
Szemem mit látni ugy szeret,
Inkább mutasd nekünk a házat,
Mutasd a telt nézőteret!

Kövessy:

A tel!... No gunyolj már, elég!
Nem volt megtelve soh'se még;
Szemed mit látni ugy szeret,
Láss Ó-Budán nézőteret!
(Félrelebbenti a függönyt.)

Hercegh Mihály (elföldi arcát):

Megállt eszem, meghűlt a vérem,
Ilyet nem láttam még soha,
Egy néző sincs a nézőtérén,
Hozzánk a sors de mostoha!

Singer Izor:

Szörnyű dolog, botrány, gyalázat,
Ki tölti meg nekünk a házat?

Kövessy:

Én!...

Hercegh Mihály:

Te?...

Singer Izor:

Ugyan hogyan, mikép?

Kövessy: (titokzatosan.)

Mit alkalom nyílt látni ép,
Az úr, mely itt e háza látszik
Azért van, mert mindenki játszik.
És hogyha vón elég színészem...

Hercegh Mihály: (ujjongva.)

Megérted Izor?

Singer Izor: (komolyan.)

Nem egészen!

Kövessy:

Mikor ti játsztok, sok színészem
Betölti házatok egészen
Fárad az egyik társulat
A másiké pedig mulat,
Ma az a néző, holnap ez
S a színház mindig telve lesz!

Hercegh Mihály:

Pompás!

Kövessy:

Igy majd talán megérem,
Hogy ez új szerződés után
Lesz publikum a Bomba-terén
És lesz közönség Ó-Budán!

(Egymás nyakába borulnak.)

(A függöny legördül.)

—kó.

MULATSÁGOK.

(**Jelmezes mulatság a Tisztviselőtelepi Kaszinóban.** Fényesen sikerült jelmez és álarcos estét rendezett a Tisztviselőtelepi Kaszinó szombaton este. A jökevény, amely a Kaszinó mulatságainak vonzó jellegét ad, most sem hiányzott, igen sok szép jelmez tarkította a szép asszonyok s leányok sokaságát. Megjelent az estén többek között: Márkus József főpolgármester, Tolnay Lajos országgyűlési képviselő, Szabó Károly tanácsnok, Hamvay Sándor, Toperzer Péter előjárók, Hindy Kálmán kir. tanácsos, dr. Wagner Jenő kir. közjegyző, dr. Tóth László stb. A tánc változatlan jökevényvel a kora reggeli órákig tartott. Az első négyest kilencven pár táncolta.)

(**A magyar királyi táviratkézből 191-ikén** sikerült táncvigalmat rendeztek. A mulatságon fesz-telen jökevény uralkodott. A vendégek között ott volt: Demény Károly, Pál Imre, Dávid Endre igazgató, Mészáros Károly titkár, Józsa Lajos főfelügyelő, Lázár István felügyelő, Györke Mihály főnök, Liuba György, Márta György, Horváth György, Cs. Bakcsi Antal főtiszt. — Jelen voltak:

Asszonyok: Kiss Géza Istvánné, (Bálfanya.) Prosser Zsigmondné, Steiner Henrikné, Virágh Istvánné, Takács Jánosné, Mezei Borbála, Gümöri Béláné, Mandits Fereacné, Özv. Gub Jánosné, Nagy Mária, Saji Imréné, Márkus Adolfné, Kovács Ignácné, Lászlófi Istvánné, Weisz Antalné, Laszlovsky Mihályné, Potharn Kálmánné, Belezay Dezsőné, Kelemen Ferencné, Smolein Pálné, Kovács Andrásné, Belányi Józsefné, Beilwonn Anna, Szabó Istvánné, Kanyó Istvánné, Belitzky Istvánné, (Nyiregyháza), özv. Bajusz Jánosné, Hergár Victorné, Klein Máriusné, Rituper Józsefné, Sinto Gaborné, Szigeti Jakabné, Vóbit Istvánné, Bérczi Sándorné, Kovács Imréné, Farkas Sándorné.

Leányok: Neumann Berta (N-Emőke), Löw Emilia, Löw Zelma, Eppinger Juliska, Szabó Anna, Láng Anna, Dobos Viktória, Hopp Klementin, Heredi Matild, Heredi Ilonka, Barsi Erzsébet, Sági Etel, Szabadhegyi Kornélia, Körmenyi Róza, Körmenyi Anna, Virágh Jolán, Orosz Mariska, Váci Eszti, Vasas Iona, Hoffner Mariska, Piszter Mariska, Vörös Juliska, Laszlovsky Juliska, Koszt Paula, Smolei Juliska, Beinrohr Erzsike, Kovács Iona, Wollorits Etelka Dunaföldvár, Langhaus Fanny, Langhaus Julia, Krathi Mariska, Sipos Juliska, Strassner Regina, Marton Katalin, Bajusz Irén, Bajusz Gizella, Ruz Vilma, Szupi Teréz, Szenté Erzsike, Rituper Katalin, Oroszlán Anna, Vajsz Erzsébet, Bernhard Karolin, Bernhard Krisztina, Járfás Mari, Szüts Erzsébet.

(**Lövez-mulatság.** A budapesti polgári lövészegetés március 4-én, szombaton saját helyiségében zártkörű táncestélyt rendez.

TÖRVÉNYSZÉK.

§§ **A Pulszky-Sima párbaj.** Két év előtt történt a parlamentben, hogy a vita hevében Sima Ferenc és Pulszky Ágost képviselők egymásnak sértő szavakat kiabáltak a Házban. Az affért kölcsönös kihívás után fegyveresen intézték el a képviselők s a kardpárbajban mindkét fél megsérült. Az ügyesség mindkét fél párviadal vétsége miatt idéztette a törvényszék elé, de tárgyalást máig nem lehetett tartani. Hol az egyik, hol a másik fél nem jelent meg a bíróság előtt. Így esett, hogy az 1897. június 22-ikén történt párbaj miatt csak ma tudott a törvényszék végtárgyalást tartani. Azt is jelentékeny nehézségek után, mert ma meg egyik fél sem jelent meg és Czárán István táblai bíró, a tárgyalás elnöke kénytelen volt a két képviselőt elővezettetni. Pulszkyt fiakkor törvényszéki szolgáment, Sima Ferencért pedig detektív. Pulszky nem is akart egy kocsi jönni a törvényszék emberével, hanem a maga fiakkor jött, míg a szolga a másik fiakkor követte. A tárgyalásnak a két politikai ellenfél a párbaj okáról csak annyit mondott a kihallgatáskor, hogy az politikai vita volt. Dr. Gadl Endre ügyész indítványra a törvényszék Pulszky Ágostot 5 napi, Sima Ferencet, akinek ez ötödik büntetett párbaj-ügye, 3 heti államfogházra és mindkét fél a költségek megtérítésére ítélte. A két képviselő és az ügyész is felebezték.

§§ **Hercegh és Berecz szabaddalbon.** A királyi tábla mai végzésével Hercegh Sándort és Berecz Gyulát, akik az ismeretes patika- és rendjelpanama miatt kerültek vizsgálati fogságra, szabadlábra halvtatva. A

két ivre terjedő végzés a szabadlábra helyezést azzal okolja meg, hogy a rendőrség és a vizsgálóbíró oly részletesen derítették fel az ügy minden szálát, hogy a további fogvatartás a vizsgálat érdekében nem okolt. Herceget és Bereczet az ügyükben hozott végzés tudomásul vétele után még ma ki is bocsátották az ügyesség fogházából.

§§ **Harc az őrfáratall.** Tavaly nyáron fáradtan ballagott haza a feleségével *Fisztrás* András napszamos. Nem messze a Viktória malomtól *Sosterics* János rendőrelőnök és *Gerhart* János közrendőr jött velük szemközt, akik éjjeli őrfáratra indultak, de előbb, utólag, valami koresmában hosszú pihenőt tartottak.

— Hová méssz, te kutya tót? rivallt rá *Gerhart* az öreg napszamosra.

— Hazamegyek ide, az Andrejkó-házba, felelte *Fisztrás*, s ezzel tovább ballagott. Alig haladt három-négy lépésnyire, azt mondja a feleségének, hogy ezek a rendőrök olyan gyanus szemmel néztek rá, mintha amerikai kivándorló volna. A rendőrök meghallották ezt a megjegyzést s utána futottak.

— Megállj, kutya tót, — kiáltotta *Gerhart* — majd adok én neked Amerikát.

És a szegény öreg ember rettenetesen meglakolt ártatlan megjegyzéseért. A vitéz rendőr agyafőbe verte, az ellenőr ur pedig az asszonyt ráncigálta és ütölgelte. A lármára összefutottak az emberek.

— No hántsák ezt a szegény öregert! — kiáltotta *Petrovicse*, aki a leányával sietett ki az utcára s akit két kis kutyája ugatva követett.

— Még kutyát is uszitanak ránk, — ordított a két hatalmaskodó legény s revolverükkel rálöttek a két csaholó állatra.

Időközben váratlanul ott termelt *Jó Dávid* rendőr, aki a kollégái garázdalkodásáról utóbb meg is tette jelentését. Ennek alapján fosztotta meg a főkapitányság *Sosterics* urat és bajtársát hivatalától, a törvényszék pedig hivatalos hatalommal való visszaélésért vád alá helyezte. A törvényszék a végtagyalás után mind a két vádlottat bűnösnek mondta ki a hivatalos hatalommal való visszaélés vétségében és *Sosterics*et hat heti, *Gerhart*ot két hónapi fogházra és husz forint pénzbüntetésre, valamint mind a kettőt hivatalvesztésre ítélte. A tábla *Tolnay* bíró előadása mellett ma megváltoztatta a törvényszék ítéletét; *Sosterics*et felmentette, *Gerhart* János büntetését pedig 14 napi fogházra szállította le.

§§ **Az újdíeki sikkasztó.** *Weisz* Simont, az újdíeki takarékpénztár sikkasztóját ma delután kísérte át *Gergely* dektív az ügyességhez egyfogatu bércosin. Innen nemsokára visszakerül Újdíekre s az ottani törvényszék fogja felelősségre vonni sikkasztásaiért.

EGYESÜLETEK.

(**A Háztulajdonosok Egyesülete**) e hó 26-án, vasárnap délelőtt fél 11 órakor a *Háztulajdonosok Lapja* szerkesztőségében (Szondy-utca 42/c.) közgyűlést tart. Tárgysorozat: Előnkiválasztás, a választmány és tisztikar kiegészítése, az alapszabályok módosítása, jelentés az egyesület eddigi működéséről és indítványok.

(**A Magyar Mernők- és Építész-Együletben**) ma este *Józsa* László tartott felolvasást a *Balaton menti területek lecsapolásáról*, tekintettel a Balaton vizállására. Javasolta, hogy műszaki és finansziális szempontból a területek lecsapolása a Balaton vizállásától függetlenül hajtható végre.

TÁVIRATOK.

Berlin, február 21. A birodalmi törvényszék ma elvetette *Harden* Miksa felelősséget s ezzel a büntető kamara ítélete jogerős lett. *Hardent* felségértés miatt hat havi várfogságra ítélte a büntető-bíróság.

Borszló, február 21. Négy orosz katona a porosz határon ráült tizenegy alvó csempészre és elrabolta néhány ezer márkát érő dugárukat. Az egyik csempész, aki segítség után kiáltott, az orosz katonák agyonszúrták.

Moszkva, február 21. Egy itteni spirituszgyárban kazánrobbanás történt. Öt munkás meghalt, hatan súlyosan megsebesültek.

Sakk a franciáknak.

Bombay, február 21. Az omani szultán visszavonta a szénállomás átengedését *Franciaországnak*, minthogy az angol tengernagy bombázással fenyegette. Az *Eclipse*, *Sphinx* és *Redbreast* angol hadihajók a kikötőben horgonyoznak. A szultán azt a kiáltványt, amelyben ez elhatározását tudatja és annak okát is közli, nyilvánosan ki függesztette és azonos kijelentést tett a nyilvános *darbarban* is. A francia konzul tiltakozással élt. Maskáiban teljes nyugalom van. A bennszülöttek a kiáltványt kedvezően fogadták.

A katonai javaslat.

Berlin, február 21. A birodalomgyűlés költségvetési bizottsága tizenöt szavattal tizenkettő ellen elvetette a katonai javaslatokat. *Gosszer* hadügyminiszter hiába hangsúlyozta, hogy az orosz lovasság fejlettségét Németországnak nem szabad kicsinyelnie és hogy Oroszország rövid idő alatt olyan hatalmas sereget képes a határra szállítani, mint egy más hadviselő fél sem.

Lázás fegyverkezés.

London, február 21. Az 1899—1900. évre szóló hadügyi budget-provizórium szerint, amelyet most tettek közzé, a kiadások haladéktalanul 1099,700 fonttal emelkednek és a legénység száma 7493 fővel szaporodik Indiát bele nem számítva. Az utolsó évben tett tapasztalatok — mondja az indoklás — *kivánatosnak mutatják a hadsereg tervezett erősítésének gyors megvalósítását.* A lovas tábori tüzérsg összes ütegeit haladéktalanul gyors-tüzélő ágyúkká alakítják át s még ebben az évben öt új tábori tüzér-üteget, 1901-ig pedig még más tízet fognak felállítani. Az anyaország és a gyarmatok védműveinek újonnan való nagyszabású felszerelését is megkezdi a tengerészeti hatóságokkal egyetértőleg.

Miniszterválság.

Berlin, február 21. Politikai körökben egész határozottsággal beszélnek, hogy *von der Becke* belügyminiszter legközelebb le fog mondani és helyét *Bitter*, a belügyminisztérium irodaigazgatója fog elfoglalni. A jövődől belügyminiszterrel együtt nem lesz rendszerváltozás, mert *Bitter* ugyancsak konzervatív politikát követ.

Fanatikus pap.

Pétervár, február 21. A járásbíróóság büntető osztálya tegnap kezdte meg a nyilvánosság kizárásával a végtérnyalást *Belakiewicz* katolikus pap ellen, akit azzal vádolnak, hogy *községének tagjait fanatizmusból sanyargatta.* A tárgyalás megnyitásakor az igazságügy-miniszter is jelen volt. Számos tanút idéztek meg.

Forradalom Venezuelában.

London, február 21. A *Reuter* ügynökségnek jelentik Caracasból mai kelettel: *Ramón Guerra*, Guarió venezuelai állam elnöke föllázadt *Andrade* szövetségi elnök ellen.

A görög választások.

Atén, február 21. A kormány álláspontja az, hogy a választáson a pártok *egyike sem jutván abszolút többségre*, neki *kötelessége állásában meymaradni*, míg a kamara nem nyilatkozik.

Amerika leszerel.

Washington, február 20. Kiadták a rendeletet, hogy körülbelül 16.000 önkényest el kell bocsátani. Ez a parancs kiterjed az Amerikában és Kubában levő czerdek összes önkéntesire. Ezzel a hadsereg létszáma 110.000 főre száll le.

Közgazdasági táviratok.

Bécs, február 21. A *Hittelhatás* igazgatótanácsa mai ülésén az igazgatóság előterjesztésére elhatározta, hogy a közgyűlésnek azt fogja javasolni, hogy a múlt 1898. évre részvényenkint 16 forint osztalékot fizessen, a rendkívüli tartalékalapot 250.000 forinttal javadalmazza és a körülbelül 154.000 forintra rugó többi nyereséget a főlővő és számlájára írassa át. Az 1898-ik évi tiszta nyereség 4.652.000 forint. A konzorciális üzletekből eredő nyereséget, amely nyíven 1898. december 31-ig el volt számolva, a felosztás alá kerülő évi nyereséghöz csatolták. A konzorciális üzletek közül 1898-ban leszámláltak és a mérlegbe fölvettek a következőket: 3 1/2%-os osztrák beruházási járadék, 4%-os Ferdinand-vasuti elsőbbségek, 4 1/2%-os Ganz-féle kötvények, Elszámolatlanok még: a 2 1/2%-os magyar beruházási járadék, a 4%-os déli-vasuti elsőbbségek, továbbá a húmei kö-lajinimotó részvényei, a malom-faipari részvénytársaság részvényei, a Hirtenberger-féle tölténygyár részvényei, a Linoleum-gyár részvényei, a Providencia általános biztosító társaság és a Naftaipar-társaság részvényei.

Bécs, február 21. A Ländlerbank idei rendes közgyűlése március 24-én lesz. A vezérigazgatóság részéről az igazgatótanáccsal közölt adatok szerint a tiszta nyereség 2.960,143 forint.

Berlin, február 21. (A *Budapesti Napló* tudósító-jának távirata.) *Esti forgalom.* Négyezeröttszáz magyar aranyjárdék 100.65. Magyar koronajárdék 98.—. Osztrák hitelrészvény 231.—. Osztrák-magyar államvasut 152.50. Déli vasut 80.25. Északnyugati vasut —.—. Elbavölgyi vasut —.—. Orosz bankjegyek közpénz 216.35. Buschtiehradi —.—. Orosz bankjegy —.—. (Ultimo.) Lombard —.—.

Frankfurt, február 21. (A *Budapesti Napló* tudósító-jának távirata.) *Esti forgalom.* Osztrák hitelrészvény 231.35. Osztrák-magyar államvasut 152.70. Déli vasut 80.40. Magyar aranyjárdék —.—. Magyar koronajárdék —.—. Osztrák aranyjárdék —.—. Osztrák ezüstmjárdék —.—. Osztrák papírmjárdék —.—. Bécsi bankgyűléslet 141.—. Alpei bányarészvény —.—. Olasz járadék 96.20. Diskontó-bank 301.00. Laura-kohé —.—. Harpeni 185.—. Szilárd.

New York, február 21. *Liszt* helyben 2.85. *Buza* helyben februárra —.—, márciusra 77.1/2%, májusra 75.1/2%. *Tengeri* februárra 40.1/2%.

Chicago, február 21. *Buza* februárra 73.—, *Tengeri* februárra 35.1/2%.

Szerkesztői üzenetek.

— Kéziratokat nem adunk vissza. —

N. A. Zala-Egerszeg. Ábrányi Emil kollegánk összes márciusi versei megjelentek a *Magyar Könyvtár* című vállalatban. Tizenöt krajcárért és a postadíjért megrendelheti ezt a füzetet a *Budapesti Napló* kiadóhivatalánál.

D—A E—d. Cegléd. A folyamodást a honosítás iránt a vármegye alispáni hivatala útján a belügyminiszterhez kell intézni. Föltételek: 1. hogy a honosítandó rendelkezési képességgel bírjon, ennek hiányában pedig mutassa be törvényes képviselőjének beleegyezését; 2. valamely belföldi község kötelekébe tartozzék; 3. belföldön öt év óta megszkítés nélkül lakjék; 4. kifogástalan erkölcsi előéleti legyen; 5. bírjon anyai vagyonnal, hogy magát és családját eltarthassa és 6. adózók lajstromában öt év óta föl legyen véve. Mindezeket pedig okmányokkal kell igazolni. Ha ez ügy rendben van, a belügyminiszter kiadja a honosítási levelet s akkor leteheti az állampolgári esküt.

L. B. Derc. A községi mezőőröket a községi előjáróság nevezi ki, egyes birtokosok azonban, akik száz holdnál nagyobb földterületet bírnak, ennek, valamint nagyobb bekerített kertjeik, gyümölcsösök stb. számára a maguk részéről szintén állíthatnak mezőőröket. A községi mezőőrök javadalmazása az érdekelt birtokosok terhére történik, saját külön mezőőröket pedig a birtokosok maguk fizetik.

Tenorista. Csak annak volna értelme, ha ön valamelyik színházigazgató előtt akarna próbát énekelni. Ebben az esetben rendelkezésére fogunk állni, ha esetleg feljönne Budapestre.

Sz. M. Balkány. Kiss József összes költeményeinek öleső kiadását egy forint ötven krajcárért diszkutésben megkaphatja a *Budapesti Napló* kiadóhivatala útján.

Oceanus. Az *Özv. Gacsarik Józsefné* leánya című tárcia írja nagyon köszöni kedves levelét és a beküldött apróhirdetést, amelyben csakugyan benne van az egész tragédia. Csak hogy nem tudja elhinni, hogy ön kezdő ember, mert levelének minden egyes sora kész íróra vall.

G. H. A felsős kaláberben a négy tizes jobb, mint a négy alsó. Egyébként jól tesztek, ha ily vitás kérdésekben a játék kezdetekor végtelenen megállapodnak.

K. J. Gödöllő. Válaszunk azért késett néhány nappal, mert kérdését illetékes helyen tudakoltuk. Az eddig fölterjesztett ilyen kérvények valamennyien kedvező elintézését nyertek. Ha a leány már elmúlt 16 esztendő, akkor neki is alá kell írnia a kérvényt, amely az igazságügyminisztériumhoz címzendő s csak a petitummal kell kérni, hogy a miniszter a királyhoz terjessze fel. A kérvényhez csatolandó mindkét fél születési, illetőségi és erkölcsi bizonyítványa, családi értesítője s ezenfelül *hatósági* orvos bizonyítványa mindkettőjük testi és szellemi épségéről. A kérvényre a rendes bélyeg illesztendő, mellékleteire, amelyeken eredetileg nincs bélyeg, a szokásos mellékleti bélyeg. Ha még bővebb információk kell, készségesen ad fölvilágosítást és el is jár az ügyben az *Eszketségi Ügyvivőség.* (VII., Erzsébet-körút 7.)

O. A. Szigetvár. Bizony azt nem lehet, csak közös megegyezéssel felbontani. Igyekezzen tehát barátságos uton megegyezni s esetleg fizessen valamit, hogy előbb elhagyhassa.

Bosznia. 1. A jogtudományi szigorlatok letétele után jogtudori oklevelet nyer, amelyvel bírói, ügyvédi vizsgát tehet. Az államtudori oklevél a köz-igazgatás hivatalaira képesít. 2. Az abszoltoriumot nyert jogásznak egy jogtudományi szigorlatot kell letennie, hogy joggyakornok lehessen. 3. A joggyakornokságtól a kuriai elnökség hány fokozat van? Kérli ön. Nagyon sok s megöregszik az ember, mire végigjárja valamennyit, ha ugyan valamelyik alsó fokozat örökre meg nem akad. A joggyakornok fizetése 500 forint, a kuriai elnöké 12.000 forint. 4. Az törvényen alapszik, s hogy miért van így, az akkori törvényhozók bölcsesége annak a megmondhatója.

68.406. számú előzetes. Ha csak pénzügyőr akar lenni, születési, orvosi, erkölcsi és tanulmányi bizonyítványai útján folyamodjék a kerületi pénzügyigazgatóságához. Önnök azonban, aki értségit is telet, kár volna ilyen alárendelt hivatalra pályázni. Folyamodjék inkább a pénzügyminiszterhez, hogy nevezze kigyakornokká a pénzügyigazgatóságához. Ha itt néhány hónapot praktizált, készüljön el a kezelőbiztsági és pénzügyőri biztosi vizsgára. Ha már egyszer bent van a hivatalban, ez könnyen fog menni. Mint gyakornok 500 forint segélydíjat kap. A postához és távirathoz csak akkor veszik föl, ha előbb elvégzi a posta- és távirati tisztá tanfolyamot.

KÜLÖNFÉLÉK.

Jól érzem...

— A *Költemények* című kötetből. —

Jól érzem, nem vagyok a régi;
Nem ismernél ma már reám;
Mégis szeretnék
Szemedbe nézni
S rajongni úgy, mint hajdanán.

Szeretnék véled együtt járni,
Mint ábrándos, bolond gyerek,
Szeretnék még
Olyannak látni,
Milyennek egykor — hittelek.

Gáspár Kornél.

Ahol nincs kibékülés.

— A gyalázkodó *Aurore*. —

A francia köztársaság elnöke igen szőre-
cséltlenül ártotta bele magát a politikába. *Faure*
a Dreyfus elnyomóit támogatta s most, hogy
meghalt, az ellene elkeseredett dreyfusista köz-
vélemény úgy áll rajta bosszút, hogy sárral do-
bálja meg a koporsóját. A dreyfusisták főorga-
numa, az *Aurore* az elhunyt elnököt *latornak* és
gazembernek nevezi azon a napon, amelyen *Faure*
örökre lehunyt a szemét. Mi nem értjük ezt a
tónust. Nálunk van kibékülés. Például a halál
minálunk kiegyenlíti az ellentéteket. Aki érdeklő-
dik a népek lélektana iránt, most igen érdekes tanul-
mányt tehet. A franciáról már rég lekopott az a naiv,
szinte babonás tisztelet, amelylyel mi a Mors Impera-
tor előtt meghajolunk. Ott a halál után való gya-
lázkodás is eszköz, amelyet egy párt a maga célja
érdekében fölhasznál. Itt adjuk az *Aurore* kis
cikkeskéjét, érdekes dokumentumúl annak, hogy
a mai Franciaországban milyen a tónus:

Faure Félix tegnap este tíz órákor hirtelen
meghalt.

A köztársaságnak 1895. január 17-én lett el-
nöke 430 szavazattal 801 közül.

„Franciaország — írta akkor Clémenceau —
nagyon meg lesz lepetve, ha megtudja, hogy *Faure*
fogja kormányozni ezental. A mi új elnökünk egyike
azoknak a boldog politikuskoknak, akiknek nincs tör-
ténetük. Három országgyűlési cikluson át senkinek
a figyelmét se vonta magára. Épp ezért lett tengeré-
szeti miniszter.”

A magyar köztársaság elnöke lett ez a havrei
kereskedő, akit hirtelen emelt „trónra” a véletlen,
komolyan vette magát. A császárok és királyok, akikről
azt hitte, hogy cousinjai ezental, nem hagyták nyu-
godni. Szerette volna, ha neki is lett volna udvara
s órákat töltött minden nap az etikett tanulmányozá-
sával. És ez még legártatlanabb multsága volt. Ha

REGÉNY.

Jour-fixe kisasszony.

(4) — REGÉNY. —

Írta: MOLNÁR FERENC.

Csőpp házikó, kidült-bodult, nagy kopott
szalmakalap volt rajta, mögötte valami ól.
Aztán a ház előtt egy szilvafa. A fran-
cia kiasszony mindig a szilvafa alatt cseve-
gett a fűben ülve a primással, miközben a gy-
rekek rabló-pandurt játszottak. Aztán egyszerre
eltűnt a fa alól a primás is meg a madmoazell
is, talán bementek valamit megnézni a kis házba,
és ilyenkor megjelent künn a két kis sváb gy-
erek, lenszöke puffók két bikkie, mind a kettő fiu,
aki vagy pofozta egymást, vagy svábul beszélt,
de mindenesetre igen érdekes két gyerek volt.
Az öreg mámi meg kiült a kis ház elé és kötött.
Egyszer azt tanácsolta egyik gimnazista, —
Miklós — hogy játszszanak bujósákat. Valami
furfangos verset mondott, úgy, hogy éppen neki,
a kis Elzának kellett „hunynia.” Ennek roppan-
tul örült, és bizonyos büszkeséggel hunyt a
szilvafa alatt, közkívánatra a fa törzsének for-
dulva arccal, ilyen nagy volt iránta a bizalom.
Miótan megesküdt, hogy ötvenig számol és
addig nem néz vissza, az apróságok mind elbuj-
tak. Bokrok, a kis ól, egy nagy hordó — mind
kiaknázattak elbujási szempontból.

— Negyvennyolc, negyvenkilenc, ötven, —
mondta Elza és megfordult.

Mögötte állott Miklós, akkor talán tizen-
négy éves lehetett, kipirulva, de nyugodtan.

— Öven! — mondta neki magyarul, föl-
világosító, szinte gunyolódó hangon Elza.

— Tudom, — felelt a fiu.

csak ezt tette volna, egyszerűen a szamarak
osztályába soroztuk volna és azzal leszámoltunk
volna vele.

De ez a közönséges nulla nem elégedett meg
azzal, hogy fehér kamásniban bámultassa magát.
Ámbátor parvenü-multja szerényesgre kellett volna
hogy tanítsa, szemtelen, orcátlan lett. Semmi alkal-
mat se mulasztott el, hogy meg ne rugja legneme-
sebb szándékaiban a francia demokráciát, amely más
főt érdemelt volna.

Mi köze volt ahhoz a francia népek, hogy
Faure ur a cár és a cárné körül parádézott? Az
ember jól tudta, mint vélekedjék az ő komédiáiról.

Az elnökségben *Faure* a reakció embere volt.
Hogy megítélhessük munkásságát, csak egy pillantást
kell vetnünk arra az állapotra, amelyben a köztár-
saságot hagyta. Az eltűnt monarchiák titkos és nyílt
hívei voltak az ő tanácsadói. Még a boulangizmus
idején se emelték ily magasra fejüket ezek a fráterek.
A Dreyfus-ügyben az elnök a hamisítók leg-
erősebb támasza volt. A gazember-tábornokok jól tud-
ták, hogy számíthatnak rá. Régi bűnei a bűnösök
rabszolgájává tették.

Ilyen volt az az ember, aki tegnap meghalt.
Egy elnök, akinek tettem egyenes tagadása voltak a
köztársasági programnak, a *jog inzultálója*, az *igaz-
ságtalanság első harcosa*.

A trónkövetelők kapuink előtt vannak. A köz-
társaság miniszterei nem számíthatunk. Vigyázzunk
magunkra. Köztársaságiak, legyünk résen!

— A régi Róma nábobjai. A régi Róma ha-
sonlított a mai Londonhoz, ott szintén összehalmo-
zódtak a nagy vagyonok. Sok mindenféle adat ke-
rült már napvilágra arról, hogyan szerezték vagyono-
ukat a régi római tőkésék, de a vagyonok nagysá-
gáról nem nagyon állítottak össze statisztikát. Egy
külföldi újság most ilyen szempontból foglalja össze
a régi Róma gazdag embereivel. Róma Krózusa állító-
lag *Publius Cornelius Lentulus* lett volna; az ő
vagyonra több mint hatvanhat millió koronát tett,
ami az akkori időkben egyenesen mesés összeg
volt. *Crassus* vagyonáról már nincsenek ilyen pon-
tos adatok; a birtokát harminchárom millióra becsü-
lik, a háza körülbelül egy millió koronába került, a
ház homlokzatán a tíz oszlop tizenháromez koronát kép-
viselt. *Cicilius Isidorus*, aki vagyonának nagy részét
a polgárháborúkban elvesztette, még körülbelül huszon-
egy milliót hagyott hátra a halála után, *Demetrius*
pedig tizenöt milliót, *Clodius*, aki mint *Milo* áldozata
vesztett el, sem lehetett szegény, mert módjában volt,
hogy harmadfél milliót egy házat építtessen. *Apicius*,
a *Tiberius* korabeli hírhedt inyenc és pazarló, tizen-
nyolc millióval rendelkezett; elpazarolt ebből tizen-
hat milliót, nagyobb részt a konyhájára és megmér-
gezte magát, ámbár volt még két milliója. Érdekese-
k

— Hát én most egyszerűen megtaláltalak —
szólt kegyetlenül a kis lány — és most te leszel
a hunyó!

A fiu csak állt ott, nem felelt. A kis lány
összefonta mellén meztelen karjait és kérdezte:

— Hát mért nem bujtál el?

Közel ment hozzá. A fiu megfogta, meg-
ölelte és megeskölte. Nem a száján, hanem az
arcán. Valami nagyon gyerekes, de azért mégis
komolyan reszkető hangon megkérdezte tőle:

— Szeretsz?

A kis Elza ott nyugtatta a fejét a fiu vállán,
és szintén komolyan felelt:

— Nagyon.

— Akkor elveszlek feleségül — mondta a
fiu és még egyszer megeskölte. Aztán szépen
elárulta neki, hogy ki hova bujt, és így hamar
vége lett a bujósáknak. Alkonyatra járt az idő,
a kisasszony is eljött, és Elza kezét nyugtott
Miklósnak, amit nem szokott tenni. Kissé komolyan
fogták föl a dolgot, talán le se számoltak
Exner *Bandaliv*, aki egy szomszéd fa tetejére
„bujt,” és onnan látta őket, majd pedig — hogy
Elza is meghallotta — így szólt hazamenet *Jób*
Frieihez:

— Az Elza a Miksi szeretője.

Elza büszke volt, hogy ő valakinek a sze-
retője, és szorongatta a zsebében azt a szilvát,
amelyet Miklóstól ez ünnepélyes perc emlékére
kapott.

Igy emlékezett valahogy erre a nyárra, az
öreg nénikére, aki pislogva kötögetett, orra he-
gyén a nagy pápaszeggel, a két kis almaarcu,
lenszöke sváb porontyra, a kisasszonyra, Miklósrá.
A városban is találkozott vagy háromszor Mik-
lóssal, az mindig köszönt neki, ő meg érezte,
hogy az arcába fut a vér. Ez a Miklós egybék-
ként sokszor megverte, úgy, hogy fájt, de egy-
szer — erre csak nagyon homályosan emlékezett
— összevesszett miatta egy másik kis fiuval,
egész délután dulakodtak, mire megiltották neki,
hogy Miklóssal beszéljen, mert az verekedő,
csirkefogó gyerek, nem hiába laknak a Tavasz-

a Császár vagyoni állapotára vonatkozó számadatok.
Mielőtt Császár közhivatalba lépett volna, körülbelül
ötmillió adóssága volt, amely később még jelentéke-
nyen növekedett. Ismeretes, hogy *Crassus*nak, mielőtt
Császár Spanyolországba ment, érte nyolcszázharminc
talentum erejéig (harminc millió korona) jót kellett
állania. Később azonban jelentékenyen javultak a vi-
szonyai. Adósságait kifizette s azok a nagy összegek,
amelyeket a nép mulattására kiadott s azok a drága
ajándékok, amelyeket osztogatott, mutatják, hogy
meglehetősen anyagi eszközökkel rendelkezett. Így
egyszer *Servilianak*, *Brutus* anyjának egy gyöngyöt
ajándékozott, amely kerek egy millióba került. Azon-
kívül akármikor ajándékozott a barátainak hasonló
nagyságu összegeket.

— Híres emberek állatai. A *chicagai* lapok
írják, hogy egy odavalló gazdag bankár *Sarah Bern-
hardtnak* egy szelidített oroszlánt küldött ajándékba.
Ez alkalomból érdekesnek tartjuk megemlíteni, hogy
a nagy emberek közül melyiknek mi volt a kedves
állata. *Sainte-Beuve* verebek közt élt, mint *Thiers* is,
aki különösen szerette a madarakat, *Baudelaire*nek
szelidített sündisznója volt, az öreg *Dumas* nem tu-
dott megválni egy kis fehér egértől; a fiatal *Dumas*
egy teknősbékát ajándékozott meg rokonszenvével. *Al-
phonse Karr*, akinek érdekes elbeszélést most közli
a *Budapesti Napló*, a rue Vivienneben levő ötdí-
meleti lakásán egy szelidített tigrist tartott, addig,
míg szomszédai arra nem kényszerítették, hogy négy-
lábu lakótársától megváljon.

— Az idegesség oka. Közönséges európai ha-
landók az idegesség baját rendszeren a tufeszitett
szellemi munka következményének tartja. Kínában
ebben a tekintetben másképpen vélekednek. Egy kí-
nai orvos, aki a tanulmányait Európában végezte,
azt állítja, hogy a mi megrongált idegrend-
szerünket kizárólag és csupán csak — a cipőinknek
köszönhetjük. Cipőinknek a formáját ugyanis a leg-
esekélyben mértékben sem kifogásoljuk, csak arra
vigyázzunk, hogy a cipőnk talpa ne legyen túlságo-
san kemény. Hogy a cipőnk kellemetlenek és ros-
szul hatnak ránk, annak leegyszerűbb bizonyossága
az, hogy mihelyt háza levegőnk, szeretjük posztó,
vagy más puha anyagból készített házi cipőkkel föl-
cserélni. A kínaiakra ugyan rá lehet fogni, hogy
azért nem idegesek, mert nem nagyon erőltetik meg
a szellemüket, ők azonban a mellett károskodnak,
hogy azért maradnak egészségesek az idegeik, mert
egész életükön át puha-talpu cipőket viselnek.

— A végső akarat. Vidékre hívták a közjegyző-
t, hogy részt vegyen valami végrendekezésben. A
paraszt ott fekszik az ágyában, a tollba mondja vég-
rendeletét. Amikor már készen van a jegyző, fölkel

mező-uteában. A mamája nagyon szidta Miklósé-
kat, a kis fiút is, de azért ő őszel, amikor egy-
szer már sötét posztóruhában kellett járni, talál-
kozott vele a sváb falu fűtecsáján, meg is szólította.
A mama ezért megverte.

Igy valahogy, ezekből az emlékekből izzott
össze az a pirulás, amelylyel Miklóst az utcán fo-
gadni szokta.

Es még megvolt a szilva.
Istenem, nem rózsá, vagy nefelejts, nem is
ibolya. Kéltök nem dolgoznak föl versben ezt a
szilvát. Oh, valami, amit meg lehet enni, s ami
mégis emlék, gyümölcs, nem is finom, ordináré
savanyu szilva, pláne most már össze is száradt!
Nem rózsaszírom, amely esztendő múltán is
csupa költészet, nem sárgára száradt ibolya, csak
szilva, aszalt szilva. Ki szorít a keblére egy szil-
vát? Imakönyvbe se lehet megpréselni, oh, de
szomorú emlék...

A kezébe vette és könnyezni kezdett. Itt
Pesten, az ő társaságában, aki már megszokta
ezt a tónust és ezt a gondolatfűzést, annak kell
egy napi fürdő a naiv emlékekben, amig szenti-
mentális tud lenni. Most már nem is fordult a
cilinderes alakokra, csak arra a ravasz fiúra, aki
nem akart elbujni, és aki elbujtatta az egész tár-
saságot, csak azért, hogy őt megeskölköthassa.

Hát persze, hogy megváltozott. Lump — azt
mondta rá tegnap a kis álom-királykisasszony. Való-
lában, úgy állt ott a gázlámpa alatt.

Hm...
A kis asztalon egy francia könyv hevert.
Egy nagytehetségű író írta, aki később megőrült.
Elzának mindent szabad volt olvasni, a mama
megengedte. Istenem, mennyit kell romlania egy
lánylétének — gondolta — míg ezt a könyvet
megtudja érteni! Hirtelen arra gondolt, hogy ha
neki lánya lesz, nem taníttatja franciául, hanem
angolul. Az becsületes nyelv és azon csak indián
történetek írónak. Oh, ha ő indián történeteket
olvasott volna!

Még nem volt annyira szentimentális, hogy
azért az ábrándozásért ki ne nevette volna ma-

hogy távozzék. Abban a pillanatban föltápázkodik a tagbaszakadt paraszt is s megkérdezi:

— Hát már most neköm is föl szabad keltnöm.

— Hogyan, hát nem beteg? — kérdi a közfegyző.

— Nincs én neköm semmi bajom. Csak azt gondoltam, hogy amikor az embőr a végső akarata felől intézködik, akkor ágyban köll lőnnie.

† **Lynch-statisztika.** Egy newyorki lap egy kis áttekintést csinált az Egyesült-Államokban elkövetett lynchelések fölött. A legutolsó három hónap alatt például hatvankét lynchelést követtek el s halálba kergettek tizenkilenc embert, aki súlyosabb büntetést követelt el. Több emberrel azért bánt el a népitétel, mert leányt csaltak meg; egy szegény ördögöt megölt a dühöngő tömeg, mert egy milliomosnak sörtő levelet írt. Az 1885-ik esztendőben 184; az 1886-ik esztendőben 198; 1889-ben 176; 1890-ben 189; 1892-ben 235; 1893-ban 242 lynchelés történt. 1896-ban a gyors kivégzés mániája kissé esökkent, de azután emelkedni kezdett s még egyre növekvőben van. Késégtelen, hogy a tizenkilencedik század legvégén ezek a számok, még ha Amerikáról is van szó, kissé csökkentek. Annak idején nagyon kényelmes mód volt a lynchelés a büntetett elnyomására, ma elvégre mégis csak illendőbb, hogy igazságos törvények alapján hozott bírói ítélet után a hóhér végezzen azzal, aki a halált megérdemli. A lynchelés tulajdonképpen egy vakmerő kalandortól, John Lynch-től kapta a nevét. Ez a John Lynch a tizenhetedik század kezdetén Észak-Karolinában telepedett le. Miután társai megválasztották fejüknek, elhatározta, hogy a jövőendő társadalomban rendet és fegyelmet fog tartani. A rablás az akkor még félig vad tartományban nagyon el volt terjedve. Rendszeres közigazgatás nem volt, azért a nép elhatározta, hogy az igazságszolgáltatást maga veszi a kezébe s az összes bünteteket sommás letérnyálja. Semmi kihallgatás, semmi vizsgálat, csak sommás végrehajtás. Ez volt a lynchertörvény, amelyet a tizenhetedik században Észak-Karolinában rendszeresen használtak. A rablások aztán csakugyan megszűntek, hanem a lynchelés nemzedékről nemzedékre szállott. Az eljárás nagyon egyszerű. Husz-harminc ember összegyűl pokoli zajongás közben, mikor valami büntetett követ el valaki. Elhatározzák, hogy a bűnösnek veszni kell. Ha szabadon van, akkor előteremtik, ha fogásba került, előhozzák erőszakkal, neki támadnak irtalmatlanul mindenkinek, aki védelmezni merésze.

† **Amerikai premiéren.** A legtávolabb eső nyugati Amerikában premiér van egy városban. Az első felvonás után, amikor a függöny legördül, viharos zaj keletkezik.

gát. A lelke mélyén maradt ugyan valami bánatos, beteg vágy ezek után az emlékek után, de azzal gyorsan leszámolt, hogy most a Nádor utcában van, este a Vigadóban lesz és eltette a szílvát. Megszémmel a bál ruháját, amely ki volt készítve a kis virágos pamplagra, rendben talált mindent. Ekkor egy kicsit elszégyelte, hogy a mamája oly nagy rabszolgája neki. Lám, hogy gondoskodik mindenről, de gyorsabban és pontosabban, mint ahogy az anyák szokták, úgy, hogy ezen a tulságos figyelmen rajta volt a bélyege annak, hogy jaj, milyen láma lesz, ha Elza nincs megelégedve. Erre el is mosolyodott, s úgy tett eleget a szívének, hogy kiment és ok nélkül kezelt csókolat az anyjának. Itt azt hiszem, tévedtem, mert az ember sohse csókolhat az anyjának ok nélkül kezelt.

Jól érezte magát. Mintha valami betegségből lábalt volna ki. De délután, amikor már jött a fodrász és megfésülte, izgatottabb lett. Elgondolta, hogy ez az emlék csak éppen hogy kiragadta a rendes életéből, egy óra múlva már megint ott lesz. Arra is gondolt, hogy a bálon találkozni fog a tegnapi léhákkal, akikkel időnként hírtelt, istenem, de esunya és banális ez a szó. A mamája se tetszett neki, minek öltözködik így egy asszony, akinek tizenkilenc éves lánya van. Ez is a fajhoz tartozik — gondolta — lám a nyugati asszonyok szerények és méltóságosak, ha megöregszenek, ezek meg, amíg lehet, nem válnak meg a színektől és az illatoktól.

A papa is megjelent, frakkban. Kissé bosszankodott, hogy e miatt az ostoba bál miatt nem mehetett a Lloyd-klubba, de a mama megvigasztalta, azzal, hogy úgy is ott lesz a bálon az egész Lloyd-klub.

A papán már akkor rajta volt a télikabát, amikor még javában öltözött Elza. Mire keztű, minden előkerült, már haragudott az előszobában, hogy meghál. Végre kinn voltak mind.

(Folytatása következik.)

A szerző (a színpadon): Mit jelent ez a nagy zajongás?

A rendező (kinéz a függöny kerek kis nyílásán): Hívják önt.

A szerző: Akkor hát mégis ki kellene mennem talán.

A rendező: Hagyja el — a nézők mind revolvért tartanak a markukban.

Nyiltér.

(Az e rovat alatt közlötteknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

Az „Általános takarékos és hitelszövetkezet“ V. József-tér 13. sz. a. **kezdő feltételei** **kölsönökét** **lek mellett nyújt** **ingatlanokra is**

Mi a Schapirograph?

Schapirograph a legeslegjobb sokszorosító készülék feketenyomásra. Rövid idő alatt több mint 5000 dbt kelt el. Ára 15 frt. Kiváratra küldök bérmentve egy Schapirographot kipróbálású 4 napi használatra és nem tetszés esetén csak a bérmentesített visszaküldést igénylem. Prospektusok ingyen. Vezérképviselő Pohl Fritz, Bécs, I., Rudolphplatz 13.

Molnár Ferenc:
A csókok éjszakája
megjelent
és a „BUDAPESTI NAPLÓ“ kiadóhivatalában kapható. A színes címképpel, díszesen kiállított két ár
== egy forint. ==

KÖZGAZDASÁG.

Hazai iparosok címtára. Az Országos Iparegyesület iparpártolási szakosztálya Gelléri Mór igazgató indítványára elhatározta, hogy az ipari szükségletek irthon való beszerzésének megkönnyítése végett kezdeményezni fogja egy, a belföldi fogyasztás részére szánt címtár kiadását. A címtár tervezetének előkészítésére a szakosztály bizottságot küldött ki, amely tegnap tartotta meg ülését *Matkovits* Sándor v. b. t. t. elnökele alatt. Az ülésen jelen voltak: *Rath György*, *dr. Schreyer Jakab*, *Gelléri Mór igazgató* és *Sasvári Armin*. A bizottság beható eszmecsere után megállapította a címtár szerkesztésében követendő elveket, kimondván, hogy a címtár, amelynek nem lehet az a célja, hogy a kizárólag helyi szükségletek számára dolgozó iparosok neveit is felsorolja, csak azokat az ipartelepeket fogja regisztrálni, amelyek vagy a kereskedelem számára dolgoznak, vagy gyári jelleggel bírnak, továbbá az összes műiparosokat, háziipari közvetítőket és az egyes specialitások készítőit. A kiviteltre néve kimondta a bizottság, hogy legelőszőrűbbnek véli a Kereskedelmi Múzeum által kiadott Kiviteli címtár magyar részének a megállapított elvek szerint az Országos Iparegyesület felügyelete mellett való kibővítését. Az egyesület fel fogja kérni a kereskedelmi miniszert, hogy utasítsa a Kereskedelmi Múzeumot a részletes tervek elkészítésére.

Borjувásár. (A budapesti marhavásártéri vásári pénztár részvény-társaság tudósítása.) Felhajtás: Belföldi élő borju 474 darab, leölt borju 7 darab, növendékmarha 38 darab, bárány élő 30 darab, leölt bárány 70 darab. Argyézés 38-42, I. rendű 43-46 — kr.-ig, leölt borju — — — — — krajcárig kilónként. Élő bárány — forinttól 7.75 forintig, leölt bárány 6 forinttól 7.50 forintig, páronként. Jobb vételkedv mellett a vásár meglehetősen élénk lefolyású volt.

Szeszárak. A kontingens nyersszesz ára Budapesten 17.25 forint pénzben, 17.50 forint áruban. — Bécsben a nyersszesz ára 18.— forint pénzben, 18.20 forint áruban.

Budapesti sertés-konzumvásár. A ferenfvárosi petróleum-rakodónál lévő székely-fővárosi sertéskonzumvásár argyézése 1899. február 21-én. Készlet 336 darab. Erkezett 678 darab. Összesen: 1014 darab. Eladott 684 darab. Maradt 330 darab. — *Napi árak:* 120—180 kgr. sulyban 46—47½ krajcárig, 320—380 kgr. sulyban 47—48 krajcárig, 380—500 kgr. sulyban 47½—49 krig. Öreg nehéz páronként 400—500 kilos 44—47— krajcárig. Malacok 43—44 krajcárig kilónként. A vásár hangulata élénk volt.

Bécsi sertésvásár. A st.-marxi központi vásárosarnokban ma megtartott sertésvásáron bejelentettek 8720 darabot, ebből a vásár elején felhajtottak: — — — darab fiatal sertést, 3421 darab magyar hizott sertést, 4997 nehéz sertést, összesen 8913 darabot, Kisebb hozam élénk, — — — krajcárig kilogrammonként emelkedés.

Jegyzések: kgként élő sulyban (a fogyasztási adót nem számítva) első rendű sertés 45½—46½ kr, kivételesen 47½ krajcáron, középminőségű sertés 42½—44½ krajcár, könnyű sertés 39½—41½ krajcár, fiatal sertés 37—45 krajcáron.

A budapesti gabonatözsde.

Budapest, február 21.

A vételkedv ma is elég élénk volt és egyes malmok ma ismét idegen búzát is vásároltak.

Mintegy 15,000 métermázsás forgalom verődött össze változatlan, jól tartott árak mellett.

Rosz szinte változatlan volt, helyben 7 frt 85 krért, helybeli paritásán 7 frt 70 krtól 7 frt 80 krig kelt.

Zab ártartott.

Tengeriben csekély forgalom mellett az árak nem változtak.

Hogy ne legyünk tizenhárman!

(6) — ELBESZÉLÉS. —

írta: ALPHONSE KARR.

És ez ürügy alatt levelezhetem magával, hála istennek. De komolyan, irtódom attól a gondolatától, hogy előbb-utóbb komolyan szembe kell majd szállani szüleimmel. De azért legyen nyugodt, bármennyire igyekeznék is meggyőzni, bármivel próbálnak is majd hatni rám, ha gyengédséggel, ha erőszakkal, nem fogok engedni, mert — szeretem!

Isten vele! Leveleit küldje Eliz kiasszony-nak, Gautherotné címén.

Ölelem

Fanny.

Milbert Jenő Gautherot Fanny-nak.

Éppen jókor érkezett a levele, édes angyalom; végtelen elkeseredett hangulatban talált. Mióta elhagytam magat, semmisen sikerül. Mintha a balszerencsével kellene küzdenem. De mihielyt a kezem között tartottam a levelet, erő költözött belém és most már olyan bátoran érzem magam, mint Montreuxben voltam, maga mellett.

Biztosan egy szekerényben tartja a lévelpapirosát a fehérneműjével, mert ugyan az az édes, lágy illata van, mely megtévelytött, valahányszor együtt voltunk. Mintha a lehelletét érezném! És ezzel a talizmánnal visszanyertem egész bátorságomat és hoinap gondolkozás nélkül meg fogok tenni egy lépést, melytől mindaddig idegenkedtem. Azt mondják, hogy az erény ösvénye nagyon szűk, én pedig széles, kövezett uton akarok eljutni a boldogságomhoz, de a jövőben sohasem várok majd, amíg maga esepetget belém bátorságot.

Írj édes angyalom, ahányszor csak lehetséges, és ismételd szüntelenül, hogy szeretsz

hogy az enyém maradsz, bármi történik is, nehogy csak egy percre is kételkednem kellesse benned.

Istenem! miért hazudnék? Miért titkolnám előtted, hogy szenvedek, mikor egyedül csak te gyógyíthatasz ki betegségemből. Egy pillanatil sem tudok meglenni a nélkül, hogy rád ne gondolnék. És folyton mérlegelem az eszközöket, melyekkel majd meg próbáljak törni ellenállásodat. Szembe akarok szállani a fenyegetésekkel, meggyőző szavakkal egyaránt. Ki tudja, mennyi idő, hány év telik még el, míg én egymagam azzal állíthatok apád elé:

— Uram, szeretem a leányt, adja hozzám feleségül, eltarthatom becsületesen.

És ha nem tudok ennyire jutni, ha egyre üldözne a balszerencse, mely most ellenem szegült, nem kárhözthatlak egész életemre téged, aki annyi boldogságot adhatasz, hogy boldogtalan, reménytelen várakozásban töltsd napjaid!

Saunders ur, kihez nagybátyám beajánlott, értem küldött valakit. Holnap úgy is felkerestem volna, habár nagyon hidegen fogadtott első látogatásom alkalmával. Bezárom levelem. Ha hivát, nem lehet egyébről szó, mint hogy végre mégis talált egy állást a számomra és ez közös érdekünk.

Sietek hozzá.

Isten veled, édes angyalom; hidd el, megérezem, mikor reám gondolsz és olyankor jól üt ki minden, amibe belefogok.

Ölel, csókol

Jenő.

Fanny korántsem közölte Milberttel összes gondjait.

Egy nap a ház régi, meghitt cseléde, Erzi, aki az utolsó éjszaka meglátta Jenőt, amint éppen kiugrott az ablakon, mikor Fanny a szemére vetette, hogy éjszaka késén jött haza, azt felelte, hogy:

vörös tiszai, alföldi és felvidéki 42.—45.— forint. Vörös erdélyi ——— Vörös bánági ——— forint. Középszemű 46.—49.— Nagyszemű 50.—54.—. Disznószőr: budapesti 54.50—55.— forint, vidéki ——— frt. Táblaszalonna: légszárított vidéki ——— városi 4 darabos 46.—46.50 forint, 3 darabos 48.—49.— forint, füstölt 53.—54.— forint. Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség ——— forint, 120 darabos 8.50—8.75 forint, 100 darabos 9.25—9.50 forint, 85 darabos 13.50—13.75 forint azonnali szállításra. Szerbiai szokás szerinti minőség 7.—7.25 forint, 100 darabos 9.—9.25 forint, 85 darabos 13.25—13.50 forint. Szilvaiva: szlavóniai 13.—13.30 forint, szerbiai 11.25—11.25 forint azonnali való szállításra.

A bécsi gabonátözsde.

Técs, február 21. (A *Eudapesti Napló* tudósítójának telefonjelentése.)

Jegyzések: Buza tázásra 9.67—9.68—9.67. Buza májusra 9.32—9.34. Rozs tavaszra 8.09—8.07. Zab tavaszra 6.07—6.09. Tengeri május—júniusra 4.92—4.94—4.93. Repce aug.—sept.-re 12.20—12.30 forint.

A bécsi értéktözsde.

Az előtözsde a jobb irányzat nem tartott, dacára annak, hogy Széll Kálmán kinevezése kedvező hangulatot kellett. Az utolsó prolongatív az államvasuti papiroknál 6 1/2—6 1/4 hitelbank részvényeknél 5 1/4—5 1/2% mellett folyt le.

A déli tőzsdén a gyenge irányzat tartott, később teljes csend uralkodott.

Zárlatkor kedvezőtlen volt az irányzat, bányáértékek gyengéek.

Bécs, február 21. (Magyar értékek zárlata.) 4% aranyjárdék 119.95. Tiszai és szegedi kölesön sorajegy 140.35. Magyar vasuti kölesön ezüstben 101.10. Magyar keleti vasuti állami kötvény 121.25. Magyar leszámított és pénzállomány 265.—. Rimamurányi vasműrészvény 324.25. Magyar koronajárdék 97.85. 4% os Magyar földhegem. kötvény 96.70. Magyar hitelbank részvény 398.—. Magyar nyerevény kölesön sorsajegy 102.—. Kassa-oderbergi vasuti részvény 189.30. Magyar kereskedelmi bank 1418.

Bécs, február 21. (Osztrák értékek zárlata.) 4 1/2% aranyjárdék 101.40. 4% os osztrák aranyjárdék 120.35. 1860-iki sorsajegy 140.60. Osztrák hitelsorsajegy 199.—. Angol-osztrák bank 150.—. Bécsi bankgyűléslet 279.75. Osztrák-magyar bank 925.—. Déli vasut 66.50. Dunagőzhajózási részvény 474.—. Dohányrészvény 132.50. Császári és királyi arany 5.71.—. Német bankváltók 58.97. 4 1/2% ezüst járdék 101.15. Osztrák koronajárdék 101.70. 1864-iki sorsajegy 194.50. Osztrák hitelintézeti részvény 368.75. Unionbank 322.75. Osztrák Länderbank 248.50. Osztrák-magyar államvasut 358.87. Elbavölgyi vasut 250.—. Alpesi bányarészvény 241.75. 20 frankos arany 9.56.—. Londoni váltóár 120.40. Bécsi tramway 560.—. Az irányzat gyenge.

Bécs, február 21. (A Budapesti Napló tudósítójának telefonjelentése.) A délutáni magánforgalomban a zárlatot a következők voltak Osztrák hitelsorsajegy 368.75 Magyar hitelsorsajegy 398.50. Angol-Osztrák bank 179.50. Union bank 123.—. Länderbank 248.24. bankgyűléslet 279.50. osztrák-magyar államvasut részvény 358.75. északnyugati vasuti rész. 143.—. elbavölgyi vasut 255.75. dunagőzhajós rész. —. alpesi bányarészvény 241.75. májusi járdék 101.40. osztrák koronajárdék —. magyar arany. —. magyar koronajárdék 97.85. német birodalmi márcia február 58.98. márciusra 58.97. török sorsajegy 61.1c. rimamurányi vasmű 325.25. déli vasut —. dohányrészvény 132.50. Napoleon d'or 9.55 1/2.

Élföldi értéktözsdek.

Berlin, február 21. (Tőzsdéi tudósítás.) A nyugati tőzsdék tegnapi gyűlése, az alacsonyabb bécsi előtözsde-árfolyamok és az utolsó közlekedés kedveltségét és kisebb árnapiatlal okoztak. Vasrészvények erősebben hanyatlottak. A forgalom nagyon korlátolt. Utimögép körülből 4 1/2% os. Magánleszámított kamatból 3 1/2% os.

Berlin, február 21. (Zárlat.) 4 1/2% os papírjárdék —. 4% osztrák aranyjárdék 101.90. Elbavölgyi vasut —. Magyar koronajárdék 98.25. Osztrák-magyar államvasut 152.60. Kassa-oderbergi vasut —. Bécsi váltóár 169.35. Magyar vasuti beruházási kölesön 102.50. Alpesi bányarészvény 101.25. Disconto-Commanit 201.75. Általános villamosági Edison 303.—. Gelsenkircheni 190.—. Laurakohé 221.25. 4 1/2% ezüstjárdék 100.75. 4% os magyar aranyjárdék 100.60. Osztrák hitelsorsajegy 230.90. Déli vasut 30.30. Károly Lajos vasut —. Orosz bankjegy 216.35. 4% os orosz kölesön 100.80. Török dohányrészvény —. Olasz járdék 96.25. Magyar hitelbank —. Dynamit Trust 180.50. Harpeni 195.—. Az irányzat kedvetlen.

Frankfurt, február 21. (Zárlat.) 4 1/2% papírjárdék —. 4% osztrák aranyjárdék 101.50. Magyar korona-

járdék 98.—. Osztrák-magyar bank 153.65. Déli vasut 30.40. Elbavölgyi vasut —. Londoni váltóár 204.10. Bécsi bankgyűléslet 141.—. Villamos részvény 166.80. 3% os magyar aranykölesön 86.70. 4 1/2% os ezüstjárdék 100.16. 4% os magyar aranyjárdék 100.65. Osztrák hitelsorsajegy 231.—. Osztrák-magyar államvasut 152.50. Északnyugati vasut 119.75. Bécsi váltóár 169.46. Párisi váltóár 809.83. Unionbank —. Alpesi bányarészvény 246.—. Az irányzat szilárd.

Páris, február 21. (Zárlat.) 3% os francia járdék 102.85. Osztrák járdék 96.32. Osztrák-magyar államvasut 769.—. Francia förtész. járdék 102.92. 4% os magyar aranyjárdék —. Török dohányrészvény 290.—. Osztrák Länderbank 544.—. 3 1/2% os francia járdék 103.85. Osztrák földhitelintézeti részvény —. Déli vasut 171.—. 4% osztrák aranyjárdék 103.50. Ottomanbank 578.—. Párisi bankrészvény 978.—. Alpesi bányarészvény 520.—. Az irányzat szilárd.

Hamburg, február 21. (Zárlat.) 4 1/2% ezüstjárdék 100.70. 1860. sorsajegy 148.50. Déli vasut 30.50. 4% osztrák aranyjárdék 100.85. Osztrák hitelsorsajegy 230.90. Osztrák-magyar államvasut 152.25. Olasz járdék 96.—. 4% os magyar aranyjárdék 100.85. Az irányzat csendes.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Február 21. A hírtól sertés üzletirányzata gyenge.

A) *Hízott sertések ára:* I. A Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogramm felüli súlyban) 47—47 1/2— krajcár. Öreg közep (páronként 300—400 kilogramm terjedő súlyban 47—47 1/2 krajcár. Fiala nehéz (páronként 320 kilogramm felüli súlyban 51—52— krajcár. Fiala közep (páronként 251—320 kilogramm való súlyban) 49—50— krajcár. Fiala könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) 48 1/2—49— krajcár. — II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 260 kilogramm felüli súlyban) — krajcár. Közep (páronként 240—260 kilogramm súlyban — krajcár. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) — krajcár. — III. Romániai: Nehéz (páronként 320 kilogramm felüli súlyban) — krajcár. — Közep (páronként 250—320 kilogramm terjedő súlyban) — krajcár. — Könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) — krajcár. — IV. Romániai eredeti (Stac h l). Nehéz (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) — krajcár. — Könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) — krajcár. — V. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kilogramm felüli súlyban) 48—49— krajcár. — Közep (páronként 240—260 kilogramm terjedő súlyban) 48—49 1/2— krajcár. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) 47—47 1/2 krajcár.

Sertés létszám máj. 1899. február 19. napján volt 32122 darab, 1899. évi február 20. napján felhajtott 501 darab, 1899. évi február 20. napján elszállított 341 darab, 1899. február 21. napjára maradt létszamban 27489 darab.

Sívonat a hivatalos lapból.

— Február 20. —

Kinevezések. Az igazságügyminiszter Csörgő Sándor bajai járásbírósi joggyakorlatot a zentai járásbírószághoz allegzővő, Bartha Miklós dévai törvényszéki telegkönyvezetét jelenlegi alkalmazása helyén a IX. fizetési osztály 3-ik fokozatába telekönyvezetvő, Gedoen Emil szamosújvári fogynyitési ellenőrt jelenlegi alkalmazása helyén a IX. fizetési osztály 3-ik fokozatába ellenőrt nevezte ki. — A vallás- és közoktatásügyi miniszter Puskás Gyula okleveles tanítót a szinai állami elemi népiskóához rendes tanítóvá kinevezte.

Névváltoztatások. Kiskörm Krippel Rudolf András győri illetőségű ugyanottani lakos Mezősaira, Wachsmann Zsigmond budapesti illetőségű ugyanottani lakos Vágóra változtatott neveket belügyminiszteri engedéllyel.

Pályázatok. Fogalmazó-gyakorlati állásra a beszterebenyvári pénzügyigazgatásnál két hét alatt. — Két irnokai állásra Debrecen szabad királyi városánál március 15-ig. — Végrehajtói állásra a szeghalmi járásbírósnál két hét alatt. — Hat, 100 forintos Bésán-féle tanító-és tanítóképző-intézeti növendékekkel illető ösztöndíjra, március 31-ikéig. — Pénztári tiszti állásra a zagrabi királyi állam-pénztárnál 14 nap alatt.

Napirend.

Naptár. Szerda, február 22. — Római katolikus: Pét. sz. Kánt. — Protestáns: Didim. — Görög-orosz: (február 10.) Karalomp. — Zsidó: Adar 12. — A nap két reggel 6 óra 38 percek. — Nyugziki délután 5 óra 17 percek. — A hold két délután 2 óra 22 percek. — Nyugziki reggel 4 óra 53 percek. Győr. — A horvát miniszter fogad délután 4—5-ig. — Az utolsó filharmoniai hangverseny a Vigadóban este fél 8 órakor.

Az osztályorszádek ötdik osztályának huzása a Vigadóban. A belevrosi ellenzék lakomája a Sas-ház dísztermében. Az V. kerületi Polgári Kör rendes közgyűlése délután fél 7 órakor.

A főtörös rendkivüli közgyűlése délután 4 órakor az új városháza dísztermében.

Nemzeti Muzéum. Képtára nyitva van d. e. 9 órától 1-ig. A múzeum többi tárai 1 korona belépőj mellett meglekinthetők.

Országos Képtár az Akadémiában. Nyitva délelőtt 9 órától délután 1 óráig. **Modern metszetek kiállítása** az Országos Képtárban (Akadémia) nyitva délelőtt 9—1-ig. **Teknológiai Iparmúzeum** nyitva délelőtt 6—12-ig, délután 3—5-ig és este 7—9-ig. **Az Iparművészeti Múzeum** és az iparművészeti társulat állandó bazárja az Üllői-uton nyitva délelőtt 9—1-ig. **Szabadalmi levéltár** (Erzsébet-körút 19.) nyitva délelőtt 9—1-ig. **A magyar királyi központi statisztikai hivatal** nyilvános könyvtára és térképgyűjteménye nyitva délelőtt 10—1-ig. **A néprajzi múzeum** (Csillag-utca 15.) nyitva délelőtt 9—1-ig. **Akadémiai könyvtár** nyitva délután 3—8-ig. **Múzeumi könyvtár** nyitva délelőtt 9—1. **Egyetemi könyvtár** nyitva délelőtt 9—12-ig. Délután 3—8-ig.

Magyar Kereskedelmi Múzeum. Állandó kiállítás, kereskedelemtörténeti múzeum és keleti mintatár az Iparcsarnokban délelőtt 9—12-ig és délután 2—5-ig van nyitva. Az igazgatóság hivatalos órái ugyanott délelőtt 9-től délután 2 óráig. Magyar házi-ipar központi bazár, Kerepesi-ut. 22. I. emelet délelőtt 9-től déli 1 óráig és délután 3-tól este 7 óráig. Tudakozó iroda és nyilvános szakkönyvtár, Kerepesi-ut. 20. szám, délelőtt 9—12-ig és délután 3—6-ig.

A Hódoltság díszfelvonulása. Eisenhut Ferenc óriási körképe, látható Városliget, Andrássy út végén, reggel 9 órától este 5 és fél óráig. Belépő díj 50 krajcár, gyermekjegy 20 krajcár. **Állatkert** nyitva egész nap.

TÁJÉKOZTATÓ.

A ki tartós és **erős öltönyöket** julányos áron akar vásárolni, az szabóestere által csak a **Stikarovszky János, Budapest** (V., Erzsébet út 16. szám) czégnél mintakártyát hgyja elmutatni. Ezen czégnél szigorúan szót utolvetveles keszekedik a ki-elégítő kiszolgálással. Sem másféle megvesztettségét által nem szeretnének vevők. — Szaklap szabóknak ingyen.

Időjelzés.

— A m. kir. országos meteorológiai intézet jelentése. —

Budapest, február 20.

A légnyomás eloszlása anyiban változott, hogy a légnyomás depresszió a Keleti-tenger fölül jelentékenyen mélyebbéde Közép-Oroszország fölé került, a magas nyomás pedig megerősödvé északnyugotról a kontinensre benyulik.

E helyzetből kifolyólag az idők Közép-Európában változókéonyabb lett, a légáramlás élénkebb a többnyire északi-északnyugati irányú. A hőmérséklet nem változott lényegesen; az idő tulajdonán száraz.

Hazánkban északkeleten ma reggel havazás indult meg; az ég változó felhőzetű, a szél az északi-északnyugati irányú, a hőmérséklet reggelre többnyire emelkedett. Erdélyben mérsékelt fagyok vannak.

Küldetés. Élénk északnyugati szelekkel tulajdonán száraz idő várható, fagypont körülü hőmérséklettel s legfeljebb keleten némi havazással.

Vizállás.

	febr. 20. 21.	febr. 22.	febr. 23.	febr. 24.
Inn Duna	Schärding 0.8 0.6	Passau 2.36 1.90	Bécs 0.18 0.68	Bécs 0.16 0.62
"	Bécs 2.24 1.97	Komárom 2.90 2.23	Budapest 2.30 2.49	Fűes 1.15 1.49
"	Mohács 1.58 2.65	Gombos 1.76 2.99	Ujvidék 1.97 2.12	Pancsova 1.59 1.74
"	Országh 2.68 2.24	Magyarfalva 0.— 1.35	Zsolna 1.19 0.57	Trenseő 0.82 0.58
"	Egred 0.80 0.80	Rába 0.20 0.20	Sárvár 0.44 0.37	Győr 2.40 1.98
"	Pestau 1.82 0.—	Zalaegerszeg 0.24 0.25	Bárcs 0.09 0.15	Eszék 0.75 0.85
"	Ménfőcsanak 1.82 1.66	M. Székesváros 0.82 0.85	Zágráb 0.82 0.85	Szilcs 2.50 0.90
"	Mitrovica 2.40 2.64	Décs 0.12 0.16	Szatmár 1.52 1.66	M. Székesváros 0.82 0.85
"	Debrecen 0.82 0.85	Munkács 0.82 0.85	Homoöna 0.50 0.51	Ungvár 0.— 0.—
Morva Vág	Magyarfalva 0.— 1.35	Zsolna 1.19 0.57	Trenseő 0.82 0.58	Egred 0.80 0.80
"	Rába 0.20 0.20	Sárvár 0.44 0.37	Győr 2.40 1.98	Pestau 1.82 0.—
"	Zalaegerszeg 0.24 0.25	Bárcs 0.09 0.15	Eszék 0.75 0.85	Ménfőcsanak 1.82 1.66
"	M. Székesváros 0.82 0.85	Zágráb 0.82 0.85	Szilcs 2.50 0.90	Mitrovica 2.40 2.64
"	Décs 0.12 0.16	Szatmár 1.52 1.66	M. Székesváros 0.82 0.85	Debrecen 0.82 0.85
"	Munkács 0.82 0.85	Homoöna 0.50 0.51	Ungvár 0.— 0.—	
Kraajna Latorca Laborca Vag	M. M. M. M.	M. M. M. M.	M. M. M. M.	M. M. M. M.

Dr. MÜLLER főtörösorvos-féle injekció és labdacok

a legjobb és leghatásosabb szerek új és régi húgycsőbántalmaknak — húgycsőgyulladások és folyásnak. Gyógyulás gyakran már néhány nap alatt, kellemetlen utóhatók nélkül. — Pontos használati utasítás minden megrendeléshez mellékeltek. Egy adag ára, friss bajoknál 1 frt 60 kr., idült régi bajoknál 2 frt 50 kr., postán külvé esomagolással 25 krral több, portó nélkül.

A valódi készítmények egyedüli megrendelési helye: Szt.-György gyógyszerár, Wien, V., Wimmergasse 33. Raktár:

Török Józsefnél Bpest, Király-utca 12. Sziveskedjék ezen hirdetést kívágni és megörizni.

Millió betegnek e szer már segített. **Kifolyások ellen a SCHNEIDER-féle Santal-Capsulák a legbiztosabbak.**

8 nap alatt teljesen kigyógyítanak uraknak és nőeknek mindennemű húgycsőfolyásokat, egyenkénti fertőzést, hólyaggyuladást, magömlést, fehérfolyást, ideggyulladást, anyaméhgyulladásokat. E kapszulák hatásukban felülmúlhatatlanok. Egy doboz ára 2 frt 50 kr. Öreg makacs betegségűek egy doboz 4 frt bérment ve. Egyedül kapható posta után:

SCHNEIDER JÓZSEF gyógyszerésznél, RESICA, Fő-utca 5. (Délmagyarországi.) Székelyudvarhely mellett történik.

Minden házi-asszony Kalodont

vegye meg Zilahy Agnesnek valódi magyar szakácskönyvét, mely teljes háztartászatot is tartalmaz. Az ára igen szépen beköve 1 frt 80 kr.

Megrendelhetős a „Budapesti Napló” kiadó hivatalában

Utazáson nagyon praktikus. — Rövid használat után nélkülözhetetlen. **Egészségügyi hatóságilag megvizsgálva** (Bizonysítvány kelt Bécsben 1887. július 3-án).

Elismert legjobb Fogtisztító szer.

A szájjá kiöblítése, csupán szájjá vagy fogvízzel magában nem elegendő a fogak tükletes megtisztítására. Ehhez egy fogtisztítószert használata következtlenül szükséges.

Mindenütt kapható.

Színházak, szórakozó helyek.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Szerda, 1890. évi február hó 22-én.

Az első vihar.

Színmű 4 felvonásban. Irta Herczeg Ferenc.

Személyek:

Litvay Sándor	Gyenes	Szentmiklósy	Egressy
Olga	P. Márkus	Köpeczkyné	Vízvári
Béni	Zilahi	Gina	Meszlényi
Lorántfy	Csillag T.	Főerdész	Abonyi
Lorántfy Lehel	Dezso	Hadnagy	Náday B.
Dobó Oszkár	Császár	Péter	Kőrösmező

Kedz t 7 óraker.

Csütörtökön Bünös.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Szerda, 1890. évi február hó 22-én.

Zárva.

Csütörtökön Roland mester.

VÁR-SZÍNHÁZ.

Szerda, 1890. évi február hó 22-én.

Zárva.

VIGSZÍNHÁZ.

Szerda, 1890. évi február hó 22-én.

Ceglédi örömfő.

Vígjáték 3 felvonásban. Irta: Maurice Hennequin. Fordította: Góth Sándor.

Kedzete 7 1/2 óraker.

Csütörtökön Tanqueray második felesége.

NÉPSZÍNHÁZ.

Szerda, 1890. évi február hó 12-én.

Bibliás asszony.

Operett 3 felvonásban, 4 képbén. Szövegét írta: Antony Mars és Maurice Hennequin. Fordította: Heitai Jenő. Zenéjét szerzezte Victor Roger.

Személyek:

Chatellerault E. Kury	III. Ernő	Németh
Sarah	Gazi	Chatellerault
Thea táncosnő	Bárdy	Beaugency
Maréchalné	Csatai	Pontbichet
Paméla	Harmath	Trémitz
Carmen	Malikos	Celestin
Teréz	Vidorné	Óreg bérlő
		Jolivet
		Várnai

Kedzete 7 óraker.

Csütörtökön Diákisasszonyok.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Szerda, 1890. évi február hó 22-én.

A Gyurkovics lányok.

Életkép 4 szakaszban. Irta: Herczeg Ferenc.

Személyek:

Gyurkovicsné	Szilassy	Liza	Haller
Katinka	Rózsa	Klári	Váradi
Sári	Aranyossy	Radványi	Mohár
Ella	Bilkei	Gida	Rózsabegyi
Mici	Ráskay	Horkay	Ráthonyi
Terka	Galamos	Sándorffy	Füredi

Kedzete 7 1/2 óraker.

Csütörtökön Egyiptom gyöngye.

Somossy Mulató

Albrecht Ferenc, bérlő.

Kedzete 8 óraker, vége 12 óraker.

Utolsó hét:

Az Agost-család

a felülmulhatatlan Pantomia „Egy párisi étteremben” című bűvész-jelenetben.

LARS-LARSEN LEÁNYOK, La belle D'ARGENT RECLAM ASSZONY.

Valamint az összes műerők.

Vasárnap, február 26-án délután Szűcs László jutalomjátéka rendkívüli műsorral.

ÉRDEKES KÖNYVEK olcsó áron!!

Pierre Louys : Az asszony bolondja. Fordította: Dr. Rózsa Géza 1 frt.
 — „Aphrodite” Ford. Dr. Rózsa Géza 1.80
 Prevost Marcel: Fél-szüzek. Fordit. Dr. Rózsa Géza —.60
 — Juliette házassága F. Dr. Rózsa G. —.50
 — A nazaróthi szűz F. Dr. Rózsa G. —.50
 — Arjegyzék ingyen és bérmentve.

Megrendelhető a „Budapesti Napló” kiadóhivatalában József-körút 18.

Kiss József

összes költeménei.

Első teljes kiadás, mely a Jehova és mese a varrógép-ről című hosszabb költeményeket is tartalmazza. Ara a költő acrépével díszes vászonkötésben 1 frt 50 krajcár.
Ez a legszebb, legolcsóbb s lekedveltebb ALKALMI ajándék.

Vidékre postai bérmentés küldéssel 1 frt 60 kr., ha ez összeg előre küldetik be. Kapható a „BUDAPESTI NAPLÓ” kiadóhivatalában.

Éppen most jelent meg: JÓSOROLÁS kézből.

Több külföldi író nyomán írta: ifj. Lónyay Sándorné. Ara 1 forint. Megrendelhető a Budapesti Napló kiadóhivatalában, József-körút 18.

KOSSUTH LAJOS

élete és munkái. Irta: Graeca György. Ara 1 frt 20 kr. Diszkiadás velülpapírra nyomtatva 2 frt. (Az egyszerű kiadás ötszörös, a diszkiadás 15 színnyomatos borítékban fizetve.) Ez a kenyv feltétlen méltatást érdemel azért, mivel tárgylagoossággal, valódi történeti felfogással van megírva. Annai új adat van benne s különösen anynyira érdekesse válik, mert az egész életrajzot a mai napig vázolja, hogy bizton hisszük, hogy Graecának e műve nem sokára meg fogja találni az utat minden magyar ember szívéhez és asztalához 39 eredeti rajzzal 232 oldalnyi terjedelemben. Megrendelhető a „Budapesti Napló” kiadóhivatalában, Budapest.

Ujdonság! Legszebb alkalmi ajándék!

Varázsgyűrűk opál, igazgyöngy, türkis és egyéb kövek, keléktive finom kivitelben 3 soros 8 frt, 4 soros 10 frt, 5 soros 12 frt. Pontos megbízható járasu ezüst „Longines” uri zsebrórák dbja 20 frt

Valódi glashutte-ur arany zsebrórák 50 ftról 500 ftrig kaphatók, SCHÖNWALD IMRE ékszergyáros-és órásnál PÉCSETT.

MEGHÍVÓ.

A Ceglédi Néphank Részvénytársaság évi rendes közgyűlése 1890. évi március hó 5-k napján délelőtt 10 óraker az intézet helyiségében fog megtartatni, melyre a t. részvényesek meghivatnak.

TÁRGYSOROZAT: 1. A közgyűlési jegyzőkönyvet hitelesítő két részvényes megválasztása. 2. Az igazgatóság és felügyelőbizottság évi jelentésének, az 1898. évi zárszámadásnak előterjesztése, a mérleg megállapítása, a nyeremény felosztása iránti határozathozatal és a felmentvények megadása. 3. Netáni írásbeli indítványok tárgyalása. Az igazgatóság.

12. §. Ki a közgyűlésen szavazatát gyakorolni kívánja, tartozik részvényeit — helybeliek a gyűlés napját megelőző két napon, nem helyben lakó részvényesek a gyűlés megnyitásátig — az igazgatóság által kiküldött bizottság előtt bemutatni és csak az így valóban bemutatott s a közgyűlést megelőzőleg legalább 60 nappal nevikre írt részvény után és esetleg kelő meghatalmazás alapján fog részükre a szavazási igazolvány kiszolgáltatatni.

Magyar Könyvtár.

Szerkeszti: Radó Antal. Kiadja: Lampel Róbert (Wodianer F. és Fiai)

A Magyar Könyvtárban megjelentek a történet, iradalomtörténet, népköltés

- köréből a következők fűzetek:
  - Történet, iradalomtörténet, népköltés. Áldassy Antal. Pázmány Péter élete. (62. szám.) Béla király névtelen jegyzőjének könyve. Fordította Szabó Károly. (30. sz.)
  - Falk Miksa. Erzsébet királynéről. Visszaemlékezés. (64. szám.)
  - Graeca György. 1848. március 15. (22. szám.) Kuruovilág költésze. Szemelvények. Szerk. Kardos Albert. (42. szám.)
  - Magyar néphaladás. Rendezte és bev. Morvay Győző. (52. szám.)
  - Petőfiné Szendrei Julia naplója és levelei. Jókai előszavával. (49. sz.)
  - Szafárdi János siralmas krónikája. Szemelvények. Kiadta Angyal Dávid. (98. sz.)

Egyéb körből.

- Ábrányi Emil. Márciusi dalok és egyéb költemények. (85. szám.)
  - Flammarión. Csillagos esték. Ford. Tóth Béla. (37. szám.)
  - Nansen Fridtjof. Éjen és jégen át. I. rész. A Fram utja. (77. szám.) Röv. ford. Brózik Károly.
  - Nansen Fridtjof. Éjen és jégen át. II. rész. A szánut. (78. sz.) Rövidítve ford. Brózik Károly.
  - Szabolcska Mihály. Versek. (34. szám.)
- Egy-egy fűzet ára 15 kr. Minden fűzet egyenkint kapható. Megrendelhető a „Budapesti Napló” kiadóhivatalában, Budapest, József-körút 18-ik sz.

„Magyar Könyvtár”

legújabb fűzetel:

- 82. Coppée. Henriette. Elbeszélés. Ford. B. Tölgyessy Margit. A szegények és elnyomottak mélyszivű költője ez elbeszélésében egy egyszerű munkásleány szerelmének megható történetét mondja el.
- 83. Matilde Serao. Leányok. Fordította Tóth Béla. A híres olasz regényíró e fűzet két hosszabb elbeszélésében nagy művészettel ábrázolja a kenyéért küzdő szegény leányok sorsát.
- 84. Sophocles. Antigone. Szomorujáték. Ford. Kemenes (Kempf) József. A nagy görög tragikus e legszebb műve itt a Kemenes kiváló sikerű új fordításában lát napvilágot, kimerítő bevezetéssel és jegyzetekkel.
- 85. Ábrányi Emil. Márciusi dalok és egyéb költemények. A fűzet Ábrányi Emil legszebb hazafias verseit tartalmazza, köztük főleg a márc. 15-iki nemzeti ünnepen ország-szerte szavalt alkalmi költeményeit.
- 86. Tolnai Lajos. A nagygyárosék és egyéb elbeszélések. A régiebb írói nemzedék e kiváló elbeszélő költője e fűzetben legdrámaibb, legmélyebb novelláit gyűjtötte össze. Minden fűzet egyenkint kapható.

Egy-egy fűzet ára 15 krajcár.

Megrendelhetők a „Budapesti Napló” kiadóhivatalában, Budapest, VIII., József-körút 18. sz.

Makulatura papír eladó.

Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

Kerékpárosok!!

Cégünk felszámolása folytán a világhírű amerikai „COLUMBIA” és elsőrendű jáger „METEOR” kerékpárokat ezentul

WOLLÁK és TÁRSA cég Budapest, VI., Andrassy-ut 45. szám

TELEFON. árusítja. TELEFON. Mindennemű megkereséssel és javításokkal ezen céghoz méltóztatassanak fordulni. Fodor Károly és Tsa felszámolásban Budapest, V., Erzsébet-tér 17. szám.

BUTOR részletfizetésre!

Allami és városi tisztviselők, katonatisztek, egyházi-ferfiak, valamint más hitelképes egyének kedvező részletek feltételek mellett kapnak szállás-nyártmányu asztalos- és kárpított butorokat.

Dósa Kálmán Bpest, Erzsébet-tér 18. sz. Sas-utca sarok, I. em. Árjegyzéket 25 kr. levéljeggyel beküldése ellen bérmentve küld fenti cég B. osztálya. 6107

Azok a szenvedő férfiak, kik sok más szerrel való próbálgatás után használták a Dr. EGGER-féle **injeckió Hamamelis Virginica-t,** meggyőződtek arról, hogy ezen szer felülmúlja hatásában a többi hasonló **készítményeket,** mint-hogy belső bántalmakat, legfrövidebb idő alatt gyógyít.

Dr. Egger-féle Injeckió ára 70 kr. Vidékre a pénz előleges beküldése mellett bérmentve 1 frt 5 kr., két üveg 1 frt 75 kr. Fő- és szétküldési rakatár: Gyógyszerár a „NADORHOZ”, Budapest, VI., Váci-körút 17.

WOLFF JÁNOS MALATA EGÉSZSEGI-ITALA

Általános elgyengülésnél, az által szervek rendellenes működésénél, mell- és gyomorfájdalmaknál, nemkülömben az idősöknek legjobb és legbiztosabb orvosi szer. Egy palack ára 75 kr., 5 palack ára bérmentve 3 frt 75 kr. Kapható az összes gyógyszerárakban, drogus- és szűzárakban. Készítők: Kádárkán, Magyarországi Készítők Társaság.

TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerüzem, Király-utca 12. sz.

Minden szó egyszeri beiktatása... 30 kr. kincstári bélyegdíj jár.

APRÓ HIRDETÉSEK

A hirdetésekre díjmentesen ad felvilágosítást a kiadóhivatal: József-körút 18. szám.

Levelbeli tudakozásokra ingyen adunk felvilágosítást, csak a válasza szükséges bélyegyet kell mellékelni.

APRÓ HIRDETÉSEK és előfizetések felvételnek a BUDAPESTI NAPLÓ

részére a kiadóhivatalban József-körút 18. valamint a következő okmányosztályokban: Breuer nővérek, Teréz-körút... Adler Leona, Lőrinc-körút... Kőrösi Kálmán, Harmintó-utca 1.

Nősülni

Óhajt egy elegáns 32 éves izm. fiatalleány, előkelő gyárvállalat főhivatalnok...

Egy tisztességes

nőben ember 2-3000 ft évadékkal pénzbeszédő vagy hasonló megbízható állást keres.

Alföldi nagy városban

egy gyári vállalat, család, körülmények miatt előnyös feltételek mellett eladó.

Író

csak 30 sornyi terjedelmű, feltűnést keltő, szolid, közgazdasági reklámok...

Két igen csinos

szépben burtozott szoba, mindkettő külön-külön bejárattal, egy vagy több urnak vagy hölgynek...

Fiatallány,

aki a tözsdében teljesen jártas, alkalmazást keres. Cim a kiadóhivatalban.

Könyvelő

ki magyarul és németül levelez, 600-700 ft évi fizetéssel azonnal felvétel.

„Nőbe!”

Tudtommal semmi olyast nem írtam levelemben, ami a választól visszatarthatná.

Csinos fiatal leány,

kinek egy jó foglalkozás, üzlete van, ismeretséget óhajt kötni egy intelligens izm. fiatalleánnyal.

Hölgyeim!

Nősülni komoly szándékom s e célból sorony igényű és háziasan nevelt 20-21 éves leány ismeretséget keresem.

Csinos barna fiatal ember

szerepelt megismerkedni egy csinos leánnyal, vagy fiatal asszonnyal. Leveleket „Barna” jelleggel a kiadóhivatal továbbítja.

Magyar lányok

és fiatal gyermektelen özvegyek! Mint 15 éves suhanó vándoroltam ki Észak-Amerika New-Jersey nevű városába.

Életbiztosítás

felesleges, ahol megvan a „Kereskedelmi Vegyészeti” című könyv.

Kiadó nyárúra

idősebb magányos hölgy részére egy csinosan burtozott szoba egy Herminut nyaralóban. Jó gondozást, esetleg teljes ellátást is ad jutányos ártért.

Jósnő.

A világhírű szegedi körzatképzés 63. VIII. ker. Kerepesi-ut 63., ajtó 4. földszint balra lakik.

Angolt

elaposan lehet megtanulni egy több évi gyakorlatlaltal bíró-nyelvmester-nél, ki az itteni jobb körökben már fényes eredményt ért el hallgatóival.

Égyes szobán

méréskelt díjazásért ajánlunk házakhoz és házon kívül is a legújabb divatu ruhák elkészítésére. Cim a kiadóhivatalban.

Könyvkötészet és írószerszám

vidéken elkötőzköds miatt azonnal eladó. Biztos üzemeltetést nyújt derék üzleteimbenek. Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

Házasságközvetítő

keres házassalandó kereskedőket, alkalmazottakat, hivatalnokokat, iparosokat. Cim a kiadóhivatalban stb. Található 12-13-ig és este 7-8-ig.

Egy tisztességes fiatal gyermektelen házaspár

jelentek is házfelügyelő, egy nagrobbró házába ajánlkozik házfelügyelőnek. A férfi jó városi adóbiztos. Beszélnek magyarul, németül és tótul. Cim a kiadóhivatalban.

Angol vagy francia család

családnál keresek lakást ellátással, hol alkalmam lenne e két nyelvben gyakorolni magamat. Ajánlatot „Praxis” jelleggel kérek e laphoz.

Szép írású fiatalok

hivatalnok bármilyen írásbeli munkát elvállal, másolásokat németül és magyarul sorony díjazás mellett. Cim a kiadóhivatalban.

Olecsó tisztá lakás.

Két udvari szoba előszoba, konyha stb. azonnal követhető. Cim a kiadóhivatalban.

Egy csinos burtozott szoba

a Hunyady-téren február elsőjére egy ur számára olcsón kiadó. Cim a kiadóhivatalban.

Fiatallány, szolid leány

felelőn állást keres, vagy írásbeli munkát. Cime a kiadóhivatalban.

Jó és szépírású fiatal ember

bármilyen írásbeli munkát vállal, másolásokat németül és magyarul sorony díjazás mellett. Cim a kiadóhivatalban.

1 ft 20 krajcár

akkor kasszások évente 3000 forintot, ha egy „Kereskedelmi Vegyészeti”-el rendelés.

Pompador Faszté

felváltja Dr. Rix A. Ez a szepszögör hazánk legújabb élelmiszer- és egészségügyi termék. Ára térszónként 1 ft 20 krajcár. Mindent kapható. Abol nem árulunk, tessék közvetlenül fordulni Rix, Rezs. Praterstrasse 10.

Makulatura papír eladó.

Cim a kiadóhivatalban.

Egy boithelyiség a Német-utcaiban azonnal kiadó.

Vérpiros NARANCS

valódi csemetéi Vérpiros felvaros. Helyben száza 2,50, 3,50 és 4 ft. Vidékre vasutón egy eredeti tálca 10,50-16,00 darab vérpiros muscat-narancs 2,25 ft, ugyanolyan Carlo, olasz 5-6 róza 1,45 ft. Idel máltai burgonya 1,10 ft. Kétféle csemetéi, 1,90 ft. Cukor gyümölcs fr. 1,90 ft. Gárdnőti vezes fiam 1,20 ft. Gárdnőti csokor 1,40 ft. 1 kilo Malaga-szőlő 1,46 ft. 1 kilo Szekel borbó 1,66 ft. 12 kilo Szekel borbó 1,90 ft. 1 kilo Mogyoró felöltő 1,10 ft. Liptói friss turó 1,50 ft. 6 db francia leipari 1,20 ft. 100 db halor csiga 1,20 ft. Jemika rum finom 1,50 ft. Jemika rum legfinomabb 1,50 ft. 12 db (brax) csokolé tea 1,50 ft. 12 db Csokolé tea 1,50 ft. Doboz Törökös tea 1,50 ft. Dessert tésztakeményítő 1,50 ft.

Remington-gépirási tanfolyamokra

korlátolt számban felvesz 6744 GLOGOWSKI és TÁRSA Erzsébet-tér 16. sz.

VALÓ.

di francia különlegességek (gummi és halhályg), egyzintén összes női övszerek) F. Bergeraad firk legbrívosebb párisi gyárból legelőnyösebb beszereshető: POLGÁR SÁNDOR-nál BUDAPEST, VII., Erzsébet-körút 50

PINTÉR GYULA

magy. kir. udvari szállító BUDAPEST, Kecskeméti-utca 15. sz.

„Drök Naptár”

Szerkesztette Bacsó Ferencz. Szerkesztete éppen olyan mint egy közönséges naptár, tehát mindenki által minden esztendőre közönséges naptárként használható.

Olecsó arany és ezüsteladás

valamint a legtöbb ékszertárgyak, u.m.: arany férfi láncok grammja 85 kr., arany férfiorák 13 ft, arany női órák 10 forint, gyémántgyűrűk, fülbevalók, broszok, 6 ft 50 kr-tól kezdve.

Grünberger A. Béla örökösök

Budapest, Városház-tér 9. (Harris-bazár) l. em., ajtó 23. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Országos Magyar Gyorsíró-Egyesület

gyorsírási tanfolyamain f. hóban Özv. Mezeyné Bányai Amanda okl. tanítónő személyes vezetésével, új magyar levelező-, vita-és német kurzusok kezdődnek. Nő és férfi jelentkezőket e

gyorsírási, továbbá Remington-gépirási tanfolyamokra

korlátolt számban felvesz 6744 GLOGOWSKI és TÁRSA Erzsébet-tér 16. sz.

VALÓ.

di francia különlegességek (gummi és halhályg), egyzintén összes női övszerek) F. Bergeraad firk legbrívosebb párisi gyárból legelőnyösebb beszereshető: POLGÁR SÁNDOR-nál BUDAPEST, VII., Erzsébet-körút 50

PINTÉR GYULA

magy. kir. udvari szállító BUDAPEST, Kecskeméti-utca 15. sz.

„Drök Naptár”

Szerkesztette Bacsó Ferencz. Szerkesztete éppen olyan mint egy közönséges naptár, tehát mindenki által minden esztendőre közönséges naptárként használható.

Olecsó arany és ezüsteladás

valamint a legtöbb ékszertárgyak, u.m.: arany férfi láncok grammja 85 kr., arany férfiorák 13 ft, arany női órák 10 forint, gyémántgyűrűk, fülbevalók, broszok, 6 ft 50 kr-tól kezdve.

Grünberger A. Béla örökösök

Budapest, Városház-tér 9. (Harris-bazár) l. em., ajtó 23. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Műkedvelőknek! MONOLÓGOK

gyűjteménye. Eddig a következők, előadásra ügyférlaknak, mint hölgyeknek igen alkalmas számok jelentek meg:

- 1. A krakéler. Irta: Ábrányi Emil. 2. Sötétség. Irta: Thury Zoltán. 3. Két monológ. Irta: Heltai Jenő. 4. A vis-à-vis. Irta: Makai Emil. 5. A hosszú ruha. Irta: Salamon Ödön. 6. Alarcosbálon. Irta: Molnár Ferenc. 7. Színház után. Irta: Horváth Elemér. 8. A hadnagy ur házasodik. Francia monológ. 9. Menyegző után. Irta: Hajdú Miklós. 10. A monológ. Irta: Sváb Tivadar.

(A csillaggal jelölték hölgyeknek valók.) Egy monológ ára 15 krajcár. A tíz füzet egybekötve 1 ft 30 kr. Megrendelhető postán is a Budapesti Napló kiadóhivatalában.

Szpezzességi kárpáti fenyőborovicska

valódi, legfinomabb minőségű, kis üstökben égetett, régi, 5 kiló palackban 3 ft 75 kr. bérmentve, utánvétel. Ganovszky Gusztáv, fenyőborovicska-győződéttársaság Szepes-Szombat (Szepesmegye.) 5728

„Kereskedelmi Vegyészeti”

a hanyatló század Aranykönyve (Tessék meggyőződnie.)

Szegényember

az, akinek nincs meg a „Kereskedelmi Vegyészeti” című könyv.

„The Dido.”

Cigarettek

„Kereskedelmi Vegyészeti”

a hanyatló század Aranykönyve (Tessék meggyőződnie.)

Univ. Med. Dr. Czinczár J.

Bőrgyógyász, bőrpótlás, nem és hüvelyi bántalmak kópepített szakorvosa.

szógyógyt gyors és biztos sikerrel, kényelmes módon ügy nőknél, mint férfiaknál mindennemű nemis betegségek és nyugességi állapotok elnevezése alatt összefoglalva bármily régi kellet bántalmakat, továbbá bármily bőrbetegséget és szépséghibát a külföld által elismert legújabb kintűn módszerekkel.

Lakik: Budapest, VII., Kerepesi-ut 14. l. em. Rendel: délelőtt 10-14, délután 3-7-ig. Külön váróterem hölgyek és urak részére. Levelekre azonnali válasz.

Elgyengült férfierő (impotentia)

bármily öreg korban is esakis az orvosi világ által legújabbban olyannira felkarolt és hatásában páratlan sikerű Electro Massage vagy Psychrophor által gyógyítható legrövidebb idő alatt biztos és állandó sikerrel

D-KAJDACS

v. cs. és kir. ezredorvos Elektrotherapiai rendelő intézetében. Budapest, V. Váci-körút 4. sz. l. em. Rendel: délelőtt 9 órától 4 óráig, este 7-8 óráig. GARANCIA: 25 évi részben katona, részben magánorvosi praxis. Külön váró-és gyógyterem. Levelekre azonnal diskréten válaszoltatik.